UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Københavns Universitet

Fiskeriets Økonomi 2004

Economic Situation of the Danish Fishery 2004

Løkkegaard, Jørgen; Andersen, Jesper Levring; Nielsen, Max; Lindebo, Erik; Nielsen, Rasmus; Vidø, Elsebeth; Hoff, Ayoe Gry

Publication date:
2004

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Løkkegaard, J., Andersen, J. L., Nielsen, M., Lindebo, E., Nielsen, R., Vidø, E. (red.), & Hoff, A. G. (2004). *Fiskeriets Økonomi 2004: Economic Situation of the Danish Fishery 2004*. Fødevareøkonomisk Institut, Københavns Universitet. Fiskeriets økonomi Bind 2004

Download date: 14. okt.. 2026

Fødevareøkonomisk Institut

Fiskeriets Økonomi 2004

Economic Situation of the Danish Fishery 2004

København 2004

Indholdsfortegnelse:

Forord 5

Sammenfatning 7
Fiskerigrundlaget 7
Fiskerflåden 8
Fangst og indtjening i fiskeriet 2004 9
Konsekvenser af indsatsreguleringen 12
Prisudviklingen på fiskeprodukter 15

1. Fiskerigrundlaget 17
1.1. Kvoteudviklingen 18
1.2. Kvoteudnyttelse 21

2. Fiskerflåden 27
2.1. Fiskerflådens størrelse 28
2.2. Fiskerflådens aktivitet 28
2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse 32
2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse 36

3. Fangst og indtjening 39
3.1. Fiskeriets fangstmængde 40
3.2. Fiskeriets fangstværdi 44
3.3. Fiskeriets driftsomkostninger 48
3.4. Fiskeriets indtjeningsevne 53
3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning 56
3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud 60
3.7. Fiskeriets rentabilitet 62

4. Konsekvenser af indsatsreguleringen i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og en række andre farvande 65
4.1. Indsatsreguleringens hovedpunkter 66
4.2. Anvendt metode 68
4.3. Indsatsreguleringens betydning for fangsterne 71
4.4. Indsatsreguleringens betydning for indtjeningen 82
4.5. Tilpasninger til indsatsreguleringen 85

5. Prisudviklingen på fiskeprodukter 89
5.1. Vurdering af prisudviklingen i 2004 89
5.2. Metode og datagrundlag 92
5.3. Valutakursudviklingen 94
5.4. Udviklingen i efterspørgslen 95
5.5. Prisskøn for artsgrupper 97
5.5.1. Torsk 97
5.5.2. Andre torskefisk 98
5.5.3. Dyre fladfisk 99
5.5.4. Almindelige fladfisk 99
5.5.5. Sild 100
5.5.6. Makrel 101
5.5.7. Laksefisk 103
5.5.8. Rejer 104
5.5.9. Jomfruhummer 105
5.5.10. Muslinger 106
5.5.11. Industrifisk 107

Bilagstabeller 109

English summary 131
The basis of the fishery 131
The fishing fleet 132
Catches and earnings in 2004 133
Consequences of effort regulation 136
Price development of fish products 139

Forord

Fiskeriets Økonomi 2004 belyser den forventede økonomiske situation for dansk fiskeri i 2004.

I lighed med de tidligere publikationer omkring fiskeriets økonomi tager analysen udgangspunkt i de rammer, som fastlægges af de vedtagne Total Allowable Catches (TAC'er) og fiskekvoter for 2004. Den anvendte struktur for den danske fiskerflåde er baseret på fartøjsoplysninger og oplysninger om fiskeriet i tidligere år. På grundlag af de senest tilgængelige regnskabsoplysninger for den danske fiskerflåde, som indsamles af Statistisk Afdeling på Fødevareøkonomisk Institut, og skøn over den forventede prisudvikling for fiskeprodukter foretages beregninger over fiskeriets forventede økonomiske resultater i 2004.

Opbygningen af Fiskeriets Økonomi 2004 følger overvejende tidligere års opbygning. Der er dog enkelte ændringer. Således indgår der ikke et specialkapitel i årets publikation, men derimod er der tilføjet et kapitel, som har til formål at analysere konsekvenser af den i 2004 indførte indsatsregulering i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og en række andre farvande. Derudover foretages der som noget nyt beregninger af fangstmængder og –værdier for hele den danske fiskerflåde, og ikke kun den kommercielle del heraf. Der haves dog kun omkostningsoplysninger for de kommercielle fartøjer, hvorfor omkostninger og rentabilitet kun er belyst for disse fartøjer.

I kapitel 1 analyseres fiskerigrundlaget for den danske fiskerflåde i 2004, herunder de tildelte kvoter og den forventede kvoteudnyttelse. Efterfølgende analyseres i kapitel 2 fiskerflådens størrelse, dens fordeling på økonomiske størrelsesklasser og en række af flådens karakteristika. Kapitel 3 belyser fiskerflådens forventede fangst og indtjening i 2004 for den samlede flåde og for den kommercielle del af flåden. Kapitel 3 tager ikke hensyn til konsekvenserne af den indførte indsatsforvaltning i 2004, der belyses selvstændigt i kapitel 4. Endelig belyser kapitel 5 den forventede prisudvikling i 2004 på fiskeprodukter.

Udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi 2004 er sket i et samarbejde mellem afdelingen for Fiskeriøkonomi og –forvaltning og Statistisk afdeling på Fødevareøkonomisk Institut. Arbejdet er koordineret af Jørgen Løkkegaard, og bidragydere til de enkelte kapitler er Jesper Andersen, Max Nielsen, Erik Lindebo og Rasmus Nielsen. Elsebeth Vidø har stået for redigeringen og Ayoe Hoff for korrekturlæsningen.

Fødevareøkonomisk Institut, april 2004 Johannes Christensen

Sammenfatning

Fiskerigrundlaget

TAC'er og kvoter

EU's fælles fiskeripolitik blev revideret i 2002 med virkning fra 2003. Reformen fastlægger de grund-læggende betingelser for fiskeriet i EU og dermed i Danmark, hvor den overordnede ramme stadigvæk fastlægges af "Total Allowable Catches" (TAC'er) og en efterfølgende fordeling på medlemslandene efter princippet om relativ stabilitet.

Havdageregule-ringen fortsætter

Som en del af genopretningsplanerne for visse bestande er indsatsregulering med begrænsning på antallet af havdage i højere grad blevet en integreret del af EU's fælles forvaltningssystem sammen med kvoterne. Der er sket en drejning i retning mod regulering af de enkelte fartøjers fiskeri som supplement til kvoterne for medlemslandenes fiskeri.

Uændrede kvoter på industrifisk

I 2004 omfatter grundlaget for industrifiskeriet 15 kvoter med en samlet kvotemængde på 1.520 tusinde tons, som det også var tilfældet i 2003. Der er dog sket en forskydning fra tobis og brisling over mod blåhvilling, hestemakrel og lodde.

Konsumkvoter på 270 tusinde tons

De 51 kvoter, som er grundlaget for konsumfiskeriet, omfatter i 2004 en samlet kvotemængde på 270 tusinde tons, hvilket er en stigning på 5% i forhold til 2003, men et fald på ca. 7% i forhold til niveauet i 2001. Disse forskydninger kan primært tilskrives ændringer i de centrale kvoter for torskefisk, flad-fisk og pelagiske konsumfisk.

Svingende kvoter på konsumarter

Selvom de vigtige kvoter på torskefisk stiger svagt fra 2003 til 2004, er de stadigvæk 12% lavere end dem, der var tilgængelige i 2001. Fladfiskekvoterne og især rødspættekvoterne reduceres betydeligt fra 2003 til 2004, ikke mindst på grund af nedsættelse af rødspættekvoterne med 8 tusinde tons. Sildekvoterne er til gengæld næsten på 2001-niveauet efter de er forhøjet fra 2003 til 2004 med 20 tusinde tons. Makrelkvoterne fortsætter der-

imod med at falde til, således niveauet nu er 5 tusinde tons under det fra 2001 mod 3 tusinde tons under i 2003.

Kvoterne på dybvandsrejer, jomfruhummer og andre arter har fra 2001 svinget op og ned, men er 2004 på et niveau stort set svarende til 2001-niveauet.

Bedre kvoteudnyttelse i industrifiskeriet

Udnyttelsen af industrikvoterne forventes at stige i 2004 efter et meget lavt niveau i 2003 grundet et fejlslagent tobisfiskeri. Det gennemsnitlige udnyttelsesniveau forventes at være på 57% for disse kvoter, men der hersker stor usikkerhed omkring udnyttelsesgraden grundet fiskeriets naturlige variabilitet.

Konsumkvoterne har høj udnyttelsesgrad

For konsumfiskeriet har kvoteudnyttelsen historisk ligget på et meget højt niveau. Dette niveau forventes fortsat at være realiserbart i 2004, hvor den gennemsnitlige udnyttelse af konsumfiskekvoterne forventes at være på 92%.

Der er i forventningerne til udnyttelsesprocenterne for kvoterne ikke taget hensyn til eventuelle effekter som følge af indsatsreguleringen for 2004.

Fiskerflåden

Fortsat reduktion i flåden

Ved udgangen af 2003 var antallet af fartøjer i den danske fiskerflåde på 3.590, hvilket er en fortsættelse af reduktionen i de senere år. Antallet af fartøjer i den danske flåde er reduceret med ca. 26% siden 1996, mens den samlede tonnage er faldet svagt med ca. 2% til 95.943 BT/BRT, og motorkraften er faldet med 16% til 348.519 kW.

Flåden kan opdeles i fire overordnede fangstværdi-grupper: 1) fartøjer med en fangstværdi over 230.232 kr., 2) fartøjer med en fangstværdi mellem 230.232 kr. og 50.000 kr. (momsgrænsen), 3) fartøjer med en fangstværdi under 50.000 kr. og 4) fartøjer uden fangst.

Den første gruppe, de kommercielt aktive fartøjer, udgør i 2003

Kommercielt aktive fartøjer udgør 34% af flåden

kun 34% af det totale antal fartøjer, men 99% af tonnagen, 96% af motorkraften, 85% af længden og 99% af forsikringsværdien for den samlede danske fiskerflåde. Disse kommercielt aktive fartøjer er desuden karakteriseret ved at næsten 100% af fartøjerne ejes af erhvervsfiskere eller selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri.

Faldende beskæftigelse…

Flådens strukturelle udvikling er karakteriseret ved kraftig reduktion i antallet af kommercielt aktive fartøjer, der i 1996 var på 1.730 fartøjer mod 1.212 i 2003, hvilket følgelig har medført et fald i disse fartøjers beskæftigelse fra 4.229 personer til 2.970 personer i 2004.

…og stigning i kapital pr. fisker

Beregningen af den gennemsnitlige besætnings størrelse og forsikringsværdi for de kommercielle fartøjer viser en stigning med fartøjs størrelse. Således har et fartøj under 12m en gennemsnitlig besætning på 1,2 og forsikringsværdi på 713 tusinde kr., mens et fartøj over 40m har et gennemsnit på henholdsvis 6,6 og 31.808 tusinde kr. Sammenholdt betyder dette, at forsikringsværdi pr. besætning er på 576 tusinde kr. for de små fartøjer mod 4.819 tusinde kr. for de store.

Fangst og indtjening i fiskeriet 2004

Beregning af den samlede fangstværdi…

For året 2004 er beregnet prognose af fangstværdien for den samlede danske fiskerflåde, hvor det tidligere kun var de kommercielt aktive fartøjer, der indgik i beregningen. Årsagen til denne ændring er, at de ikke-kommercielle fartøjer fisker relativt mere af enkelte centrale kvoter blandt andet torskekvoterne, som det findes interessant at få belyst. Det kan dog nævnes, at de kommercielt aktive fartøjer har fangster svarende til over 99% af mængderne og omkring 98% af værdien i 2003.

…giver en stigning i 2004

Den samlede fangstmængde i 2004 er beregnet til 1.262 tusinde tons, hvoraf de 1.258 tusinde tons fanges af de kommercielt aktive fartøjer. På baggrund af det fejlslagne industrifiskeri i 2003 svarer det til en stigning på henholdsvis 22% og 25%, men sammenlignes med gennemsnittet for 2001-2003 er der tale om et fald på 5% og 3%.

Faldende priser påvirker fangstværdien

Med et prisniveau svarende til 2003 vil fangstværdien i 2004 for den samlede danske flåde stige med 5% til 2.924 mio. kr. Imidlertid forventes prisændringerne i 2004 ikke at være til fordel for dansk fiskeri. Således forventes den samlede danske flådes fangstværdi at falde med 1% til 2.748 mio. kr., når der tages hensyn til prisændringer.

For de kommercielt aktive fartøjer forventes en svag stigning i fangstværdien i 2004. Efter beregningerne vil fangstværdien være på 2.693 mio. kr. mod 2.652 mio. kr. i 2003 svarende til en fremgang på 2%. Gennemsnitligt vil denne fremgang være til gavn for de kommercielle fartøjer over 24m, mens andre fartøjsgrupper enten vil få en uændret gennemsnitlig fangstværdi eller et fald i fangstværdien.

Faldende brændstofsomkostninger

Prognosen for driftsomkostningerne er baseret på Fiskeriregnskabsstatistikken udarbejdet af Fødevareøkonomiske Institut. De tre mest betydende poster er brændstofs omkostninger, vedligeholdelsesomkostninger og salgsomkostninger. Brændstofomkostningerne har traditionelt være præget af stor variabilitet grundet svingende priser på verdens-markedet for olie. Efter en kraftig stigning i 2003 forventes brændstofomkostningerne at falde betydeligt i 2004, således at de gennemsnitligt pr. fartøj er på 274 tusinde kr. mod 293 tusinde kr. i 2003.

Tendens til fald i driftsomkostningerne

På grund af mindre stigninger i en række af de andre omkostningsposter, og under antagelse af, at landingspriserne ikke ændrer sig i 2004 sammenlignet med 2003, forventes de gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj ekskl. aflønning af arbejdskraft at stige en smule i 2004. Tages der omvendt højde for prisændringerne, forventes de gennemsnitlige driftsomkostninger at falde fra 1.055 tusinde kr. til 1.044 tusinde kr., hvilket svarer til niveauet for det treårige gennemsnit for 2000-2002. Faldet kan således alene henføres til faldende fangstmængder og –værdier, hvilket reducerer salgsomkostningerne.

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj, som angiver overskuddet til aflønning af arbejdskraft og kapital, forventes at

Svingende udvikling i indtjeningsevnen…

være på 1,22 mio. kr. i 2004, når ændringer i priserne medtages. Dette er en stigning på 5% i forhold til 2003, men stadig væsentlig under niveauet for 2002 og gennemsnittet for perioden 2000-2002. Det er primært fartøjerne under 24m, som har et fald, mens de store fartøjer over 24m forventes at få en fremgang, ikke mindst grundet antagelsen om et bedre industrifiskeri i 2004.

…og i arbejdskraftsaflønningen

Arbejdskraftaflønningen er beregnet til 953 tusinde kr. for det gennemsnitlige fartøj, hvilket er lidt højere end i 2003, men under niveauet i 2002 og gennemsnittet for 2000-2002. Igen er det de store fartøjer over 24m, som har stigende arbejdskraftaflønning, mens fartøjerne under 24 generelt får reduceret aflønningen. Ses der på den gennemsnitlige lønomkostning pr. besætningsmedlem, steg denne fra 2000 til sit højeste niveau i 2002, hvorefter den frem til 2004 er faldet til niveauet i 2000.

Stigning i bruttooverskuddet

Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften, det vil sige den del af indtjeningen, der er tilbage til aflønning af den investerede kapital. Det beregnede gennemsnitlige bruttooverskud forventes i 2003 at være 271 tusinde kr., hvilket er en stigning på 21% i forhold til 2003, men kun godt halvdelen af niveauet fra 2002.

Indtjeningsevnen anses som værende den bedste indikator for den økonomiske udvikling for de små fartøjer under 12m, fordi deres lønandel kan være overvurderet grundet deres særlige arbejdskraftsammensætning med en ejer periodevis suppleret med en medhjælp. For fartøjernes over 12m er bruttooverskuddet derimod den foretrukne økonomiske indikator.

Rentabiliteten er generelt for lav

Bruttooverskuddet i forhold til den investerede kapital anvendes udtryk for fiskeriets rentabilitet. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi. En rentabilitet på mindst 10% anses som værende nødvendig for at skabe grundlag for investeringer i fiskeriet, og dermed en fornyelse af flåden. Rentabiliteten i 2003 var på 5%, hvilket er på det laveste niveau i en årrække. Kun en lille forbedring forventes i

2004, hvor rentabiliteten er beregnet til 6%. Dette skal sammenholdes med en rentabilitet på 15% i 2002.

Det lave rentabilitetsniveau i de seneste to år syntes især at ramme trawlerne. Derimod har garn/krog- og snurrevodsfartøjerne over 12m haft et rentabilitetsniveau på over 10% i en årrække, hvilket også notfartøjerne og fartøjerne der deltager i muslingefiskeriet har haft.

Konsekvenser af indsatsreguleringen

Havdagereguleringen fortsætter i 2004

Som et led i torskegenopretningsplanen er der indført begrænsninger i antallet af havdage, som må anvendes med forskellige redskab/maske-grupper i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Denne regulering er fortsat i 2004 med visse ændringer. Området er blevet udvidet til også at omfatte farvandene vest for Skotland, Den østlige Engelske Kanal og Det Irske Hav. Derudover er redskab/maske-grupperne blevet ændret, og der er indført muligheden for overførsel af havdage mellem fartøjerne.

Regimeskifte i EU's regulering

Ændringerne i indsatsreguleringen som følge af Rådets forordning (EF) nr. 2287/2003 af 19. december 2003 kan betegnes som et regimeskifte i både dansk og EU's fiskeriregulering. Reguleringen finder således nu sted på fartøjsniveau, samtidig med at omsættelighed er blevet en mulighed.

Havdagereguleringen er kompleks…

De gennemførte beregninger forsøger at tage hensyn til de mange forhold, som reguleringen har indflydelse på. Beregningerne påvirkes imidlertid af de anvendte forudsætninger, hvilket følgelig indebærer usikkerhed omkring de beregnede konsekvenser. Den anvendte metode følger stort set den samme, som der blev brugt i Fiskeriets Økonomi 2003 til vurdering af havdagereguleringen i 2003.

…og beregnes med udgangspunkt i 2003

Initialt kan der for hvert fartøj ved anvendelse af Fiskeridirektoratets logbogsdatabase beregnes, hvor mange havdage hvert enkelt fartøj anvendte på de forskellige redskab/maske-grupper i 2003. Ved at antage at indsatsreguleringen i 2004 havde været

gældende i 2003, kan det ydermere under en række forudsætninger beregnes, hvor mange tildelte havdage disse fartøjer ville have fået i 2003. Sammenholdes det anvendte antal havdage med det tildelte antal havdage, fås et estimat for om de respektive fartøjsgrupper ville have været begrænset af reguleringen i 2003.

Berørte fartøjsgrupper

På baggrund af beregningerne kan fem fartøjsgrupper identificeres som havende et betydeligt misforhold mellem det tildelte og anvendte antal havdage, når overførsler af havdage ikke antages at finde sted. Disse er: 1) snur/garn/trawl 18-24m, 2) trawl 18-24m, 3) bomtrawl 24-40m, 4) snur/garn/trawl 24-40m og 5) trawl blandet 24-40m.

Havdagebegrænsningens betydning for kvoteudnyttelsen

For de fem fartøjsgrupper kan det efterfølgende identificeres, hvilke kvoter der forventes at blive påvirket af indsatsreguleringen i form af lavere fangster. Ved at beregne fangsterne i 2003 under hensyntagen til indsatsreguleringen og efterfølgende korrigere disse med forholdet mellem den forventede kvoteudnyttelse i 2004 og den faktiske i 2003 fås et grundlag for vurdering af fangsternes størrelse i 2004 under indsatsreguleringen. Er disse lavere end de ellers beregnede fangster, antages indsatsreguleringen at være begrænsende, mens det antages at være kvoterne, hvis det omvendte er tilfældet.

Fartøjer berørt af havdage taber mellem 41 og 100 mio. i fangstværdi

Med udgangspunkt i ovennævnte fremgangsmåde kan indsatsreguleringen i 2004 beregnes til at betyde en reduceret fangstværdi for de fem fartøjsgrupper i forhold til fangstværdien beregnet uden hensyntagen til indsatsreguleringen. Således vil fangst-værdien reduceres med 41 mio. kr., hvis det antages at alle de mulige havdageoverførsler mellem fartøjerne finder sted. Sker der omvendt ingen overførsler mellem fartøjerne, vil reduktionen blive på 100 mio. kr.

Havdagenes betydning for omkostningerne

Det mindre antal havdage og deraf følgende mindre fangst forventes at reducere omkostningerne. Ved at sammenholde fangsten i 2003 med fangsten i 2004 under indsatsreguleringen kan en koefficient for omkostningsreduktionen beregnes. Ved at

multiplicere denne på de havdageafhængige omkostninger, så som brændstof og andet forlods, fås et udtryk for den forventelige omkostningsreduktion, der vil ske som følge af indsatsreguleringen.

Ændring i indtjening for…

Ændringerne i indtjeningsevne og bruttooverskud kan på grund af manglende regnskabsoplysninger kun beregnes for de tre trawlergrupper.

…trawlere 18-24m

For trawlerne 18-24m forventes indtjeningsevnen kun at blive påvirket minimalt af indsatsreguleringen uanset om overførsler af havdage inkluderes i beregningerne eller ej. Så selvom disse fartøjer forventes at få et fald i indtjeningsevnen fra 2003 til 2004 på 140 tusinde kr. til 1,3 mio. kr., vil dette kun reduceres yderligere med 7-10 tusinde kr. som følge af indsatsreguleringen.

…bomtrawlere 24-40m

Bomtrawlerne 24-40m forventes at få forbedret deres gennemsnitlige indtjeningsevne med lidt over 1,5 mio. kr. i 2004 til 4,1 mio. kr. sammenlignet med 2,6 mio. kr. 2003, når der ikke tages hensyn til indsatsreguleringen. Tages der derimod hensyn til havdagebegrænsningen, bliver stigningen i stedet på godt 1 mio. kr., uanset om der tages hensyn til overførsler eller ej. Årsagen hertil er, at bomtrawlerne anvender redskaber som kun få andre fartøjer også anvender, hvilket mindsker mulighederne for overførsler.

…trawlere blandet 24-40m

Indtjeningsevnen for trawlere med blandet fiskeri 24-40m forventes uden indsatsreguleringen at blive forbedret med 400 tusinde kr. fra 2,2 mio. i 2003 til 2,6 mio. kr. 2004. Hvis der ingen overførsler sker mellem fartøjerne i indsats-reguleringen, vil indtjeningsevnen bliver forringet med 500 tusinde kr. i forhold til 2004-niveauet, og således komme under indtjeningsevnen i 2003. Gennemføres alle overførsler derimod, vil indtjeningsevnen blive på 2,4 mio. kr.

Effekter på bruttooverskuddet

En tilsvarende udvikling kan identificeres for bruttooverskuddet. Trawlerne 18-24m får et fald på 60 tusinde kr. fra 230 tu-

sinde kr. i 2003 til 171 tusinde kr. i 2004, mens bruttooverskuddet kun minimalt påvirkes af indsatsreguleringen. Bomtrawlerne havde et negativt bruttooverskud i 2003 på 321 tusinde kr. og dette forventes at blive betydeligt forbedret til 645 tusinde kr. i 2004. Indsatsreguleringen forventes dog at fjerne omkring 200 tusinde kr. af denne forbedring, men der vil dog stadigvæk være en betydelig fremgang i bomtrawlernes brutto-overskud i 2004. Trawlerne 24-40m klassificeret som blandet forventes at få øget deres bruttoover-skud med 250 tusinde kr. fra 2003 til 2004. Der forventes også en forbedring til trods for indsatsreguleringen, men størrelsen heraf bliver formindsket til henholdsvis 70 tusinde kr. og 180 tusinde kr. afhængig af gennemførte havdageoverførsler.

Havdageeffekten kan begrænses

Der er en række forhold, som vil kunne afhjælpe de negative konsekvenser af indsatsreguleringen. Disse forhold inkluderer, at fartøjerne ændrer deres fangstmønster i forhold til 2003, oprettelsen af et gennemskueligt og velfungerende system for havdageoverførsel, fiskeri i ikke-inkluderede områder eller med ikke-omfattede redskaber og forøgede rationer på en række nøglearter.

Det står ligeledes klart, at indsatsreguleringen med den indførte overførselsmulighed for havdage giver nogle fartøjer mulighed for at sælge til andre fartøjer. Dette kan i nogle tilfælde betyde en ikke uvæsentlig indtægt for givne fartøjsgrupper. Det er især fartøjsgrupperne under 18m, som har overskud af havdage, hvorfor omfordelingen af disse vil gå fra de små til de store, mens den økonomiske omfordeling vil gå den anden vej.

Prisudviklingen på fiskeprodukter

Forventninger til prisfald i 2004 på en række fiskearter

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet. Skønnene over prisudviklingen tager udgangspunkt i det forventede udbud på EU-markedet opdelt på grupper af fiskearter. På denne basis vurderes stigningerne i prisen på fladfisk (+10%), makrel (+10%) og muslinger (+5%). For en lang række fisk vurderes priserne derimod at falde. Dette gælder for

torsk (-15%), andre torske-fisk (-10%), dyre fladfisk (-5%), sild (-15%), lakse-fisk (-5%), rejer (-5%), jomfruhummer (-10%) og industrifisk (-15%).

Udbud og dollarkurs påvirker priserne

Flere forhold kan forklare disse mange prisfald på fiskeprodukter, men især stigende udbud og ikke mindst den faldende dollarkurs er afgørende i denne sammenhæng. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper, der er blevet anvendt tidligere i udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi. Idet prisen for en række fiskearter fastsættes på de internationale markeder, får dollarkursen følgelig en vigtig indflydelse. Skulle dollarkursen begynde at stige markant i løbet af 2004, vil dette afbøde en række af de ellers forventede prisfald, og dermed alt andet lige forbedre økonomien for de danske fiskere.

1. Fiskerigrundlaget

EU's fælles fiskeripolitik

EU's fælles fiskeripolitik blev revideret i 2002 med virkning fra 2003. Reformen af den fælles fiskeripolitik fastlægger de grundlæggende betingelser for fiskeriet i EU og dermed i Danmark.

I revisionen af den fælles fiskeripolitik indgår en øget anvendelse af indsatsregulering til understøttelse af det hidtidige TAC/kvote-system. Indsatsreguleringen i form af begrænsning i antallet af dage, som fartøjer må være på havet (havdage), udgør i 2004 en integreret del af EU's fælles forvaltningssystem. Til forskel for TAC/kvote forvaltningen, der fastlægger rammerne for medlemslandenes fiskeri, er havdagereguleringen en direkte regulering af de enkelte fartøjers fiskeri, men med en indbygget mulighed for omfordeling mellem fartøjerne indenfor samme havdageordning.

Indsatsreguleringen har til formål at understøtte genopretningsplanen for fiskebestande, hvor biologerne vurderer bestandenes størrelse til at være kritisk.

Genopretningen af torskebestandene i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat har central betydning for de midlertidige reguleringsforanstaltninger i 2004, der omfatter restriktive TAC'er (Total Allowable Catch) på flere arter af betydning for det demersale (bund) fiskeri og et loft over antallet af havdage varierende med det anvendte redskab og maskestørrelse.

Genopretning af torskebestande

De fastsatte TAC'er og kvoter for 2004 afspejler således genopretningsplanerne i form af reduktioner på de kritiske bestande, hvilket betyder, at der i forhold til 2003 især er reduktioner for rødspætter i alle farvande og torsk i Kattegat.

Det samlede fangstgrundlag for konsumfiskeriet forøget

TAC'erne for en række af de vigtigste konsumarter i dansk fiskeri bliver yderligere reduceret fra 2003 til 2004, men det samlede fangstgrundlag øges. Da ca. 90% af de danske fangster er underlagt kvoteregulering, betyder denne udvikling et yderligere pres på de kvoter, der ikke udnyttes fuldt ud, idet der ikke

kan kompenseres ved skift til arter, der ikke er kvoterede. I 2004 udgør 51 kvoter grundlaget for konsumfiskeriet, med en samlet kvotemængde på ca. 270 tusinde tons, jf. bilagstabel 1.1.[1)]. Dette svarer til en stigning på ca. 5% i forhold til 2003.

Uændret niveau på industrikvoterne

I 2004 er det danske fiskerigrundlag for industrifiskeriet 15 kvoter med en samlet kvotemængde på ca. 1.520 tusinde tons, hvilket svarer til niveauet i 2003.

Nationale forvaltningsprincipper

På nationalt plan videreføres reguleringsgrundlaget fra 2003, hvor individuelle omsættelige kvoter i sildefiskeriet blev indført. Der forventes yderligere etableret individuelle kvotesystemer i makrelfiskeriet og i dele af industrifiskeriet, hvor ordningen forventes at blive frivillig.

1.1. Kvoteudviklingen

Fangstanvendelse

De danske fangster af konsumfisk anvendes direkte som spisefisk i fersk eller forarbejdet form. Industrifisk anvendes til produktion af fiskemel og fiskeolie, der anvendes til højkvalitetsfoder i akvakultur og i landbrugets dyreproduktion. Fiskeolien har en række højteknologiske anvendelsesområder indenfor animalske olier.

Den samlede kvote på industrifisk er uændret

Efter en stigning på 2% fra 2002 til 2003 i kvoteniveauet for industrifisk er den samlede kvote for 2004 uændret. Det uændrede kvoteniveau dækker over flere ændringer i kvoterne mellem industrifiskearterne. Tobis- og brislingekvoten falder med henholdsvis 58 og 9 tusinde tons, samtidig med at kvoten for blåhvilling, hestemakrel og lodde forøges med henholdsvis 51%, 60% og 133% i 2004 i forhold til 2003, jf. tabel 1.1.

[1] Bilagstabel 1.1. indeholder de samlede danske kvoter fra 2001-2004.

Tabel 1.1. Kvoter på industrifisk (tons)

	2001	2002	2003	2004
Blåhvilling	89.134	48.889	54.054	81.788
Brisling	293.467	291.236	299.203	290.561
Hestemakrel	52.290	36.778	27.279	43.777
Lodde[1)]	41.497	49.285	17.595	40.985
Sperling	256.320	220.340	220.340	220.340
Tobis	1.026.500	915.888	900.786	842.489
I alt	1.759.208	1.562.416	1.519.257	1.519.940

Anm.: I kvoterne for 2004 er inkluderet kvotebytter frem til 23. februar 2004.
Noter: [1)] Loddekvoten er ufordelt til rådighed for EU-medlemslandene.

Konsumkvoterne ned med 7%

Det samlede kvoteniveau for konsumfisk er i perioden fra 2001 til 2004 blevet reduceret fra ca. 291 tusinde tons til ca. 270 tusinde tons svarende til en nedgang på ca. 7%, jf. tabel 1.2.

Kvoteniveauet for torsk reduceret med 38% siden 2001

Det relativt største fald er sket i kvoterne for torsk, hvor de samlede kvoter er blevet reduceret med ca. 18.000 tons fra 2001 til 2004 svarende til en nedgang på ca. 38%. Reduktionen i kvoteniveauet for torskefisk på ca. 12% svarende til 7.000 tons fra 2001 til 2004, skyldes således de faldende torskekvoter, da kvoterne for de øvrige arter af torskefisk samlet set er blevet øget med 11.000 tons i perioden. De samlede kvoter på fladfisk er reduceret med ca. 15%, hvor blandt andet niveauet for tungekvoterne er blevet reduceret med 25%. Kvoterne for rødspætte er samtidig blevet reduceret med ca. 13% fra 2001 til 2004, svarende til et fald på ca. 3.600 tons.

Kvoten på sild op

Kvoten på sild har oplevet den største absolutte stigning mellem 2003 og 2004 på ca. 20.500 tons, hvorved sildekvoten nu igen næsten er på niveau med kvoten i 2001 jf. bilagstabel 1.1. Makrelkvoten faldt med ca. 16%. Kvoterne på dybvandsrejer og jomfruhummer er reduceret med henholdsvis 5% og 3% i forhold til 2001, mens kvoten på grønlandsrejer for første gang i en længere årrække er blevet reduceret med ca. 16%, jf. tabel 1.2. Stigningen i de samlede konsumkvoter fra 2003 til 2004 kan i hovedsagen henføres til stigningen i sildekvoterne.

Tabel 1.2. Kvoter på konsumfisk (tons)

	2001	2002	2003	2004
Torskefisk	57.558	56.919	48.906	50.427
- heraf torsk	47.299	37.874	31.537	29.202
Fladfisk	34.047	32.291	36.298	28.816
- heraf rødspætte	27.429	25.820	31.082	23.842
- heraf tunge	1.537	1.284	1.060	1.154
Sild	144.022	117.419	120.616	141.123
Makrel[1)]	31.682	33.178	28.605	26.640
Dybvandsrejer	8.708	7.899	7.824	8.243
Jomfruhummer	4.649	4.845	4.352	4.496
Andre arter[2)]	7.934	6.989	8.770	8.170
Grønlandsrejer	2.024	2.024	2.024	1.694
I alt	290.624	261.564	257.395	269.609

Anm.: I kvoterne for 2004 er inkluderet kvotebytter frem til 23. februar 2004. Desuden er der inkluderet en forventet kvotestigning på 3.680 tons hel fisk for torsk i Øresund, Bælthavet og Østersøen og 70 tons tunge i Nordsøen og Norskehavet (EU) og et forventet kvotefald på 700 tons hvilling i Nordsøen og Norskehavet.

Noter: [1)] En del af makrelkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU zone), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen må fiskes i den norske zone af Nordsøen og Norskehavet.

[2)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 5 kg.

Torskekvoterne er centrale for dansk fiskeri

Torskekvoterne er på trods af reduktioner i de senere år stadigvæk af central betydning for det danske fiskeri med en andel målt i værdi på ca. 17% i perioden 2001-2003 og i 2003 alene på ca. 15% af den samlede landingsværdi. Torsk indgår sammen med andre torskefisk og fladfisk i de vigtige flerartsfiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Kattegat hårdest ramt

Torskekvoten fra i Skagerrak, Nordsøen og Norskehavet forbliver stort set uændret, mens den i Øresund, Bælthavet og Østersøen falder med 8%, jf. tabel 1.3. Set over perioden 2001-2004 er den største relative reduktion sket i Kattegat, hvor reduktionen har været på 78%.

Kvoterne for andre torskefisk er steget

Når man ser på de samlede fangstmuligheder på andre torskefisk er de samlede kvoter steget fra 2003 til 2004. Dette skyldes især at kvoten på hvilling, kuller og kulmule er blevet øget med ca. 3.800 tons svarende til 53% fra 2003 til 2004. Kvoterne på øvrige torskefisk er stort set uændret fra 2003 til 2004, således at kvoterne for andre torskefisk samlet set er steget med 22%, jf. bilagstabel 1.1.

Tabel 1.3. Torskekvoterne fra 2001 til 2004 (1.000 tons)

	2001	2002	2003	2004	%-ændring 2001-2004
Nordsøen og Norskehavet (EU)	8	9	5	5	-45
Skagerrak	6	6	3	3	-44
Kattegat	4	2	1	1	-78
Øresund, Bælthavet og Østersøen	29	22	22	21	-30
I alt	47	38	32	29	-38

Anm.: I kvoterne for 2003 er inkluderet kvotebytter frem til 23. februar 2004. Desuden er der inkluderet en forventet kvotestigning på 3.680 tons hel fisk for torsk i Øresund, Bælthavet og Østersøen.

1.2. Kvoteudnyttelse

De faktorer, der påvirker kvoteudnyttelsen, kan opdeles i tre hovedgrupper: 1) biologiske, 2) politiske og 3) økonomiske.

Biologiske faktorer

Det biologiske rådgivningsgrundlag er generelt behæftet med usikkerhed. For bestande med kort livscyklus eller stor andel af unge fisk er det især kortsigtede klimatiske forhold, der har betydning for bestandssituationen i et givet år. Hertil kommer, at manglende eller fejlagtig information om fangster resulterer i usikkerhed ved fastlæggelsen af TAC'erne. Dette indebærer, at kvoterne i nogle år ikke er i overensstemmelse med de faktiske fiskerimuligheder.

Politiske faktorer

Da de enkelte medlemslande selv forvalter udnyttelsen af de tildelte kvoter, er den anden faktor af betydning for kvoteudnyttelsen selve fastlæggelsen og anvendelsen af fangstreglerne gennem året. I sagens natur kendes de konkrete fiskerivilkår ikke på det tidspunkt reglerne fastlægges, og selv om der i stor udstrækning søges taget hensyn til en række faktorer herunder sæsonvariationer og industriens efterspørgsel, kan en stram forvaltning i begyndelsen af året i et uheldigt samspil med andre vilkår som for eksempel vejrforhold føre til, at mængderne, der er til rådighed sidst på året, ikke kan opfiskes.

Økonomiske faktorer

Den tredje faktor, som medvirker til en varierende kvoteudnyttelse, er de økonomiske forhold for fiskeriet. Generelt forventes

det, at fiskeren vil søge at tjene mest muligt på sit fiskeri, hvor indtjeningen bestemmes af de forventede indtægter herunder priserne på fisk ved forskellige fiskerier samt de hermed forbundne omkostninger og eventuelle reguleringsmæssige restriktioner. Da fiskeriet som hovedregel ikke kan drives målrettet efter en enkelt art, men snarere som et kombinationsfiskeri, vil kravet, om at hver enkelt kvote ikke må overskrides, ligeledes føre til, at kvoterne samlet ikke altid kan udnyttes fuldt ud.

Havdage-regulering

I tilknytning til de nedenfor nævnte generelle faktorer forventes den i 2003 indførte og i 2004 ændrede havdageregulering at påvirke kvoteudnyttelsen i negativ retning, idet samspillet mellem kvoteniveauet og havdagebegrænsningen kan reducere udnyttelsen af de enkelte kvoter. I kapitel 3 er fangst og indtjening i fiskeriet i 2004 først vurderet på grundlag af modelberegninger hvori kvoteudnyttelsen er fastsat på grundlag af objektivt vurderede kvoteudnyttelsesprocenter, som ikke tager hensyn til havdagereguleringen. Dernæst identificeres de fartøjsgrupper, som må forventes at blive påvirket af havdagereguleringen, og deres økonomiske situation vurderes i kapitel 4.

Beregning af forventet kvote-udnyttelse 2004

Beregningerne af kvoteudnyttelsen for 2004 er fastsat på bestandsniveau og baseret på tre metoder. Dels er den gennemsnitlige kvoteudnyttelse i de seneste tre år beregnet, dels er der foretaget en vurdering af kvotens absolutte størrelse i 2004 i forhold til kvoten og fiskeriets normale omfang i det forudgående år, og endelig anvendes kvoteudnyttelsen i det forudgående år. Som udgangspunkt anvendes den første metode. For de bestande, hvor kvoternes absolutte størrelse har ændret sig markant, baseres skønnet over kvoteudnyttelsen i stedet på den anden metode. Dette er især tilfældet for konsumarterne. Den tredje metode anvendes, hvor de aktuelle forhold betragtes som mest betydende. De anvendte forventninger til kvoteudnyttelse for alle bestande er vist i bilagstabel 1.2.

Tabel 1.4. Kvoteudnyttelse 2001-2003 og skønnet udnyttelse i 2004 for udvalgte industriarter (%)

		2001	2002	2003	Forventet i 2004
Blåhvilling	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	100	97	100	99
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	93	0	80	80
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	16	75	94	61
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	94	99	99
Brisling	Nordsøen og Norskehavet (EU)	84	81	87	84
	Skagerrak og Kattegat	99	76	80	80
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	101	93	99	100
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	91	77	83	91
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	8	5	19	8
Lodde	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	42	47	101	43
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	26	31	8	22
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	72	43	6	40
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	72	82	36	63
	Nordsøen (norsk)	14	8	5	9
I alt		62	67	42	57

Udnyttelsen af industrifiskekvoterne varierer meget

Den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet var i perioden 2001-2003 på mellem 42% og 67%, jf. tabel 1.4. Indenfor industrifiskeriet er der meget stor forskel på udnyttelsesgraden af de enkelte kvoter over tid. Generelt har brislingekvoterne en høj udnyttelsesprocent ligesom hestemakrelkvoten uden for Nordsøen. Udnyttelsen af kvoterne for industrifisk i norsk zone af Nordsøen varierer derimod fra en meget lav udnyttelse til mere end fuld udnyttelse, hvilket blandt andet forklares af de store variationer i tobisfiskeriet. Specielt i 2003 slog tobisfiskeriet helt fejl, hvilket også kan ses af den lave udnyttelsesgrad på 36% i Nordsøen og Norskehavet, jf. bilagstabel 1.2.

En stigning i industrikvoteudnyttelsen forventes

Den væsentligste årsag til de varierende udnyttelsesgrader i industrifiskeriet er de svingende bestandsforhold fra år til år, specielt for tobisfiskeriet. Forudsigelserne for udnyttelsesgraden i industrifiskeriet i 2004 baseres derfor i hovedsagen på gennem-

snitlige udnyttelsesprocenter for de enkelte bestande i de seneste tre år. Kvoteudnyttelsen for 2004 forventes at stige især på grund af en forventning om et bedre tobisfiskeri i 2004.

Høj kvoteudnyttelse for demersale konsumarter

For konsumfiskeriet er udnyttelsesgraden på de vigtigste arter generelt høj, jf. tabel 1.5. Den samlede udnyttelsesgrad varierer mellem 89% og 94% fra 2001 til 2003. Specielt i 2000 og 2001 har der været en meget høj udnyttelsesgrad for alle fiskerier. For det demersale fiskeri er torskekvoterne, som nævnt, af central betydning, og udnyttelsesgraden ligger højt i hele perioden. Rødspættekvoterne har generelt en lavere udnyttelsesgrad end torsk, men der forventes i 2004 en fuld udnyttelse af kvoterne i Kattegat, Nordsøen og Norskehavet (EU), mens kvoten i Skagerrak Øresund, Bælthavet og Østersøen ikke udnyttes fuldt ud.

…men højest for pelagiske konsumarter

Silde- og makrelkvoterne, der udgør fiskerigrundlaget for det pelagiske fiskeri, udnyttes næsten 100% i alle farvande i perioden. Det skyldes formentlig, at disse fiskerier drives meget specialiseret, således at der ikke forekommer samspilsproblemer mellem kvoterne.

Tabel 1.5. Kvoteudnyttelse 2001-2003 og skønnet udnyttelse i 2004 for udvalgte konsumarter (%)

		2001	2002	2003	Forventet i 2004
Dybvandsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	100	76	84	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	27	29	25	25
	Nordsøen (norsk)	96	65	79	79
	Skagerrak og Kattegat	34	58	79	70
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	85	82	99	99
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	80	91	85	85
Kuller	Nordsøen og Norskehavet (EU)	99	91	99	96
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	101	98	98	99
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	95	94	100	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	53	58	40	31
Makrel	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	113	115	112	100
	Nordsøen og Norskehavet (Norsk)	0	0	0	0
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	103	100	88	97
Rødspætte	Kattegat	99	96	69	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	101	94	92	100
	Skagerrak	101	82	47	77
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	72	80	65	65
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	93	99	84	92
	Nordlig og central Nordsø	99	96	97	97
	Skagerrak og Kattegat	99	96	98	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	100	93	93	100
Torsk	Kattegat	72	99	101	100
	Nordsøen og Norskehavet	99	100	100	100
	Skagerrak	105	100	99	98
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	99	100	100	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	92	90	92	98
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	77	99	101	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	99	90	90	99
Konsumfisk i alt		94	93	89	92

For hovedparten af de vigtigste fiskearter er kvotebegrænsningerne således af central betydning for fiskeriets økonomi, det gælder kvoterne for torsk, rødspætter, sild, makrel, tunge, kuller og sej. Samtidig er flere af de øvrige kvoter genstand for en høj udnyttelsesgrad, hvilket blandt andet gælder laksekvoten i Østersøen og jomfruhummer i Nordsøen og Norskehavet samt i de indre danske farvande, jf. bilagstabel 1.2.

Luft i kvoterne kan være svær at udnytte

Selv om der er luft i en række kvoter, kan en højere udnyttelsesgrad være svær at opnå. Det skyldes, at visse arter er sværere at fange end kvoterne tilsiger, og at der er samspilsproblemer mellem kvoterne i kombinationsfiskerier, samt at forvaltningsreglerne for kvoteudnyttelsen gennem året nødvendigvis må fastlægges på grundlag af forventninger til fiskeriets udvikling.

Den faktiske udnyttelse af kvoterne kan være meget afhængig af de såkaldte tekniske bevaringsforanstaltninger som for eksempel. redskabsbestemmelser og bifangstregler, hvor de relative bestandsforhold har betydning for fiskerimulighederne. Disse foranstaltninger er ikke direkte inddraget i vurderingerne af udnyttelsen af kvoterne.

Reduktionen i den danske fiskerflåde, jf. kap. 2, forventes kun i begrænset omfang at påvirke kvoteudnyttelsen i konsekvens af kvoternes størrelse i forhold til flådens samlede fysiske kapacitet.

Beregningerne vedrørende fiskeriets økonomi i kapitel 3 er gennemført uden inddragelse af den eventuelle betydning af havdagebegrænsningen og konsekvenserne heraf for kvoteudnyttelsen. Betydningen af indsatsreguleringen på havdage behandles i kapitel 4.

2. Fiskerflåden

Flåden opdelt efter størrelse og redskab

Analysen af fiskeriets økonomi for 2004 tager udgangspunkt i en opdeling af fiskerflåden efter de samme grundprincipper, som var gældende for undersøgelsen for 2003. Strukturen er således fortsat belyst i forhold til fartøjernes størrelse og anvendte redskaber for at afspejle variationen i fiskerigrundlaget for flåden.

EU's retningslinier for flådeopdeling

På EU plan er der vedtaget en forordning om indsamling af biologiske og økonomiske data[2)]. De flådeopdelinger, der opereres med i denne forordning er indarbejdet i de anvendte grundprincipper, for opdelingen i Fiskeriets Økonomi.

I den nationale regulering af fiskeriet har længden på fartøjerne generelt betydning for fangststørrelsen, da de maksimale periodekvoter fastlægges efter fartøjernes længde. I konsekvens heraf anvendes fartøjernes længde over alt (loa) som hovedgruppering for flåden i det følgende.

Redskabstype samt målart som grundlag for inddelingen

Det andet kriterium, der fortsat anvendes til gruppering af flåden, er fartøjstypen angivet ved redskabstypen i henhold til registreringen i det danske fartøjsregister. Redskabstypen indgår som grundlag for vurderingen af hvilke fiskearter, der udgør grundlaget for fiskeriet. For de store fartøjer (længde over alt på 24 meter og derover) anvendes for trawlerne yderligere en opdeling efter målart for fiskeriet. Således indgår fartøjer, hvor 80% eller derover af fangstværdien udgøres af industriarterne, i gruppen af industrifartøjer.

Specialfiskerier

Grupperingen af flåden indeholder endvidere fartøjer, der har specialtilladelser til fiskeri på konkrete målarter som grundlag for fiskeriet. Det gælder hesterejefiskeriet, muslingefiskeriet og rejefiskeriet ved Grønland.

[2] Forordning nr. 1639/2001 af 25. juli 2001, EØF-Tidende nr. L 222/53.

2.1. Fiskerflådens størrelse

Antal fartøjer er faldet med 26% over 8 år

Den danske fiskerflåde er i perioden 1996 til 2003 reduceret med ca. 26% i antal fartøjer, mens den samlede tonnage målt i BT/BRT er faldet med ca. 2%, og motorkraften målt i kW er faldet 16%.

Reduktionen er størst i antallet af mindre fartøjer

I de seneste tre år er udviklingen fortsat med en reduktion i det samlede antal fartøjer. Nedgangen i antallet af fartøjer er størst blandt de små og mindre fartøjer, men også gruppen af mellemstore fartøjer er reduceret. Fra 2002 til 2003 sker der en reduktion i antallet af store fartøjer på 11 svarende til ca. 6%, jf. tabel 2.1. Udviklingen har medført en stigende gennemsnitsstørrelse for flåden som helhed fra ca. 25,1 BT/BRT[3)] i 2001 til ca. 26,7 BT/BRT[3)] i 2003.

Tabel 2.1. Antal fartøjer i den danske fiskerflåde fra 2001 til 2003

	2001	2002	2003
Små fartøjer	2.961	2.863	2.553
Mindre fartøjer 12-15m	357	300	266
Mindre fartøjer 15-18m	218	192	173
Mellemstore fartøjer	200	184	167
Store fartøjer 24-40m	145	144	137
Store fartøjer ≥40m	43	44	40
Specialfiskerier[1)]	99	98	254
I alt	4.023	3.825	3.590

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1)] Stigningen i antallet af fartøjer skyldes en af Fiskeridirektoratet foretaget flytning af inaktive fartøjer fra de andre grupper til denne gruppe, jf. tabel 2.2.

2.2. Fiskerflådens aktivitet

For at fiske på de danske kvoter kræves, at fartøjet er registreret i det danske fiskerfartøjsregister. Denne registrering danner så-

[3] For fartøjer, der har tonnagen opgivet i BT, anvendes denne, ellers anvendes BRT. Den løbende opmåling til BT i stedet for BRT vil alt andet lige give anledning til en stigende tonnage, idet BT generelt er en smule højere end BRT. I 2003 var 3.487 fartøjer målt i BT, mens 103 var opmålt i BRT, mens tallene tilsvarende var 3.089 og 736 i 2002.

ledes udgangspunkt for det antal fartøjer, der er grundlag for analysen.

26% inaktive fartøjer

Aktivitetsniveauet i 2003 er vist i tabel 2.2 for fartøjer registeret i fartøjsregistret ultimo 2003. I 2003 var 26% (927) af de registrerede fiskerfartøjer inaktive og omkring 29% (1.027) var registreret med en fangstværdi under momsgrænsen på 50.000 kr. Derudover var ca. 12% (424) af fartøjerne registreret med en fangstværdi under 230.282 kr. (Fødevareøkonomisk Instituts grænseværdi), men over momsgrænsen, som i 2002 blev hævet til 50.000 kr.

Tabel 2.2. Aktiviteten for fartøjer registreret i det danske fiskerfartøjsregister ultimo 2003 målt i fangstværdi (antal fartøjer)

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	Registrerede fiskerfartøjer
Små fartøjer	370	402	1.007	774	2.553
Mindre fartøjer 12-15m	242	16	6	2	266
Mindre fartøjer 15-18m	169	1	2	1	173
Mellemstore fartøjer	165	1	0	1	167
Store fartøjer 24-40m	137	0	0	0	137
Store fartøjer ≥40m	40	0	0	0	40
Specialfiskerier	89	4	12	149	254
I alt	1.212	424	1.027	927	3.590
% af "registrerede fiskerfartøjer"	33,76	11,81	28,61	25,82	

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Grænsen på 230.282 kr. anvendes af Fødevareøkonomisk Institut som grænse for gruppen af fiskerivirksomheder, der indgår i det regnskabsstatistiske grundlag til belysning af indtjeningen i

Kommercielle erhvervsfiskerfartøjer udgør 34%

det danske fiskeri i 2003[4]. Grænsen kan fortolkes som grænsen for, hvornår fartøjet (virksomheden) er at betragte som et kommercielt erhvervsfiskerfartøj. De registrerede fartøjers samlede årlige fangstværdi udgør mere end 98% af den totale danske fangstværdi. Med denne definition var antallet af kommercielle erhvervsfartøjer, der deltog i 2003 på 1.212 eller ca. 34% af de registrerede fiskerfartøjer.

Flådens kapacitet målt i BT og kW

For at vurdere de enkelte fartøjsgruppers kapacitet er en status for fiskerflådens kapacitet målt i tonnage (BT/BRT), motorkraft (kW), længde over alt og forsikringsværdi vist i tabel 2.3.

Tabel 2.3. Kapacitetsindikatorer for den danske fiskerflåde i 2003

	Tonnage (BT/BRT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)
Små fartøjer	7.584	77.810	17.216	447.184
Mindre fartøjer 12-15m	5.344	38.709	3.545	370.115
Mindre fartøjer 15-18m	6.050	33.865	2.811	413.332
Mellemstore fartøjer	13.627	50.346	3.364	794.318
Store fartøjer 24-40m	34.561	83.877	4.502	1.675.891
Store fartøjer ≥40m	23.933	44.969	1.870	1.272.317
Specialfiskerier	4.843	18.943	2.298	317.277
I alt	95.943	348.519	35.606	5.290.433

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Store fartøjer udgør 61% af tonnagen

De store fartøjer over 24 meter udgør ca. 61% af den samlede tonnage og ca. 56% af forsikringsværdien, jf. tabel 2.3. Opgøres kapaciteten i forhold til motorkraft er der en mere ligelig fordeling mellem de enkelte størrelsesgrupper. De mindre fartøjer under 18 meter står således for ca. 43% af kapaciteten opgjort ved motorkraft. Hvis man bruger længde over alt som indikator udgør de små fartøjer under 12 meter ca. 48% af den samlede kapacitet. I tabel 2.4 er vist fordelingen af hver kapacitetsindi-

[4] FØI's minimumsgrænse for medtagelse i Fiskeriregnskabsstatistikken indeksreguleres årligt. I 1995 var grænsen 150.000 kr., hvilket siden er steget til 230.282 kr. i 2003.

kator på de økonomiske størrelsesklasser.

Tabel 2.4. Økonomiske størrelsesklassers andel af de fire kapacitetsindikatorer i 2003 (%)

	Tonnage (BT/BRT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)
Fangstværdi ≥FØI's minimums-grænse	94	84	58	95
Fangstværdi < FØI's minimums-grænse ≥ 50.000 kr.	2	6	10	3
Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	2	7	18	2
Aktive fiskerfartøjer	99	96	85	99

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Næsten hele den registrerede kapacitet er aktiv

Den kommercielt aktive flådes andel af kapaciteten er dominerende, når den måles i forhold til tonnagen og forsikringsværdien, med henholdsvis 94% og 95% af den samlede kapacitet. Der kan på den baggrund argumenteres for, at den danske fiskerflåde kommercielt opererer på et niveau svarende til 95% af det tilladte kapacitetsniveau.

Ca. 99% af den samlede tonnage er aktiv. Den inaktive tonnage findes overvejende i fartøjsgruppen under 12 meter ekskl. trawlere og snurrevodsfartøjer (kystnært fiskeri). Den inaktive del af flådens motorkraft på ca. 4% er også placeret i denne fartøjsgruppe, hvor den inaktive motorkraft udgør ca. 19% af gruppens samlede motorkraft, jf. tabel 2.5. Det skal bemærkes, at EU's Flerårige Udviklings Program efter revision af den fælles fiskeripolitik i 2002 ikke længere anvendes som kapacitetsinstrument.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at der i grundlaget for beregningen af Fiskeriets Økonomi 2004 i kapitel 3 indgår som forudsætning, at de kommercielle fartøjer, der er registreret i fartøjs-registret ultimo 2003, fortsætter deres fiskeri i 2004, samt at der ikke tilgår nye fartøjer til den kommercielle fiskerflåde.

Tabel 2.5. Kapacitetsindikatorer i forhold til det Flerårige Udviklings Program ultimo 2003

	Tonnage for registrerede fiskerfartøjer (BT/BRT)	Tonnage for ***aktive*** registrerede fiskerfartøjer (BT/BRT)	Motorkraft for registrerede fiskerfartøjer (kW)	Motorkraft for ***aktive*** registrerede fiskerfartøjer (kW)
Kystnært fiskeri (4B1)	6.438	5.213	66.820	53.994
Garnfartøjer (4B2)	4.394	4.340	20.044	19.693
Trawler-/snurrevodsfartøjer (4B3)	77.062	76.913	245.158	244.274
Notfartøjer (4B4)	8.050	8.050	16.497	16.497
I alt	95.943	94.516	348.519	334.458

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse

Erhvervs- og bierhvervsfiskere

Adgangen til at eje fartøjer i den danske fiskerflåde er reguleret med henblik på at sikre, at retten til de danske fiskerimuligheder forbeholdes de erhvervsaktive i fiskeriet. Derfor registreres ejerskabet til fiskerfartøjer på grupper, der omfatter erhvervsfiskere og bierhvervsfiskere samt selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Reglerne for registrering er fastsat i henhold til Lov om Fiskeri (Lov nr. 281) af 12. maj 1999.

63% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere

Det registrerede ejerforhold til fartøjerne i fiskerflåden ultimo 2003 viser, at 63% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere, 25% ejes af bierhvervsfiskere, 11% er registreret som selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri og de sidste ca. 1% har oplyst andet som erhvervsstatus, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6. Erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2003

	Aktive fiskefartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	937	310	447	554	2.248
Bierhvervsfisker	2	75	518	296	891
Selskaber	271	35	50	48	404
Anden erhvervsstatus	2	4	12	29	47
I alt	1.212	424	1.027	927	3.590

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Den kommercielle flåde har 77% erhvervsfiskereje og 22% selskabseje

I den kommercielt aktive del af flåden ejes ca. 77% af erhvervsfiskere og ca. 22% af selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Fartøjer registreret med bierhvervsfiskerejerskab og andet udgør ca. 0,3% (4 fartøjer). Omvendt ejes ca. 32% af de inaktive fartøjer af bierhvervsfiskere, ligesom ejerskabsandelen for bierhvervsfiskere til fartøjer med lavere økonomiske aktivitet er på ca. 41%, hvor erhvervsfiskere udgør ca. 52%, jf. tabel 2.6.

Væsentlig nedgang i beskæftigelsen

Som udgangspunkt for vurdering af beskæftigelsen i fiskerflåden anvendes oplysninger om den normale besætningsstørrelse på fartøjer angivet ved registrering af fartøjet i fartøjsregistret. Beskæftigelse i fiskerflåden var således på 5.491 mand i 2003 svarende til et fald på 8% i forhold til året før jf. tabel 2.7.

Antallet af besætningsmedlemmer i den kommercielle flåde er 2.970

For den kommercielle del af flåden er besætningen på 2.970 mand, hvoraf de 1.972 er beskæftiget på fartøjer, der ejes af registrerede erhvervsfiskere, mens 989 er beskæftiget på fartøjer registreret som selskaber med ret til at drive erhvervsfiskeri. Kun 9 personer er beskæftiget på fartøjer registreret som bierhvervsfisker eller med anden erhvervsstatus, jf. tabel 2.7.

Tabel 2.7. Beskæftigelse fordelt efter erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2003

	Aktive fiskefartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FØI's minimum grænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	1.972	335	483	580	3.370
Bierhvervsfisker	2	78	525	300	905
Selskaber	989	50	63	59	1.161
Anden erhvervsstatus	7	5	13	30	55
I alt	2.970	468	1.084	969	5.491

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Flådens strukturelle udvikling er karakteriseret ved en kraftig reduktion i antallet af kommercielle fartøjer og en deraf følgende nedgang i beskæftigelse, jf. figur 2.1.

Figur 2.1. Udviklingen i antallet af fartøjer og beskæftigelsen fra 1996 til 2003 for registrerede danske kommercielt aktive fartøjer ultimo 2002

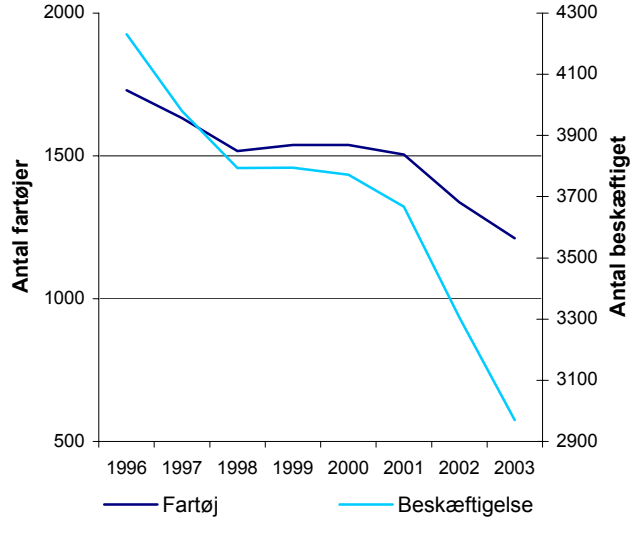

Fald på ca. 30% i antal fartøjer og beskæftigede siden 1996

I figur 2.1. er udviklingen i antallet af fartøjer og beskæftigelsen vist for perioden 1996 til 2003. Som det fremgår af figuren er antallet af kommercielt aktive fartøjer faldet med ca. 520, mens beskæftigelsen i samme periode er faldet med ca. 1.260 personer. Det samlede fald i antallet af fartøjer svarer til 30%, tilsvarende er der et fald i beskæftigelsen på 30%. Den gennemsnitlige beskæftigelse på de fartøjer der er udgået af fiskeriet har således været 2,4 person pr. fartøj.

Den gennemsnitlige besætning og den gennemsnitlige forsikringsværdi pr. kommercielt fartøj er angivet i tabel 2.8. Ved brug af disse to mål kan kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem beregnes. For de kommercielle fartøjer er disse tre mål angivet i tabel 2.8 for 2003, mens bilagstabel 2.3 omfatter alle fartøjsgrupper.

Tabel 2.8. Gennemsnitlig besætning, forsikringsværdi og kapitalintensitet for kommercielle fartøjer i 2003

	Besætning	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)	Kapital-intensitet (1.000 kr./person)
Små fartøjer	1,2	713	576
Mindre fartøjer ≥12m - <15m	1,9	1.498	793
Mindre fartøjer ≥15m - <18m	2,6	2.550	984
Mellemstore fartøjer	3,3	4.877	1.490
Store fartøjer ≥24m - <40m	4,4	12.414	2.793
Store fartøjer ≥40m	6,6	31.808	4.819
Specialfiskerier	2,3	3.562	1.554
I alt	2,5	4.383	1.789

Alle tre mål ses at være voksende med fartøjernes længde. Således er den gennemsnitlige besætning pr. fartøj på 1,2 person for små fartøjer, mens den er næsten seks gange så høj for store fartøjer over 40m. En endnu større forskel mellem de små og store fartøjer observeres ved sammenligning af forsikringsværdien pr. fartøj. Kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem er således betydelig højere for de store end de små fartøjer. I de store fartøjer over 40m er der investeret lige godt 5 mio. kr. pr. besætnings-

medlem, mens der tilsvarende for de små fartøjer er investeret 576.000 kr.

2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse

Store fartøjer fanger industrifisk

Det kvotemæssige grundlag for de forskellige grupper i fiskerflåden har i varierende grad betydning for fartøjernes økonomi. Industrikvoterne har hovedsagelig betydning for de store fartøjer over 24 meter. Den eneste art, hvor de øvrige fartøjsgrupper har en fangst af betydning, er brisling, hvor 22% procentpoints af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse udgør fangstgrundlaget, jf. tabel 2.9.

Tabel 2.9. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2001-2003 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede industriarter (%)

	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Gen. kvoteudnyt.
Blåhvilling	0	0	0	12	47	59
Brisling	3	8	11	46	15	84
Hestemakrel	0	0	0	6	34	39
Lodde	0	0	0	0	52	52
Sperling	0	0	1	12	13	27
Tobis	0	1	3	32	19	55
I alt	1	2	4	30	20	56

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser. Små fartøjer deltagende i specialfiskerier er udeladt, idet de ingen fangst har af industrifisk.

Alle fartøjsgrupper er afhængige af konsumfisk

Udnyttelsen af konsumkvoterne målt efter vægt er væsentligt mere varieret på fartøjsgrupper end industrikvoterne, jf. tabel 2.10. I den samlede udnyttelse for perioden 2001 til 2003 på 89% af konsumkvoterne har de store fartøjer over 40 meter en udnyttelse på 27 procentpoint. Den høje andel skyldes de store fartøjers fiskeri efter sild og makrel.

Udnyttelsen af kvoterne på torske- og fladfisk er koncentreret om fartøjerne under 40 meter, mens fiskeriet af jomfruhummer

har hovedvægten på fartøjer mellem 12 og 40 meter. Dybvandsrejer og andre arter fanges specielt af fartøjer på mellem 24 og 40 meter.

Tabel 2.10. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2001-2003 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede konsumarter (%)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Special fiskerier	Gen. kvoteudnyt.
Torskefisk	15	17	16	22	17	0	0	88
- heraf torsk	21	22	19	22	7	0	0	92
Fladfisk	7	12	16	23	19	0	0	77
- heraf rødspætte	7	13	17	23	21	0	0	81
- heraf tunge	17	19	23	17	5	0	0	82
Sild	1	3	9	5	25	50	0	94
Makrel	2	0	0	0	11	82	0	94
Dybvands-rejer	0	0	2	4	39	0	0	45
Jomfruhummer	2	20	24	29	9	0	0	84
Andre arter	0	1	2	21	74	1	0	99
Grønlands rejer	0	0	0	0	0	0	87	87
I alt	7	9	12	13	20	27	1	89

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser.

Lorenz-kurver

Den varierende udnyttelse af de forskellige kvoter og den deraf følgende betydning for de forskellige fartøjers fangstmængde og fangstværdi kan vises ved sammenhængen mellem procentandelen af henholdsvis fangstværdien og fangstmængden i forhold til procentandelen af antallet af fartøjer i fiskerflåden (Lorenz-kurver), som vist i figur 2.2.

21% af fartøjerne fanger 90% af mængderne

Det fremgår af figur 2.2, at ca. 21% svarende til ca. 255 af fartøjerne med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænse, fanger over 90% af fangstmængden, og at ca. 66% af fartøjerne fanger mindre end 5% af den samlede fangstmængde. I 2002 var antallet af fartøjer der fangede 90% af mængden på 227.

Figur 2.2. Lorenz-kurve for registrerede danske kommercielt aktive fartøjer ultimo 2003

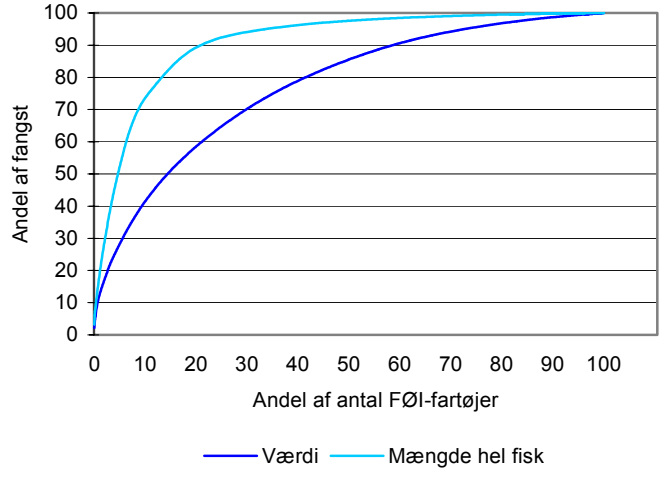

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

…og 35% dækker 75% af værdien

Betragtes derimod den samlede fangstværdi har 35% af fartøjerne (ca. 424 fartøjer) 75% af fangstværdien, mens ca. 27% af fartøjerne har under 5% af den samlede fangstværdi i 2003. Sammenholdt med situationen i 2002 er antallet af fartøjer, der dækker 75% af fangstværdien, næsten uændret, da antallet blot er øget med ca. 9 fartøjer fra et niveau på ca. 415 fartøjer.

Den skæve fordeling mellem fartøjernes relative andele af fangstmængden og fangstværdien afspejler de strukturelle forskelle indenfor den kommercielle fiskerflådes fiskeri. Få store fartøjer fanger relativt meget af de billige industriarter samt sild og makrel, mens der er en mere jævn fordeling indenfor det øvrige konsumfiskeri.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at der i grundlaget for beregningen af Fiskeriets Økonomi 2004 i kapitel 3, indgår som forudsætning, at de kommercielle fartøjer, der er registreret i fartøjsregistret ultimo 2003, fortsætter deres fiskeri i 2004, samt at der ikke tilgår nye fartøjer til den kommercielle fiskerflåde.

3. Fangst og indtjening

Fiskerivirksomheder i prognosen for 2004

Beregningen af prognosen for fiskeriets økonomi 2004 gennemføres for fartøjer eller fiskerivirksomheder, der indgår i grundlaget for Fødevareøkonomisk Instituts fiskeriregnskabsstatistik. Anvendt på fartøjsniveau betyder det, at fartøjer med en samlet fangstværdi over ca. 230.000 kr.[5)] i 2003 indgår i grundlaget for prognoseberegningerne. I forhold til det samlede registrerede fiskeri dækker de kommercielt aktive fartøjer generelt over 99% af fangstmængden og 98% af fangstværdien, jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1. De økonomiske størrelsesklassers andel af fangster (%)

		1998	1999	2000	2001	2002	2003
Mængde	Fangstværdi ≥ FØI's minimumsgrænse	99,76	99,70	99,73	99,73	99,73	99,59
	Fangstværdi < FØI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	0,22	0,29	0,25	0,25	0,25	0,31
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	0,09
Værdi	Fangstværdi ≥ FØI's minimumsgrænse	98,62	98,31	98,30	98,26	98,31	97,61
	Fangstværdi < FØI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	1,27	1,57	1,58	1,61	1,57	1,81
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,11	0,12	0,13	0,13	0,12	0,58

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Modellen arbejder med 27 fartøjsgrupper…

Beregningerne for 2004 er i lighed med beregningerne for 2003 gennemført ved anvendelse af en model, der opererer med tre dimensioner omfattende fartøjsgrupper, fiskearter og farvande. Modellens beregninger hviler på, at alle kvoter opfiskes under hensyn til den fastlagte antagelse om kvoteudnyttelse. Den centrale dimension i modellen er fartøjsgruppe, hvor modellen opererer med 27 fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. I det følgende præsenteres resultaterne for de 7 hovedgrupper, mens de resterende resultater præsenteres i bilagstabeller.

[5] Se fodnote 4 i kapitel 2.

…120 fiskearter

Modellen er meget detaljeret med hensyn til fiskearter. Der er 32 kvoterede arter, mens der i alt skelnes mellem 120 "arter" i modellen. Heraf er der 116 rene arter (kvoterede som ukvoterede), mens 4 er kombinationer bestående af 2 eller flere arter[6)]. Denne opdeling skyldes, at visse kvoter ikke fastsættes for enkeltarter alene, men for artskombinationer. Det gælder for eksempel ising og skrubbe, der optræder som 3 arter i modellen, da der fastsættes kombinerede kvoter for disse arter for visse farvande.

…og 32 farvande

Da der i kvoteforvaltningen opereres med 66 såkaldte forvaltningsområder, som består af kombinationer af art(er) og farvande, arbejder modellen med flere farvande end den sædvanlige opdeling på Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Sundet, Bælthavet, østlige og vestlige Østersø samt andre farvande. Modellen har i alt 32 forskellige farvande, som dækker de nødvendige enkeltfarvande samt i alt 36 forskellige kombinationer, som modsvarer den måde kvoterne fastsættes på. Hertil kommer farvande, hvori der er registrerede fangster af ikke kvoterede arter. Af de 66 forvaltningsområder dækker 15 industrifiskearter, mens 51 dækker konsumfiskearter. Forskellen mellem antal farvande og antal forvaltningsområder skyldes, at der for en række arter fastsættes kvoter for flere farvande under ét for den samme art.

3.1. Fiskeriets fangstmængde

Beregning af fangstmængde

Prognosen over fangsternes størrelse i 2004 er baseret på de fastsatte kvoter for det danske fiskeri og skønnet over kvoteudnyttelsesprocenter, jf. afsnit 1.2. Herudover indgår fordelingen af fiskeriet på de anvendte fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. De enkelte gruppers andel af hver kvote antages ikke at ændre sig fra år, til år selv om kvoterne ændres, det gør derimod fangstsammensætningen for hver enkelt fartøjsgruppe.

[6] Eksempelvis tildeles Danmark i norsk zone af Nordsøen en kvote kaldet "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter, herunder jomfruhummer og kulmule.

Tabel 3.2. Total fangstmængde for alle aktive fartøjer (tons)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004
Små fartøjer	19.399	18.642	17.650
Mindre fartøjer 12-15m	33.292	28.192	30.736
Mindre fartøjer 15-18m	59.868	50.851	49.205
Mellemstore fartøjer	98.977	73.758	89.613
Store fartøjer 24-40m	546.446	378.527	519.415
Store fartøjer ≥40m	429.236	359.326	438.647
Specialfiskerier	115.636	100.378	116.569
Ophørte fartøjer	26.603	25.830	.
I alt	1.329.457	1.035.505	1.261.835

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Den samlede fangstmængde forøges med 22% i 2004

Den forventede fangstmængden for alle fartøjer i 2004 er på 1.262 tusinde tons. Dette svarer til en stigning på 226 tusinde tons i forhold til 2003, hvilket er en forøgelse på ca. 22%. Det gennemsnitlige fangstniveau i perioden 2001-2003 var på 1.329 tusinde tons, jf. tabel 3.2 og bilagstabel 3.1.

Tabel 3.3. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004
Små fartøjer	15.628	14.797	14.224
Mindre fartøjer 12-15m	33.165	28.045	30.628
Mindre fartøjer 15-18m	59.828	50.765	49.179
Mellemstore fartøjer	98.976	73.756	89.612
Store fartøjer 24-40m	546.446	378.527	519.415
Store fartøjer ≥40m	429.236	359.326	438.647
Specialfiskerier	115.593	100.250	116.527
I alt	1.298.873	1.005.468	1.258.232

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Fangstmængd for kommercielle fartøjer stiger med ca. 25%

Fangstmængden for den kommercielle del af flåden forventes i 2004 at være på 1.258 tusinde tons. Dette svarer til en stigning på 253 tusinde tons i forhold til 2003, hvilket er en forøgelse på ca. 25%, jf. tabel 3.3 og bilagstabel 3.2.

Varierende ændringer i 2004 fangsten

Den forventede stigning i fangstmængden har varierende betydning for de forskellige fartøjsgrupper. I forhold til fiskeriet i 2003 sker der en lille nedgang i fangsten for grupperne små og mindre fartøjer 15-18 m, mens de øvrige fartøjsgrupper oplever en forøgelse, hvilket er en modsat rettet tendens i forhold til 2003. Ser man på perioden 2001-2003 er den relative nedgang stadig størst for de små, mindre og mellemstore fartøjer, hvor afhængigheden af konsumkvoterne er størst. De store fartøjer rammes i mindre grad, da kvoteudnyttelsen for industrifisk er lavere end for konsumfisk. Her kan forhold af biologisk karakter imidlertid vanskeliggøre udnyttelsen af fangstmulighederne på kvoterne.

Den gennemsnitlige fangstmængde stiger i 2004

I tabel 3.4 er vist de skønnede gennemsnitlige fangstmængder for år 2004 opdelt på fartøjsgrupper for de kommercielle fartøjer. Den samlede gennemsnitlige fangstmængde pr. fartøj i 2004 forventes at stige i forhold til 2003 med ca. 25%. I grupperne små fartøjer og mindre fartøjer 15-18 m, sker der dog et fald, mens der for de andre grupper skønnes en stigning i den gennemsnitlige fangstmængde. Den relativt største forøgelse sker i gruppen af store fartøjer mellem 24 og 40 meter med en stigning på ca. 37% i forhold til 2003, hvilket skyldes forventet stigning i fangsten af industrifisk.

Tabel 3.4. Gennemsnitlig fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004
Små fartøjer	37	40	38
Mindre fartøjer 12-15m	116	116	127
Mindre fartøjer 15-18m	314	300	291
Mellemstore fartøjer	544	447	543
Store fartøjer 24-40m	3.857	2.763	3.791
Store fartøjer ≥40m	10.139	8.983	10.966
Specialfiskerier	1.289	1.126	1.309
I alt	962	830	1.038

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

De ti vigtigste fiskearter

De ti værdimæssigt mest betydende fiskearter, jf. tabel 3.5, omfatter de demersale konsumarter som torsk, rødspætte, jomfruhummer samt tunge. Sild og makrel udgør grundlaget for det pelagiske fiskeri, mens brisling, tobis og blåhvilling indgår som grundlag for industrifiskeriet. Blåmuslingefiskeriet er et specielt fiskeri, hvortil der kræves licens for deltagelse.

Tabel 3.5. Fangstmængder for alle aktive fartøjer for de i 2003 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (tons)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004
Torsk	38.529	31.521	29.160
Rødspætte	24.075	22.377	21.146
Brisling	252.093	262.049	246.396
Tobis	537.301	283.205	465.790
Sild	122.941	114.734	136.226
Jomfruhummer[1)]	3.963	3.837	3.978
Makrel	30.687	27.621	23.207
Blåmusling	108.577	92.370	108.577
Tunge	1.175	1.001	1.139
Blåhvilling	55.614	87.966	77.190

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1)] I norsk zone af Nordsøen tildeles Danmark en kvote for "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter herunder jomfruhummer. Disse mængder indgår ikke i tabel 3.5.

Stigning i mængden af tobis opvejer faldet for brisling og blåhvilling

Den relative og mængdemæssige fremgang er størst i industrifiskeriet med en forøgelse på 25% svarende til 156.000 tons. Fremgangen i industrifiskeriet dækker over et fald i mængden af brisling og blåhvilling, hvilket opvejes af en markant stigningen i tobisfiskeriet. Den store mængdemæssige forøgelse af tobisfangsterne skyldes sammenligningen til det fejlslagne tobisfiskeri i 2003. For det demersale fiskeri er der et samlet fald på 6%, hvor arterne torsk og rødspætte falder, mens der forventes en stigning for arterne jomfruhummer og tunge med en forøgelse af mængden på henholdsvis 4% og 14%. Det pelagiske fiskeri stiger samlet set med 12%, da mængden af sild øges med 19%, mens mængden af makrel falder med 16% i forhold til 2003, jf. tabel 3.5.

3.2. Fiskeriets fangstværdi

Prisudviklingen er central i prognosen for fangstværdien

Den forventede prisudvikling på fiskeprodukter i 2004 er af central betydning for prognosen og dermed vurderingen af indtjeningen i fiskeriet i 2004. I kapitel 5 er foretaget en vurdering af pris- og udbudsforhold i EU som følge af forventningerne til forsyningsgrundlaget for fiskeprodukter. Med udgangspunkt heri er fastlagt et skøn over gennemsnitpriserne i 2004 for de enkelte fiskearter, hvor oprindelsesfarvand (fiskefarvand) indgår i prisvariationen for arterne.

Prisforudsætninger

Skønnet over fangstværdien i 2004 er beregnet under to forskellige forudsætninger for prisudviklingen. Som den første forudsætning (scenario 1) anvendes gennemsnitspriserne for fiskeprodukter i 2003, hvorved alene konsekvenserne af mængdeændringerne i 2004 vurderes. Som den anden forudsætning (scenario 2) anvendes forventningerne til prisudviklingen i 2004 med udgangspunkt i vurderingen af markedsudviklingen, jf. kapitel 5. For de ti mest betydende fiskearter er prisforudsætningerne for beregningerne i de to scenarier vist i tabel 3.6, jf. bilagstabel 3.3.

Tabel 3.6. Gennemsnitspris for alle aktive fartøjer for de i 2003 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (kr. pr kg.)

			----- Forventet i 2004 ----	
	2001-2003	2003	Scenario 1	Scenario 2
Torsk	15,19	13,69	13,92	11,83
Rødspætte	13,22	14,24	14,31	15,74
Brisling	0,90	0,90	0,90	0,76
Tobis	0,77	0,80	0,80	0,68
Sild	2,27	1,88	1,88	1,60
Jomfruhummer[1)]	65,07	52,06	51,85	46,67
Makrel	6,28	5,62	5,61	6,18
Blåmusling	1,19	1,10	1,10	1,16
Tunge	70,25	70,05	71,08	67,52
Blåhvilling	0,77	0,76	0,76	0,65

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1)] I norsk zone af Nordsøen tildeles Danmark en kvote for "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter herunder jomfruhummer. Disse mængder indgår ikke i tabel 3.6.

Fangstværdi-prognose for de ti vigtigste fiske-arter

På grundlag af kvoterne for 2004, de forventede kvoteudnyttelser for 2004 og med udgangspunkt i prisforudsætningerne er der beregnet en prognose for fangstværdierne for alle arter[7)]. Værdierne for de i 2003 ti mest betydende fiskearter er vist i tabel 3.7.

Tabel 3.7. Fangstværdi for alle aktive fartøjer for de i 2003 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (1.000 kr.)

			----- Forventet i 2004 -----	
	2001-2003	2003	Scenario 1	Scenario 2
Torsk	585.107	431.455	405.936	345.045
Rødspætte	318.354	318.603	302.639	332.903
Brisling	225.947	236.154	221.141	187.970
Tobis	413.242	226.332	371.730	315.971
Sild	279.036	215.781	256.149	217.726
Jomfruhummer[1)]	257.858	199.749	206.249	185.624
Makrel	192.568	155.093	130.280	143.308
Blåmusling	129.509	101.813	119.451	125.423
Tunge	82.529	70.131	80.992	76.942
Blåhvilling	42.652	66.590	58.989	50.140

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1)] I norsk zone af Nordsøen tildeles Danmark en kvote for "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter herunder jomfruhummer. Disse mængder indgår ikke i tabel 3.7.

Den forventede pris er central

Forventningerne om prisstigninger er størst for rødspætte, makrel og blåmusling. For de øvrige arter forventes et prisfald (scenario 2). En del af dette prisfald bliver dog opvejet af de øgede fangstmængder på tobis, sild og tunge, som har en øget fangstværdi på trods af et fald i priserne. For arterne torsk, brisling og blåhvilling forventes et fald i både pris og mængde, hvorved et fald i omsætning er givet. For arten jomfruhummer gælder det, at mængden forventes at stige, men da prisen samtidig falder relativt mere, giver det et samlet fald i fangstværdien. De beregnede skøn over den totale fangstværdi opdelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper fremgår af tabel 3.8 og bilagstabel 3.4.

[7] Der er i prognosen for fangstværdierne for 2004 ikke inkluderet eventuelle efterbetalinger primært i forbindelse med industrifiskeriet. Efterbetalingerne i 2003 var omkring 30 mio. kr.

Total fangstværdi på 2.924 mio. kr. i 2003-priser

… og på 2.748 mio. kr. i 2004-priser

For det samlede fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2003 på 2.924 mio. kr. svarende til en stigning i forhold til 2003 på 138 mio. kr. eller 5%. Med prisniveau-2004 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 2.748 mio. kr. svarende til en nedgang på 39 mio. kr. eller ca. 1%. Hovedtendensen for 2004 er derfor i scenario 2 et fald i forhold til basisperioden 2001-2003 på ca. 641 mio. kr.

Tabel 3.8. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

			---- Forventet i 2004 ----	
	2001-2003	2003	Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	287.863	263.408	256.928	242.099
Mindre fartøjer 12-15m	314.644	247.152	263.920	245.945
Mindre fartøjer 15-18m	360.895	302.095	303.619	285.314
Mellemstore fartøjer	534.803	456.986	466.956	448.839
Store fartøjer 24-40m	920.218	719.437	833.827	779.596
Store fartøjer ≥40m	636.730	491.370	562.342	507.950
Specialfiskerier	259.400	237.949	236.509	238.137
Ophørte fartøjer	73.922	68.136	.	.
I alt	3.388.473	2.786.533	2.924.102	2.747.880

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Svag stigning i fangstværdien i forhold til 2003

I det kommercielle fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2003 på 2.867 mio. kr. svarende til en forøgelse i forhold til 2003 på 216 mio. kr. eller 8%. Med prisniveau-2004 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 2.693 mio. kr. svarende til en fremgang på 41 mio. kr. eller ca. 2%. Hovedtendensen for 2004 er således en fremgang i forhold til 2003, samt et fald i forhold til basisperioden 2001-2003 på ca. 558 mio. kr. (scenario 2).

Tabel 3.9. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2001-2003	2003	---- Forventet i 2004 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	226.747	200.061	202.091	188.976
Mindre fartøjer 12-15m	312.806	244.914	262.347	244.448
Mindre fartøjer 15-18m	360.701	301.872	303.533	285.237
Mellemstore fartøjer	534.768	456.895	466.927	448.808
Store fartøjer 24-40m	920.218	719.437	833.827	779.596
Store fartøjer ≥40m	636.730	491.370	562.342	507.950
Specialfiskerier	259.141	237.193	236.255	237.880
I alt	3.251.110	2.651.741	2.867.322	2.692.895

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Fald i fangstværdi for små, mindre og mellemstore fartøjer

Den positive udvikling i den gennemsnitlige fangstværdi fremgår af tabel 3.10 og bilagstabel 3.6, hvor alle størrelsesgrupper har en beregnet fremgang på mellem 1% og 16% i scenario 1, med undtagelse af gruppen specialfiskerier. For scenario 2 (prisniveau-2004) tegner der sig et lidt mere blandet billede, hvor de små, mindre og mellemstore fartøjer oplever et fald i fangstværdien på mellem 0% og 6%. Fremgangen i de øvrige størrelsesgrupper ligger mellem 0% og 8%.

Tabel 3.10. Ændring i gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer

	Fangstværdi pr. fartøj i 2003 (1.000 kr.)	------- Forventet ændring i 2004 ------- --- Scenario 1 --- (1.000 kr.)	(%)	--- Scenario 2 --- (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	541	5	1	-30	-6
Mindre fartøjer 12-15m	1.012	72	7	-2	0
Mindre fartøjer 15-18m	1.786	10	1	-98	-5
Mellemstore fartøjer	2.769	61	2	-49	-2
Store fartøjer 24-40m	5.251	835	16	439	8
Store fartøjer ≥40m	12.284	1.775	14	415	3
Specialfiskerier	2.665	-10	0	8	0
I alt	2.188	178	8	34	2

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

3.3. Fiskeriets driftsomkostninger

Driftsomkostningsberegning på basis af 1996-2002

På indeværende tidspunkt er fiskeriets driftsomkostninger for 2003 endnu ikke opgjort. Prognosen for fiskeriets driftsomkostninger er derfor baseret på Fødevareøkonomisk Institut Fiskeriregnskabsstatistik for perioden 1996 til 2002. Omkostningsskønnene for både 2003 og 2004 er herudover baseret på oplysninger om fiskeriets forløb i 2003, jf. afsnit 3.1 og 3.2. I beregningerne for 2003 inddrages de på indeværende tidspunkt kendte fangstmængder og -værdier for 2003. For 2004 anvendes de skønnede fangstmængder og -værdier for 2004 i forbindelse med fastlæggelsen af omkostningerne.

Fartøjsgrupper der udelades af prognosen

Med det eksisterende regnskabsstatistiske grundlag er det ikke muligt at vurdere omkostningsudviklingen for en række af de anvendte fartøjsgrupper. Dette skyldes et for lille stikprøvemateriale (under 10%) og/eller for få fartøjer i fartøjsgruppen (under 10 fartøjer). På denne baggrund er der ikke omkostningsberegninger for følgende fartøjsgrupper: Alle grupper af snur/garn/trawl, snurrevod mellem 12 og 15 meter, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer, der fisker grønlandsrejer. I 2003 udgør disse fartøjers fangstværdi ca. 7% af de kommercielt aktive fartøjers fangstværdi.

Omkostningsgrupper

I prognosen for indtjeningen i fiskeriet opdeles omkostningerne i følgende tre grupper:

1. Driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital
2. Aflønning af arbejdskraft
3. Aflønning af kapital herunder afskrivninger

I den første gruppe indgår omkostninger til brændstof, forlodsomkostninger (is, proviant m.v.), vedligeholdelse, salgsomkostninger, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser. De anvendte definitioner for omkostningsposterne er beskrevet i Fødevareøkonomisk Institut Fiskeriregnskabsstatistik (se eksempelvis Fødevareøkonomisk Institut, 2001), og de

anvendte metoder til fremskrivning af omkostningerne er beskrevet i Andersen (2000)[8].

Relativ fordeling på omkostningsposter

Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningsposter i perioden 2000-2002 og i prognoserne for udviklingen i 2003 og 2004 er vist i tabel 3.11. De største omkostninger er i rækkefølge vedligeholdelse, brændstof og salg. De gennemsnitlige omkostninger opdelt på fartøjsstørrelse og fartøjstype for disse tre omkostningsposter er vist i bilagstabel 3.7 for perioden 2002-2004.

Tabel 3.11. Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningstyper for kommercielt aktive fartøjer (%)

	2000	2001	2002	Forventet i 2003	- Forventet i 2004 - Scenario 1	Scenario 2
Brændstofomkostninger	30	27	25	28	26	26
Forlodsomkostninger	5	5	5	5	6	6
Vedligeholdelses-omkostninger	29	29	31	31	31	32
Salgsomkostninger	21	22	22	19	20	19
Leje og ejendomsskatter	1	0	1	1	1	1
Forsikringsomkostninger	7	7	8	8	8	8
Omkostninger til diverse tjenesteydelser	8	9	9	9	9	9

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Brændstofprisen varierer mest…

Som følge af svingningerne i verdensmarkedsprisen på olie er brændstofomkostningerne den post, der varierer mest i perioden. Da det er den aktuelle pris på brændstof der anvendes ved

[8] Kun metoden for fremskrivning af andre forlodsomkostninger er ændret i forhold til Andersen, J.L.: Arbejdspapir til "konjunkturrapport" for dansk fiskeri 2000, Fødevareøkonomisk Institut Working Paper no. 14/2000. Således syntes forlodsomkostningerne i højere grad end forventet at være uafhængige af fangstmængden, hvorfor prognosen i stedet foretages som et gennemsnit for de seneste tre år og efterfølgende er fremskrevet med den forventede udvikling i forbrugerprisindekset. Metoden bliver således den, der anvendes for omkostninger til vedligeholdelse, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser.

publikationens tilblivelse, må der tages forbehold mod situationer, der påvirker den aktuelle pris på verdensmarkedet. De skønnede brændstofpriser for 2004 kan derfor være både under- og overvurderet. De gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj var på 276 tusinde kr. i perioden 2000-2002, mens de forventede omkostninger til brændstof i 2003 og 2004 er på henholdsvis 293 og 274 tusinde kr., jf. tabel 3.12.

Tabel 3.12. Gennemsnitlige brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2000-2002	2002	Forventet i 2003	Forventet i 2004
Små fartøjer	Garn/krog	28	28	27	26
	Jolle/ruse	18	18	18	17
	Trawl	90	49	84	69
	Alle redskaber	31	28	30	27
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	58	58	58	52
	Trawl	144	124	141	132
	Alle redskaber	115	102	115	107
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	108	85	105	102
	Snurrevod	88	83	86	82
	Trawl	217	198	214	201
	Alle redskaber	173	157	174	164
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	148	142	146	137
	Snurrevod	111	121	111	109
	Trawl	420	382	415	390
	Alle redskaber	299	285	320	301
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl[1)]	2.490	3.006	3.196	2.795
	Trawl industri	1.007	891	984	917
	Trawl blandet	924	828	914	865
	Alle redskaber	1.046	977	1.076	1.000
Store fartøjer ≥40m	Not	2.115	1.792	2.084	1.928
	Trawl industri	1.716	1.412	1.679	1.561
	Trawl blandet	1.194	1.157	1.187	1.132
	Alle redskaber	1.601	1.397	1.537	1.440
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	195	194	195	199
	Muslingefiskeri	66	56	65	59
	Alle specialfiskerier	102	93	103	101
I alt		276	260	293	274

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] For bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for år 2001 og 2002.

…og er størst for trawler og not

Brændstofudgiftens størrelse og betydning varierer med fartøjstypen og fartøjsstørrelsen. Generelt er udgiften mest tyngende for bomtrawl-, trawl- og notfartøjer, og stigende med fartøjsstørrelsen.

Brændstofomkostningerne forventes at falde i 2004

I 2002 var brændstofomkostninger forholdsvis lave, og det forventes, derfor, at der vil ske en stigning i 2003. Den aktuelle pris på brændstof slår igennem i 2004 der forventes derfor et fald i brændstofomkostningerne. De totale brændstofomkostninger forventes at stige fra ca. 315 mio. kr. i 2002 til ca. 323 mio. kr. i 2003 for herefter at falde til ca. 302 mio. kr. i 2004, jf. tabel 3.13 og bilagstabel 3.8.

Tabel 3.13. Totale brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2000-2002	2002	Forventet i 2003	Forventet i 2004
Små fartøjer	13.010	10.315	9.823	9.063
Mindre fartøjer 12-15m	29.646	22.958	22.225	20.709
Mindre fartøjer 15-18m	34.321	27.956	27.847	26.262
Mellemstore fartøjer	54.974	49.948	50.490	47.526
Store fartøjer 24-40m	149.600	134.782	142.067	131.963
Store fartøjer ≥40m	69.929	61.466	61.462	57.580
Specialfiskerier	9.087	8.067	9.088	8.851
I alt	367.872	315.492	323.003	301.954

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

De gennemsnitlige driftsomkostninger forventes at stige i 2003

De gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj stiger fra ca. 1.046 tusinde kr. i 2002 til skønnet ca. 1.055 tusinde kr. i 2003 svarende til en stigning på 1%. I forhold til de anvendte scenarier for 2004 stiger driftsomkostninger i scenario 1 med ca. 1%, men er uændret scenario 2. De gennemsnitlige driftsomkostninger fordelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper er vist i tabel 3.14.

Tabel 3.14. Gennemsnitlige driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2000-2002	2002	For-ventet i 2003	-Forventet i 2004 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	218	229	222	225	220
	Jolle/ruse	167	186	182	184	184
	Trawl	327	214	317	307	303
	Alle redskaber	218	221	222	223	220
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	379	376	379	384	376
	Trawl	522	496	512	516	506
	Alle redskaber	475	456	470	474	465
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	675	664	709	709	697
	Snurrevod	757	621	736	753	763
	Trawl	794	807	791	782	768
	Alle redskaber	761	750	766	762	752
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	877	851	931	941	929
	Snurrevod	881	987	906	967	965
	Trawl	1.361	1.392	1.355	1.332	1.318
	Alle redskaber	1.164	1.216	1.210	1.209	1.198
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl[1)]	6.111	6.728	6.276	5.989	6.052
	Trawl industri	3.465	3.502	3.286	3.346	3.249
	Trawl blandet	2.707	2.520	2.690	2.692	2.673
	Alle redskaber	3.236	3.112	3.111	3.115	3.074
Store fartøjer ≥40m	Not	7.928	8.389	8.136	8.337	8.307
	Trawl industri	5.738	5.350	5.527	5.606	5.433
	Trawl blandet	4.550	4.986	4.396	4.417	4.312
	Alle redskaber	5.800	5.952	5.577	5.656	5.547
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	630	660	648	654	651
	Muslingefiskeri	543	523	552	551	552
	Alle spe. fisk.	567	559	581	581	582
I alt		1.010	1.046	1.055	1.058	1.044

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] For bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for år 2001 og 2002.

Totale driftsomkostninger forventes at falde

De totale driftsomkostninger forventes i 2004 at være mellem 1.167 mio. kr. og 1.151 mio. kr., hvilket er et fald i forhold til niveauet for 2002, der var på ca. 1.270 mio. kr. I forhold til

2002 er det beregnede fald i driftsomkostningerne på mellem 103 og 119 mio. kr. svarende til et fald på henholdsvis 8% og 9%, jf. tabel 3.15 og bilagstabel 3.9.

Tabel 3.15. Totale driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2000-2002	2002	Forventet i 2003	--- Forventet i 2004 --- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	90.759	80.764	73.334	73.972	72.670
Mindre fartøjer 12-15m	121.998	103.026	91.192	92.022	90.254
Mindre fartøjer 15-18m	150.890	133.520	122.568	121.939	120.265
Mellemstore fartøjer	213.731	212.795	191.228	190.947	189.219
Store fartøjer 24-40m	450.825	429.523	410.623	411.129	405.812
Store fartøjer ≥40m	253.269	261.899	223.073	226.221	221.885
Specialfiskerier	50.648	48.639	51.107	51.153	51.176
I alt	1.344.072	1.270.166	1.163.125	1.167.382	1.151.280

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

3.4. Fiskeriets indtjeningsevne

Definition af indtjeningsevne

Fiskeriets indtjeningsevne er defineret som fangstværdien fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital), jf. afsnit 3.3. Indtjeningsevnen anvendes til at belyse, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital.

Tabel 3.16. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2000-2002	2002	Forventet i 2003	Forventet i 2004 Scenario 1	Forventet i 2004 Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	320	297	306	303	266
	Jolle/ruse	389	402	447	440	432
	Trawl	236	325	190	285	255
	Alle redskaber	325	316	322	325	294
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	850	807	768	891	827
	Trawl	602	615	459	524	443
	Alle redskaber	685	679	556	640	564
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.599	1.540	1.517	1.586	1.479
	Snurrevod	947	1.089	927	1.158	1.228
	Trawl	1.060	1.101	873	853	724
	Alle redskaber	1.172	1.198	1.021	1.051	952
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.754	1.964	1.994	2.137	2.032
	Snurrevod	1.511	1.512	1.336	1.642	1.625
	Trawl	1.783	2.059	1.462	1.462	1.326
	Alle redskaber	1.712	1.919	1.504	1.584	1.476
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl[1)]	4.468	3.688	2.549	3.606	4.113
	Trawl industri	3.501	5.200	1.707	3.031	2.180
	Trawl blandet	3.247	4.019	2.245	2.801	2.616
	Alle redskaber	3.413	4.419	2.080	2.928	2.558
Store fartøjer ≥40m	Not	13.881	17.076	13.821	16.098	14.879
	Trawl industri	6.200	9.293	3.356	5.846	4.336
	Trawl blandet	7.932	10.308	5.454	6.373	5.269
	Alle redskaber	8.849	11.677	6.707	8.403	7.152
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.771	2.425	1.697	1.164	1.079
	Muslingefiskeri	1.690	1.874	1.396	1.607	1.713
	Alle spe. fisk.	1.713	2.019	1.485	1.476	1.525
I alt		1.412	1.744	1.168	1.362	1.224

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri

Noter: [1)] For bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for år 2001 og 2002.

Gennemsnitlig indtjeningsevne på 1,2 mio. kr. i 2004

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj forventes i 2004 at være på 1,2 mio. kr. scenario 2, hvilket er ca. 188 tusinde kr. lavere end for perioden 2000-2002. I forhold til år 2003 stiger indtjeningsevnen med ca. 56 tusinde kr. svarende til en stigning på 5%, jf. tabel 3.16. For de små fartøjer under 24 meter forven-

tes en nedgang i indtjeningsevnen fra 2003 til 2004 for de fleste af fartøjsgrupperne. Årsagen til den forventede nedgang i 2004 for de små fartøjer er en kombination af de faldende priser på konsumfisk samt reduktionen i nogle af de vigtigste konsumarter. For de store fartøjer over 24 meter forventes derimod en stigning i indtjeningsevnen i 2004. Dette skyldes en forventning om et bedre industrifiskeri i 2004, samt en forøgelse af kvoten på sild. Da der ikke forventes de store ændringer i udgiftsniveauet vil det altså være prisen og de landede mængder der påvirker indtjeningsevnen.

Samlet indtjeningsevne på 1,4 mia. kr. i 2004

Den samlede indtjeningsevne forventes i 2004 at være på ca. 1.350 mio. kr. scenario 2. Sammenholdt med den gennemsnitlige indtjeningsevne i 2002 på 2.118 mio. kr. er der tale om et kraftig fald på ca. 36% svarende til 768 mio. kr., jf. tabel 3.17 og bilagstabel 3.10. I forhold til perioden 2000-2002 er der et fald i den forventede indtjeningsevne på 28% i 2004.

Tabel 3.17. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2000-2002	2002	For-ventet i 2003	-- Forventet i 2004 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	135.299	115.833	106.559	107.647	97.175
Mindre fartøjer 12-15m	175.917	153.525	107.863	124.085	109.337
Mindre fartøjer 15-18m	232.390	213.224	163.300	168.212	152.308
Mellemstore fartøjer	314.402	335.898	237.574	250.228	233.164
Store fartøjer 24-40m	488.062	609.788	274.549	386.530	337.707
Store fartøjer ≥40m	386.388	513.784	268.277	336.122	286.065
Specialfiskerier	153.000	175.685	130.684	129.877	134.240
I alt	1.879.459	2.117.738	1.288.807	1.502.702	1.349.997

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Forringelse af indtjeningsevnen i 2004

Ændringer i indtjeningsevnen fordelt på fartøjsgrupper i 2004 (scenario 1 og 2) i forhold til indtjeningen i 2002 viser et fald for samtlige fartøjsgrupper, jf. tabel 3.18. De fartøjsgrupper der har den største forringelse af indtjeningsevnen er de mellemsto-

re og store fartøjer, med en nedgang på mellem 31% og 45% i forhold til år 2002, jf. tabel 3.18. Det skal dog nævnes at 2002 var det bedste år for fiskeriet i perioden 1996-2002 dækket af Fiskeriregnskabsstatistikken.

Tabel 3.18. Ændring i den totale indtjeningsevne fra 2002 til 2004 fordelt på fartøjsgrupper

	Indtjenings-evne i 2002 (1.000 kr.)	------- Forventet ændring i 2004 --------- ---- Scenario 1 ---- (1.000 kr.)	(%)	---- Scenario 2 ---- (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	115.833	-8.186	-7	-18.658	-16
Mindre fartøjer 12-15m	153.525	-29.440	-19	-44.188	-29
Mindre fartøjer 15-18m	213.224	-45.012	-21	-60.916	-29
Mellemstore fartøjer	335.898	-85.670	-26	-102.734	-31
Store fartøjer 24-40m	609.788	-223.258	-37	-272.081	-45
Store fartøjer ≥40m	513.784	-177.662	-35	-227.719	-44
Specialfiskerier	175.685	-45.808	-26	-41.445	-24
I alt	2.117.738	-615.036	-29	-767.741	-36

3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning

Beregning af aflønning til arbejdskraft

Der er i fiskeriet tradition for at aflønningen til besætningen (hyren) foregår som en procentdel af landingsværdien. I visse tilfælde fradrages forlodsomkostninger inden hyren beregnes. I nogle tilfælde er aflønningen til skipper/ejer omfattet af procentberegningen, i andre tilfælde ikke. For at tage højde for disse forskelligheder i aflønningen anvendes her en beregningsmetode, hvor aflønningen til den hyrede besætning er beregnet som en procentdel af landingsværdien. Aflønningen af en medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra et skøn over antal arbejdstimer og en fastsat timeløn baseret på alternativ beskæftigelse[9].

[9] Som alternativ timeløn anvendes lønsatsen for proces- og maskinoperatører i provinsen, hvilket er praksis i Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik.

Tabel 3.19. Gennemsnitlige omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2000-2002	2002	Forventet i 2003	Forventet i 2004 Scenario 1	Forventet i 2004 Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	412	399	395	394	363
	Jolle/ruse	395	375	476	466	459
	Trawl	391	309	346	369	348
	Alle redskaber	407	388	406	405	379
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	753	700	709	809	764
	Trawl	612	596	515	556	507
	Alle redskaber	659	631	576	636	588
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.134	1.073	1.242	1.267	1.202
	Snurrevod	990	904	864	999	1.040
	Trawl	900	945	810	802	731
	Alle redskaber	968	968	911	928	873
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.366	1.573	1.547	1.610	1.549
	Snurrevod	1.106	1.191	1.101	1.270	1.261
	Trawl	1.383	1.486	1.232	1.220	1.155
	Alle redskaber	1.313	1.432	1.245	1.280	1.226
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl[1)]	3.601	4.140	2.870	3.273	3.467
	Trawl industri	2.313	2.903	1.605	2.046	1.742
	Trawl blandet	2.089	2.135	1.837	2.039	1.964
	Alle redskaber	2.261	2.524	1.821	2.116	1.979
Store fartøjer ≥40m	Not	6.737	8.028	6.792	7.555	7.169
	Trawl industri	3.378	4.197	2.564	3.355	2.862
	Trawl blandet	3.508	4.611	2.655	2.902	2.577
	Alle redskaber	4.278	5.333	3.558	4.085	3.696
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.080	1.245	1.107	839	799
	Muslingefiskeri	849	887	667	740	777
	Alle spe. fisk.	913	982	797	769	784
I alt		1.029	1.133	944	1.014	953

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] For bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for år 2001 og 2002.

Fald i den gennemsnitlig aflønning af arbejdskraft

Den skønnede gennemsnitlige aflønning til arbejdskraften pr. kommercielt-fartøj i 2004 er beregnet til 953 tusinde kr., hvilket svarer til et fald på ca. 7% i scenario 2 i forhold til perioden 2000–2002, jf. tabel 3.19. Når man ser på fartøjsstørrelsen er

tendensen, at de mellemstore og store fartøjer oplever en stigning i begge scenarier, mens de små og mindre fartøjer oplever et fald specielt i scenario 2.

Den totale aflønning forventes at falde

Det totale beløb til aflønning af arbejdskraften i 2004 (scenario 2) forventes at falde i forhold til perioden 2000-2002 med 318 mio. kr., svarende til et fald på 23% i forhold til det totale aflønningsniveau i 2000-2002, jf. tabel 3.20 og bilagstabel 3.11.

Tabel 3.20. Totale omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2000-2002	2002	Forventet i 2003	-- Forventet i 2004 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	169.312	141.999	134.329	134.026	125.323
Mindre fartøjer 12-15m	169.344	142.635	111.821	123.304	114.038
Mindre fartøjer 15-18m	192.014	172.303	145.784	148.481	139.656
Mellemstore fartøjer	241.165	250.578	196.715	202.195	193.755
Store fartøjer 24-40m	323.274	348.284	240.321	279.361	261.271
Store fartøjer ≥40m	186.794	234.665	142.339	163.385	147.820
Specialfiskerier	81.526	85.398	70.111	67.714	68.949
I alt	1.369.231	1.375.863	1.041.420	1.118.466	1.050.813

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Gennemsnitlig-lønomkostning pr. besætnings-medlem steg indtil 2002

I figur 3.1 er den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem vist. Af figuren fremgår det, at den gennemsnitlige lønomkostning har været stigende indtil 2002, hvorefter der er sket et fald, således at den gennemsnitlige lønomkostning i 2004 forventes at være på samme niveau som i 2000. De samlede lønomkostninger er steget fra 1.342 mio. kr. i 2000 til 1.376 mio. kr. i 2002, hvilket svarer til en stigning på 3%. I samme periode er den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj steget fra 953 tusind kr. til 1.133 tusind kr., hvilket svarer til en stigning på 19%. Tilsvarende er lønomkostningerne pr. besætningsmedlem vokset med 18%.

Forventet fald i samlede lønomkostninger i 2004

De samlede lønomkostninger i 2004 er beregnet til 1.051 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 24% i forhold til 2002. Til beregning af den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem er antallet af fartøjer og besætningsmedlemmer ultimo 2003 anvendt. Derfor vil det tilsvarende fald på 24% i lønomkostningerne pr. fartøj og pr. besætningsmedlem formentlig være overvurderet, da flåden og dermed antallet af besætningsmedlemmer må formodes at falde i løbet af 2004.

Det absolutte niveau for den gennemsnitlige aflønning til besætning og fartøj skal vurderes på baggrund af beregningsgrundlaget for lønudgiften, hvor aflønningen af medarbejdende ejer/skipper er beregnet udfra en lønsats på proces- og maskinoperatører, jf. fodnote 9. Dette medfører en overvurdering af lønandelen specielt i forhold til de små og mindre fartøjer.

Figur 3.1. Gennemsnitlige lønomkostninger pr. fartøj og pr. besætningsmedlem for kommercielt aktive fartøjer ultimo 2003 (1.000 kr.)

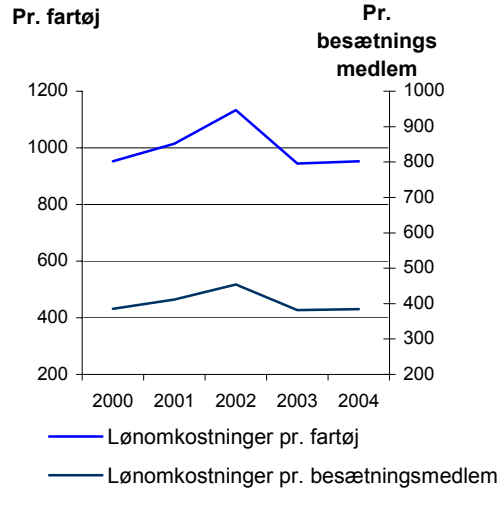

3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud

Definition af bruttooverskud

Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften, det vil sige at den del af indtjeningen, der er tilbage til aflønning den investerede kapital inkl. afskrivninger på kapitalapparatet. Kapitalapparatet omfatter alle aktiver som fartøj, motor, udstyr m.v.

Bruttooverskud som mål for økonomisk udvikling

Udviklingen i bruttooverskuddet er en indikator for den økonomiske udvikling i fiskeriet, da bruttooverskuddet skal anvendes til betaling af fremmedkapital, forrentning af egenkapital herunder eventuelt profit og afskrivninger på fartøjet.

Bruttooverskuddet forventes at stige i 2004 i forhold til 2003

Det forventede niveau for det gennemsnitlige bruttooverskud i 2004 pr. kommercielt fartøj er beregnet til 271 tusinde kr. i scenario 2, hvilket svarer til et fald på 56% i forhold til 2002. Sammenlignes det forventede bruttooverskud i 2003 med 2004 for scenario 2, fås der derimod en stigning på 21%, jf. tabel 3.21.

Indtjeningsevnen betyder mest for små fartøjer

For gruppen af små fartøjer udgør den beregnede aflønning til arbejdskraften så stor en del af fangstværdien, at bruttooverskuddet er meget lille eller endog negativt. Den økonomiske aktivitet for de små fartøjer er karakteriseret ved fartøjer, hvor fiskeriet drives af ejeren eventuelt periodevis suppleret med en medhjælper. For disse fartøjer må indtjeningsevnen, det vil sige fangstværdi med fradrag for løbende omkostninger (ekskl. udgifter til arbejdskraft og kapital) betragtes som den centrale indikator for den økonomiske situation. En aflønningsfordeling på arbejdskraft og kapital er for denne gruppe mindre væsentlig.

Tabel 3.21. Gennemsnitligt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2000-2002	2002	For-ventet i 2003	Forventet i 2004 Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-92	-102	-90	-91	-97
	Jolle/ruse	-6	27	-30	-26	-28
	Trawl	-155	16	-156	-84	-93
	Alle redskaber	-82	-71	-84	-80	-85
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	96	107	58	82	63
	Trawl	-10	18	-57	-32	-64
	Alle redskaber	26	48	-20	4	-24
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	465	467	275	319	277
	Snurrevod	-43	185	63	159	187
	Trawl	159	156	63	51	-8
	Alle redskaber	204	230	109	123	79
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	388	390	447	527	483
	Snurrevod	405	321	235	371	364
	Trawl	399	574	230	242	171
	Alle redskaber	399	488	259	304	249
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl[1)]	867	-452	-321	333	645
	Trawl industri	1.188	2.296	101	985	438
	Trawl blandet	1.158	1.884	408	762	653
	Alle redskaber	1.152	1.895	259	812	579
Store fartøjer ≥40m	Not	7.144	9.048	7.029	8.543	7.711
	Trawl industri	2.821	5.096	792	2.491	1.475
	Trawl blandet	4.424	5.697	2.799	3.471	2.692
	Alle redskaber	4.571	6.344	3.148	4.318	3.456
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	691	1.180	590	324	280
	Muslingefiskeri	842	987	729	867	936
	Alle spe. fisk.	800	1.038	688	706	742
I alt		383	611	224	348	271

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] For bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for år 2001 og 2002.

Prognosen for det samlede bruttooverskud under forudsætning af et prisniveauet i 2004 svarer til niveauet i 2003 (scenario 1) er på 384 mio. kr., hvilket svarer til et fald i bruttooverskuddet i forhold til perioden 2000-2002, hvor det samlede bruttooverskud var på 510 mio. kr. Anvendes et prisniveau svarende til de

forventede priser i 2004, jf. scenario 2, er prognosen for 2004 på 299 mio. kr. svarende til en reduktion på 41% i forhold til det gennemsnitlige samlede bruttooverskud i perioden 2000-2002, jf. tabel 3.22 og i øvrigt bilagstabel 3.12.

Tabel 3.22. Samlet bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2000-2002	2002	Forventet i 2003	---- Forventet i 2004 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	-34.013	-26.166	-27.770	-26.379	-28.147
Mindre fartøjer 12-15m	6.573	10.890	-3.958	781	-4.701
Mindre fartøjer 15-18m	40.376	40.921	17.516	19.731	12.652
Mellemstore fartøjer	73.237	85.320	40.859	48.033	39.409
Store fartøjer 24-40m	164.787	261.504	34.228	107.170	76.436
Store fartøjer ≥40m	199.594	279.120	125.938	172.737	138.245
Specialfiskerier	71.474	90.287	60.573	62.163	65.291
I alt	510.227	741.876	247.387	384.236	299.184

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

I forhold til bruttooverskuddet i 2002 forventes derfor et markant fald i 2004. Således udviser det beregnede bruttooverskud i 2004 i scenario 2 et fald på ca. 60% i forhold til overskuddet i 2002. I forhold til 2003 forventes der derimod en forøgelse i bruttooverskuddet på ca. 52 mio. kr., svarende til en stigning på ca. 21%.

3.7. Fiskeriets rentabilitet

Beregning af rentabilitet

Fiskeriets rentabilitet vurderes ved at betragte bruttooverskuddet i forhold til størrelsen af den investerede kapital. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi, da denne skønnes bedst at afspejle fiskerens egen vurdering af, hvilken kapital der skal anvendes for at sikre indtjeningsgrundlaget fremover. Sagt med andre ord, hvis fiskeren mister sit fartøj, hvor meget koster så et fartøj, som kan sikre ham samme fremtidige indtjening som den nuværende.

Rentabiliteten falder i forhold til perioden 2000-2002

Prognosen for flådens samlede rentabilitet forventes at være på ca. 6% i 2004. Rentabiliteten er i gennemsnit for perioden 2000-2002 på 10%, mens den beregnede rentabilitet for 2003 er på 5%, jf. tabel 3.23.

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskerflåden kan med forbehold for usikkerheden i beregningsgrundlaget[10] anvendes til vurdering af den økonomiske situation for fiskeriet.

Rentabilitet på mindst 10% nødvendig

Med henblik på at fastlægge et niveau, som må anses for nødvendigt for at sikre en rimelig rentabilitet, skelnes der mellem kravene til forrentning og afskrivning. Det forekommer rimeligt i vurderingsgrundlaget at anvende en økonomisk afskrivningsperiode for kapitalen på 25 år svarende til en lineær afskrivning på 4% pr. år. Kapitalens forrentning bør afspejle mulighederne ved alternativ kapitalplacering. I vurderingsgrundlaget anses en alternativ forrentning på 6% p.a. at være rimelig på lang sigt. Det skal anføres, at den alternative forrentningsprocent er nedjusteret i forhold til Fiskeriets Økonomi 2003, hvor forrentningsprocenten var sat til 8%. Justeringen sker under hensyn til den generelle udvikling i renteniveauet. Disse forudsætninger medfører, at rentabiliteten i gennemsnit skal være over 10% for at skabe interesse for at investere i fiskeriet i forhold til andre muligheder og dermed bidrage til at sikre en fornyelse af flåden.

Store forskelle mellem grupper

Den gennemsnitlige rentabilitet for perioden 2000-2002, samt 2002 ligger på mellem 10% og 15%. I samme periode har specialfartøjerne og fartøjer over 18 meter en rentabilitet der ligger på eller over gennemsnittet, mens de små fartøjer har en negativ rentabilitet, der delvis skal vurderes i forhold til de specielle forudsætninger, som må lægges til grund for de små fartøjers fiskeri, jf. tabel 3.23.

[10] Den beregnede kapitalaflønningsandel er behæftet med usikkerhed bl.a. som følge af stikprøvegrundlaget for regnskabsstatistikken. Derfor antages forsikringsværdien at være et skøn for kapitalværdien.

I forhold til perioden 2000-2002 er der en nedgang i rentabiliteten for alle fartøjsgrupperne både for scenario 1 og 2. Hvis man sammenligner 2003 med scenario 2 i 2004 forventes der et fald i rentabiliteten for de mindre fartøjer, mens de store fartøjer og specialfiskerierne forventes at forøge deres rentabilitet, jf. tabel 3.23.

Tabel 3.23. Gennemsnitlig rentabilitet for kommercielt aktive fartøjer (% af forsikringsværdi)

		2000-2002	2002	For-ventet i 2003	Forventet i 2004 Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-15	-17	-14	-14	-15
	Jolle/ruse	-1	8	-8	-7	-7
	Trawl	-18	2	-18	-10	-11
	Alle redskaber	-14	-12	-14	-13	-14
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	8	7	4	5	4
	Trawl	-1	1	-4	-2	-4
	Alle redskaber	2	3	-1	0	-2
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	19	19	11	13	12
	Snurrevod	-1	10	4	9	11
	Trawl	7	6	3	2	0
	Alle redskaber	9	10	5	5	3
Mellemstore Fartøjer 18-24m	Garn/krog	10	10	11	13	12
	Snurrevod	13	10	7	11	11
	Trawl	9	12	5	5	3
	Alle redskaber	10	12	6	7	6
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl[1)]	-2	-3	-2	2	4
	Trawl industri	10	17	1	8	3
	Trawl blandet	11	18	4	7	6
	Alle redskaber	10	16	2	7	5
Store fartøjer ≥40m	Not	17	21	14	17	15
	Trawl industri	12	21	4	11	7
	Trawl blandet	16	20	10	12	9
	Alle redskaber	15	21	10	14	11
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	20	30	15	8	7
	Muslingefiskeri	49	55	39	46	50
	Alle spe. fisk.	36	44	28	28	30
I alt		10	15	5	8	6

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Noter: [1)] For bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for år 2001 og 2002.

4. Konsekvenser af indsatsreguleringen i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og en række andre farvande

Reguleringen af havdage fortsætter i 2004

I 2003 blev der indført begrænsninger i det antal af havdage, der måtte anvendes med forskellige redskab/maske-grupper i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. I Rådets forordning (EF) nr. 2287/2003 af 19. december 2003 videreføres indsatsreguleringen i form af havdagebegrænsning med en række ændringer i forhold til reguleringen i 2003. Således er farvandene vest for Skotland, Den østlige Engelske Kanal og Det Irske Hav også inkluderet i området underlagt indsatsforvaltningen. Derudover er redskab/maske-grupperne blevet ændret.

Der er i indsatsreguleringen gældende for 2004 indført muligheden for overførsel af med havdage mellem fartøjerne. Denne overførselsmulighed forventes at påvirke de omfattede fartøjer i både økonomisk negativ og positiv retning.

Det "nye" indsatsreguleringssystem trådte i kraft den 1. februar 2004, og kan med rette betegnes som et regimeskift i både dansk og EU's fiskeriregulering ved at integrere havdageregulering på fartøjsniveau med det eksisterende TAC/kvote-system. Af praktiske grunde antages i den følgende analyse, at reguleringen har været gældende for hele 2004.

Formål med analysen

Formålet med nærværende analyse er at vurdere de mulige konsekvenser af den i 2004 mere omfattende indsatsregulering for dansk fiskeri. Fartøjernes reaktioner på den fleksibilitet, som de tillades indenfor reguleringen, er på det forhåndenværende grundlag vanskelig at forudsige. Dette indebærer følgelig usikkerhed om de beregnede konsekvenser, jf. afsnit 4.5.

Inkluderede fartøjer

Analysen udføres alene for de fartøjer, som i 2003 var at betragte som kommercielt aktive og i besiddelse af en havdagelicens.

Disposition

Kapitlet er opdelt i seks afsnit. Først belyses kort den indførte indsatsregulering. Dernæst beskrives den anvendte metode til beregning af konsekvenserne af indsatsreguleringen herunder de anvendte forudsætninger. Efterfølgende beskrives konsekvenserne i forhold til fangster, omkostninger og indtjening, jf. fremgangsmåden i kapitel 3. Til sidst gennemgås en række forhold, som må forventes at påvirke de beregnede konsekvenser, men som det ikke har været muligt at inddrage i beregningerne.

4.1. Indsatsreguleringens hovedpunkter

Reguleringens udformning

Indsatsreguleringen omfatter som nævnt Nordsøen, Skagerrak, Kattegat samt farvandet vest for Skotland, Den østlige Engelske Kanal og det Irske Hav, jf. kortet i figur 4.1.

Figur 4.1. Område omfattet af indsatsreguleringen i 2004

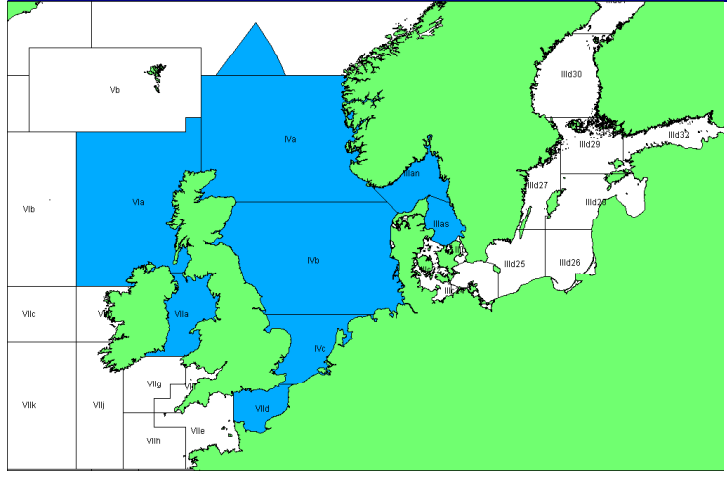

Det antal havdage pr. måned, som fartøjerne samlet må have i det omfattede område, afhængig af redskab/maske-gruppe er vist i tabel 4.1. En havdag er defineret som ”en dag til stede i området og til havs”.

Tabel 4.1. Månedlige antal havdage pr. fartøj i det indsatsregulerede område

Gruppe	Redskab/maske	Tildelte dage
4A	Bundtrawl, vod eller lignende trukne redskaber, med undtagelse af bomtrawl med maskestørrelse på 100 mm eller derover	13(10[1)]) dage
4B	Bomtrawl med maskestørrelse på 80 mm eller derover	14 dage
4C	Faststående bundsættegarn, herunder hildingsgarn, toggergarn og indfiltrings-net	14 dage
4D	Bundliner	17 dage
4E	Bundtrawl, vod eller lignende trukne redskaber med en maskestørrelse på mellem 70 mm og 99 mm, med undtagelse af bomtrawl med en maskestørrelse på mellem 80 og 99 mm	22 dage
4F	Bundtrawl, vod eller lignende trukne redskaber med en maskestørrelse på mellem 16 mm og 31 mm	20 dage

Kilde: Fiskeridirektoratet
Noter: [1)] Et fartøj tildeles kun 10 dage i redskabsgruppe 4A, hvis det samtidig er tilmeldt en af de andre redskabsgrupper.

Anvendes der andre redskaber end de i tabel 4.1 nævnte, betragtes dette som en selvstændig redskabsgruppe kaldet "andre redskaber". Vælger fartøjerne gruppen af andre redskaber, tildeles de et antal havdage svarende til antal dage i den pågældende måned.

Fartøjerne kan vælge mellem at anvende en eller to redskabsgrupper. Hvis to redskabsgrupper vælges, beregnes det tildelte antal havdage ved hver redskabsgruppe efter en reduktion på 50%. Dog må antallet af havdage brugt med hver af redskabsgrupperne ikke overstige det antal, der er tilladt, hvis kun en redskabsgruppe var valgt.

Længden på den forvaltningsperiode, hvori et fartøj skal anvende de valgte redskabsgruppe(r) bestemmes individuelt af hvert enkelt fartøj. Den valgte periode kan således være på en måned og opefter.

Vælger et fartøj at fiske i andre områder, end de der er omfattet af indsatsreguleringen, sker der ingen fratræk i antallet af hav-

dage, ligesom det er muligt at opspare til senere, hvis man er tilmeldt ordningen.

Foruden den fleksibilitet, der ligger i muligheden for ændring i valget af redskab, indeholder den gennemførte indsatsregulering 2004 også mulighed for at overføre tildelte havdage til fartøjer, som anvender samme redskabsgruppe i den samme forvaltningsperiode. Ved overførsel skal de overførte havdage skaleres i forhold til de involverede fartøjers motorkraft målt i kilowatt.

Den ovennævnte gennemgang omfatter kun reguleringen i grove træk. En række restriktioner og undtagelser, som det ikke har været muligt at tage hensyn til i beregningerne, er ikke nævnt, herunder undtagelser for specielle fiskerier. Der henvises til Fiskeridirektoratet for en fuldstændig gennemgang af de gældende regler.

4.2. Anvendt metode

Metode

Beregningen af de økonomiske konsekvenser af indsatsreguleringen vanskeliggøres af reguleringens kompleksitet. Denne kompleksitet forstærkes af samspillet mellem kvote- og indsatsreguleringen. Det har derfor ikke været muligt at afspejle alle de særlige forhold, som fiskeriets tilpasning til reguleringen må forventes at resultere i.

…som i kapitel 3

Som udgangspunkt baserer vurderingen af indsatsreguleringens økonomiske konsekvenser sig på de samme forudsætninger, som er anvendt i kapitel 3 herunder kvoteudnyttelse, prisændringer og omkostningsudviklingen. Det er derfor muligt direkte at sammenligne med beregningerne i kapitel 3 for Fiskeriets Økonomi 2004.

Samspilsproblemer

Analysen af havdagenes betydning vanskeliggøres af samspillet med kvotebegrænsningerne. For visse arter er kvoterne den mest begrænsende faktor, mens havdagene er det for andre. Det er derfor nødvendigt at isolere effekterne af hver reguleringstype.

Metoden opdeles i to dele

Den anvendte metode kan opdeles i to dele. Den første del omhandler metoden anvendt til vurdering af konsekvenserne for fangsterne i 2004, mens den anden del behandler påvirkningen af omkostningerne.

Tre trin i fangstberegningen

Med hensyn til fangstdelen kan den valgte fremgangsmåde opdeles i tre trin. Disse er som følger:

Konsekvens af indsatsregulering i 2003

1) Der opstilles en hypotetisk situation, hvor det antages, at indsatsreguleringen anno 2004 havde været indført i 2003. Ved sammenligning med de faktisk anvendte havdage i 2003 kan det på fartøjsniveau vurderes, hvorledes hvert enkelt fartøj ville være blevet begrænset i antallet af havdage fordelt på de respektive redskabsgrupper og måneder. Ved at sammenholde dette med hvilke kvoter, der fiskes med de forskellige redskabsgrupper, fås et skøn over, hvor store fangsterne ville have været i 2003, hvis indsatsreguleringen havde været gældende i 2003.

…konsekvens i 2004

2) De beregnede fangster i 2003 under hensyn til indsatsreguleringen korrigeres herefter med forholdet mellem den forventede kvoteudnyttelse i 2004 og den faktiske kvoteudnyttelse i 2003. Dette giver en vurdering af, hvor store fangsterne af de respektive kvoter kunne forventes at være i 2004, hvis fiskeriet alene havde været reguleret med havdage. Ved at sammenholde den beregnede fangst for 2004 som følge af indsatsreguleringen med den tidligere beregnede fangst i kapitel 3, fås en vurdering af, om det er kvote- eller indsatsreguleringen, som begrænser de enkelte fartøjsgrupper i udøvelsen af fiskeriet, og hvilken fangst disse således må forventes at kunne opnå af hver enkelt kvote 2004.

Havdage eller kvoter

3) Hvis de beregnede fangster af hver art fordelt på fartøjsgrupper er mindre som følge af indsatsreguleringen end de i kapitel 3 beregnede fangster, antages førstnævnte at være de forventede fangster i 2004 under indsatsreguleringen. Er det omvendte derimod tilfældet, anvendes de i kapitel 3 beregnede fangster. Efterfølgende kan disse korrigerede fangster for hver enkelt fartøjsgruppe indarbejdes i modellen, som herefter beregner de

økonomiske resultater, der kan sammenlignes med de tidligere resultater i kapitel 3. Derved opnås et skøn over, hvorledes fangsterne må forventes at blive påvirket af indsatsreguleringen i 2004. Det antages, at fangsten af ukvoterede arter i de indsatsregulerede områder ikke påvirkes af indsatsreguleringen, dette tenderer til at undervurdere betydningen af indsatsreguleringen.

Havdage og omkostninger

Da indsatsreguleringen umiddelbart vil give anledning til et færre antal havdage, må der forventes en reduktion i omkostningerne for de berørte fartøjsgrupper. Vurderingen heraf opdeles i følgende trin:

Fangstmængder bruges

a) Fangstmængderne beregnes henholdsvis uden hensyn til havdagebegrænsningen (kapitel 3) og under hensyn til havdagebegrænsningen (kapitel 4).

…til beregning af koefficienter

b) Grundlæggende skal beregningen gennemføres på grundlag af det anvendte antal havdage på hver art. De nødvendige nyeste oplysninger om denne fordeling kendes imidlertid ikke. Derfor anvendes fangstmængderne som grundlag. Ved at sammenholde fangstmængderne uden og med havdage kan en omkostningskoefficient for hver fartøjsgruppe beregnes. For fartøjsgrupper, hvor fangstsammensætningen består af arter med meget forskellige priser og fangstrater, fordi der anvendes forskellige redskaber, kan denne beregning føre til, at disse koefficienterne bliver fejlbehæftede. I disse tilfælde anvendes den totale fangstværdi i stedet.

Omkostninger ændres forskelligt

c) Omkostningskoefficienten multipliceres på omkostningerne uden havdage for så vidt angår omkostningsposterne 'brændstof', 'andet forlods' og 'vedligeholdelse'. Salgsomkostninger m.v. samt aflønning beregnes som en procentdel af fangstværdien og ændrer sig derfor via de ændrede fangstværdier. Omkostningerne til leje og ejendomsskatter, forsikringsomkostninger og omkostninger til diverse tjenesteydelser holdes konstante.

Havdage og kvoter har betydning

Ændringerne i omkostningerne relaterer sig således ikke alene til indførslen af indsatsreguleringen. Da kvotebegrænsningen i

en række tilfælde mødes før havdagebegrænsningen, vil omkostændringerne også relatere sig til kvoterne.

Datakilder

Som grundlag for beregningerne i dette kapitel anvender Fødevareøkonomisk Instituts omkostningsdatabase og en række af Fiskeridirektoratets fangstdatabaser, herunder afregnings-, logbogs- og licensdatabasen.

4.3. Indsatsreguleringens betydning for fangsterne

Med udgangspunkt i ovennævnte regelsæt og metode er det med anvendelse af Fiskeridirektoratets logbogsdatabase initialt beregnet, hvor mange havdage de omfattede fartøjer havde i 2003 fordelt på de respektive redskabsgrupper.

Efterfølgende er der foretaget en sammenligning mellem de anvendte dage i 2003 og de forventede tildelte i 2003 og 2004, hvis reguleringen i 2004 anvendes som udgangspunkt. Beregningerne af sidstnævnte er foretaget ved månedligt at vurdere hvert fartøjs brug af redskabsgruppe(r). Har et fartøj kun anvendt dage i en gruppe, tildeles denne de dage, som pågældende gruppe tillader. Er der anvendt to redskaber, tildeles det halvt af hver gruppes havdage. Hvis der er anvendt flere redskaber end to, er der foretaget en manuel korrigering, således at kun et eller to redskaber er anvendt. Slutteligt, hvis der ingen aktivitet har været i den pågældende måned, tildeles fartøjet det antal dage, som dens primære redskabsgruppe vurderet på årsniveau tillader.

Med udgangspunkt i ovennævnte fremgangsmåde til vurdering af det forventede antal dage, som hvert fartøj tildeles, kan de redskabsgrupper, hvor indsatsreguleringen må formodes at få en restriktiv effekt, identificeres. Dette gøres ved brug af såkaldte havdageækvivalenter, der beregnes som havdagene tildelt et fartøj ganget med fartøjets motorkraft målt i kilowatt. Det er disse havdageækvivalenter, der kan overføres mellem fartøjerne, jf. afsnit 4.1.

Påvirkede redskabsgrupper

Enkelte fartøjer kan møde begrænsninger i deres aktivitet som følge af indsatsreguleringen i redskabsgrupperne 4C, 4D, 4E og 4F, jf. tabel 4.2. Forskellen mellem det anvendte antal havdageækvivalenter og det forventede tildelte antal er af en sådan størrelse, at eventuelle restriktioner i disse redskabsgrupper antages at kunne elimineres ved overførsler mellem fartøjerne. Dette synes dog ikke at gøre sig gældende i redskabsgrupperne 4A og 4B, hvor antallet af havdageækvivalenter forventes reduceret med henholdsvis 15% og 25%, selv hvis alle overførselsmuligheder udnyttes.

Påvirkede fartøjsgrupper

Indenfor redskabsgrupperne 4A og 4B kan de fartøjsgrupper, som må forventes at blive begrænset af indsatsreguleringen i 2004, endvidere identificeres. Disse er i redskabsgruppe 4A: 1) snur/garn/trawl 18-24m, 2) trawl 18-24m, 3) bomtrawl 24-40m, 4) snur/garn/trawl 24-40m og 5) trawl blandet 24-40m. I redskabsgruppe 4B er det derimod kun bomtrawl 24-40m som forventes at blive påvirket. De følgende tabeller vil derfor begrænse sig til kun at fokusere på disse fartøjsgrupper.

Aktiviteten hos fartøjerne under 18m forventes derimod ikke direkte at blive påvirket af indsatsreguleringen. Således er der et betydeligt overskud af havdageækvivalenter i samtlige fartøjsgrupper under 18m.

Berørte kvoter

For de fem ovenfor identificerede fartøjsgrupper antages de kvoter, hvor udnyttelsen påvirkes af indsatsreguleringen at være som følgende:

- Glashvarre i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Havtaske i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Hvilling i Nordsøen og Norskehavet
- Ising og skrubbe i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Kuller i Nordsøen og Norskehavet
- Kulmule Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Lange i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Mørksej i Nordsøen, Norskehavet (EU-zone), Skagerrak, Kattegat og Østersøen

- Pighaj i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Pighvarre og slethvarre i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Rødspætte i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Rødtunge og skærising i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Tunge i Nordsøen og Norskehavet (EU-zone)
- Torsk i Nordsøen og Norskehavet
- Andre arter i Nordsøen (Norsk-zone)

Derudover forventes bomtrawlerne at blive ramt i udnyttelsen af følgende kvoter:

- Kuller i Skagerrak, Kattegat og Østersøen
- Kulmule i Skagerrak, Kattegat og Østersøen (EU-zone)
- Rødspætte i Skagerrak
- Torsk i Skagerrak
- Tunge i Skagerrak, Kattegat og Østersøen

Fangsten af alle andre arter forventes, som tidligere nævnt, at være upåvirket af indsatsreguleringen.

At analysen af bomtrawlerne omfatter flere kvoter end de andre fartøjsgrupper beror på kravet til maskestørrelsen i Skagerrak og Kattegat. Således må konsumarterne fiskes med under 100mm. Dette indebærer for alle andre fartøjer end bomtrawlerne, at redskabsgruppen bliver 4E i stedet for 4A, hvorved der opnås 9 dage mere under forudsætning at der anvendes et redskab svarende til 4E. Som tidligere nævnt er antallet af ikke-anvendte havdageækvivalenter i denne gruppe af en sådan størrelse, at overførsler mellem fartøjerne forventes at kunne eliminere eventuelle restriktioner.

To scenarier

I det følgende analyseres to scenarier. I det første foretages der ingen overførsler af havdageækvivalenter mellem fartøjerne, mens alle overførsler foretages i det andet. Dette giver dermed indirekte en indikation af størrelsen på den økonomiske gevinst, der kan realiseres, hvis alle overførsler udnyttes.

Hvad begrænser?

For hver af de berørte fartøjsgrupper viser tabel 4.2 og 4.3, om det er kvoterne eller havdagene, som forventes at begrænse fartøjernes fangster i 2004 under antagelse af henholdsvis ingen overførsler foretages, og alle overførsler foretages.

Tabel 4.2. Kvote/havdage begrænsning i 2004 uden overførsel af havdage

	------- 18 - 24m -------		---------- 24 - 40m ----------		
	Snur/garn /trawl	Trawl	Bomtrawl	Snur/garn /trawl	Trawl blandet
Glashvarre (4ABC2AEU)	Havdage	Kvoter	Kvoter	Havdage	Kvoter
Havtaske (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Hvilling (4ABC2A)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Ising og skrubbe (4ABC2AEU)	Havdage	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Kulmule 3ABCDEU)			Havdage		
Kulmule (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Kuller (3ABCD)			Havdage		
Kuller (4ABC2A)	Havdage	Havdage	Kvoter	Havdage	Havdage
Lange (4ABC2AEU)	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Mørksej (4ABC2A3ABCD)	Havdage	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Pig- og slethvarre (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Pighaj (4ABC2AEU)	Kvoter	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Rødspætte (3AN)			Havdage		
Rødspætte (4ABC2AEU)	Kvoter	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Rødtunge og skærising (4ABC2AEU)	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Tunge (3AN)			Havdage		
Tunge (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Kvoter	Kvoter	Havdage
Torsk (3AN)			Havdage		
Torsk (4ABC2A)	Havdage	Kvoter	Kvoter	Havdage	Havdage
Andre arter (4ABCNOR)	Havdage	Kvoter	Kvoter	Havdage	Havdage

For gruppen af snur/garn/trawl-fartøjer 18-24m er de værdimæssigt vigtigste arter, 'andre arter' (36%), rødspætter (17%) og til dels torsk (8%). Ved ingen overførsler forventes fangsten af 'andre arter' og torsk at blive påvirket af havdagebegrænsningen, mens fangsten af rødspætte fortsat forventes at blive begrænset af kvoten. Antages alle overførsler at ske, indebærer dette, at 'andre arter' i stedet forventes begrænset af kvoten.

Tabel 4.3. Kvote/havdage begrænsning i 2004 med overførsel af havdage

	18 - 24m		24 - 40m		
	Snur/garn /trawl	Trawl	Bomtrawl	Snur/garn /trawl	Trawl blandet
Glashvarre (4ABC2AEU)	Havdage	Kvoter	Kvoter	Havdage	Kvoter
Havtaske (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Hvilling (4ABC2A)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Ising og skrubbe (4ABC2AEU)	Havdage	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Kulmule 3ABCDEU)			Havdage		
Kulmule (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Kuller (3ABCD)			Havdage		
Kuller (4ABC2A)	Havdage	Havdage	Kvoter	Havdage	Havdage
Lange (4ABC2AEU)	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage	Kvoter
Mørksej (4ABC2A3ABCD)	Havdage	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Pig- og slethvarre (4ABC2AEU)	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage	Havdage
Pighaj (4ABC2AEU)	Kvoter	Kvoter	Havdage	Kvoter	Kvoter
Rødspætte (3AN)			Havdage		
Rødspætte (4ABC2AEU)	Kvoter	Kvoter	Havdage	Kvoter	Kvoter
Rødtunge og skærising (4ABC2AEU)	Kvoter	Kvoter	Havdage	Havdage	Havdage
Tunge (3AN)			Havdage		
Tunge (4ABC2AEU)	Kvoter	Kvoter	Kvoter	Kvoter	Kvoter
Torsk (3AN)			Havdage		
Torsk (4ABC2A)	Havdage	Kvoter	Kvoter	Havdage	Kvoter
Andre arter (4ABCNOR)	Kvoter	Kvoter	Kvoter	Havdage	Havdage

De vigtigste arter for trawlerne 18-24m er 'andre arter' (8%) og rødspætter (7%). Uanset om overførsel af alle havdageækvivalenter antages at ske eller ej, forventes fangsterne af disse at blive begrænset af kvoterne.

Bomtrawlerne 24-40m er meget afhængige af rødspætter fanget i henholdsvis Skagerrak (37%) og Nordsøen (30%). Disse fartøjer forventes at blive begrænset i fangsterne af disse arter som følge af indsatsreguleringen, uanset om alle havdageækvivalenter antages overført eller ej.

En række af de arter, som forventes påvirket af indsatsreguleringen, er af stor betydning for snur/garn/trawl-fartøjerne 24-40m. Således er både torsk (20%), 'andre arter' (18%), rødspætte (18%) og kuller (14%) værdimæssigt vigtige for disse fartø-

jer. Hvis ingen overførsler gennemføres, forventes fangsten for alle disse arter at blive begrænset af indsatsreguleringen. Dette er med undtagelse af rødspættefangsten også tilfældet, hvis alle overførsler antages gennemført.

De store blandet trawlere 24-40m er primært afhængige af andre arter (23%). Uanset om alle overførsler antages gennemført eller ej, forventes disse fartøjer at blive begrænset af indsatsreguleringen i deres fangst af 'andre arter'.

Kvoten for 'andre arter' i den norske zone af Nordsøen ses således at være af stor betydning for samtlige fartøjsgrupper med undtagelse af bomtrawlerne. Ligeledes er rødspættekvoten i Nordsøen, og for bomtrawlerne også i Skagerrak, af ikke uvæsentlig betydning.

Med udgangspunkt i ovenstående, og ved anvendelse af metoden beskrevet i afsnit 4.2, kan fangstmængderne beregnes under antagelse af, at der ingen overførsler finder sted, og at alle overførsler finder sted.

Fangsterne på de inkluderede kvoter i 2004 under de forskellige antagelser om indsatsforvaltningen er indledningsvist angivet i tabel 4.4. Der ses, at for en række arter bliver kvoterne ikke udnyttet i samme grad under indsatsreguleringen, som det var tilfældet i kapitel 3.

Tabel 4.4. Kommercielt aktive fartøjers totale fangst af de inkluderede kvoter i indsatsreguleringen (tons)

		Forventet i 2004 med indsatsregulering			
	Forventet i 2004	Uden overførsler	Ændring	Med overførsler	Ændring
Glashvarre (4ABC2AEU)	5	5	0	5	0
Havtaske (4ABC2AEU)	210	134	-76	152	-57
Hvilling (4ABC2A)	89	24	-65	27	-61
Ising og skrubbe (4ABC2AEU)	1.549	1.397	-152	1.494	-55
Kulmule 3ABCDEU)	334	331	-3	331	-3
Kulmule (4ABC2AEU)	789	654	-135	677	-112
Kuller (3ABCD)	3.067	3.057	-10	3.057	-10
Kuller (4ABC2A)	4.143	2.136	-2.008	2.626	-1.518
Lange (4ABC2AEU)	94	80	13	89	-5
Mørksej (4ABC2A3ABCD)	7.610	5.924	-1.686	7.004	-606
Pig- og slethvarre (4ABC2AEU)	490	458	-32	479	-11
Pighaj (4ABC2AEU)	47	43	-4	47	0
Rødspætte (3AN)	5.588	5.305	-284	5.312	-277
Rødspætte (4ABC2AEU)	11.960	11.555	-406	11.952	-8
Rødtunge og skærising (4ABC2AEU)	748	653	-95	717	-32
Tunge (3AN)	390	372	-19	372	-19
Tunge (4ABC2AEU)	673	670	-4	673	0
Torsk (3AN)	2.901	2.869	-32	2.869	-32
Torsk (4ABC2A)	4.551	4.202	-349	4.497	-53
Andre arter (4ABCNOR)	5.398	3.859	-1.539	4.927	-471

Kvoteudnyttelsen begrænses for kuller, sej m.v.

Mængdemæssigt viser beregningerne et betydelige "overskud" af blandt andet kuller og mørksej i Nordsøen, andre arter i den norske zone af Nordsøen samt rødspætte i Nordsøen.

Fangsten fordelt på de respektive fartøjsgrupper kan ses i tabel 4.5 sammen med de fra Fiskeridirektoratet opgjorte fangstmængder for 2003 samt de forventede fangster for 2004 med de vedtagne kvoter og skønnede udnyttelsesrater jf. kapitel 3.

Tabel 4.5. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjsgrupper påvirket af indsatsreguleringen i 2004 (tons)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Snur/garn/trawl	1.547	2.343	2.158	2.298
	Trawl	91.157	78.186	77.999	78.052
24-40m	Bomtrawl	4.045	4.398	3.991	4.011
	Snur/garn/trawl	2.247	2.557	1.483	2.029
	Trawl blandet	124.194	173.352	168.296	171.116
I alt		223.190	260.837	253.927	257.507

Det fremgår af tabel 4.5, at fangstmængden forventes at falde med cirka 7.000 tons samlet, hvis ingen overførsel af havdageækvivalenter antages at ske. Med overførsel reduceres faldet til omkring 3.000 tons. Det er primært bomtrawlere 24-40m og snur/garn/trawl-fartøjer 24-40m, som rammes på mængderne med 9%/8% og 42%/21%, når der enten antages at ingen overførsler eller alle overførsler gennemføres.

Havdage 'koster' 41-100 mio. kr.

På basis af prisskønnene i kapitel 5 er fangstmængderne i tabel 4.5 omregnet til værdi, og resultaterne for den totale fangstværdi opdelt på fartøjsgrupper er vist i tabel 4.6. Under antagelse af de forventede prisændringer i 2004, jf. kapitel 5, forventes fangstværdien uden overførsler at falde med 100 mio. kr. i 2004 svarende til 12%. Antages alle overførselsmuligheder derimod at blive udnyttet, forventes faldet at blive på 41 mio. kr. eller 5%.

Tabel 4.6. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjsgrupper påvirket af indsatsreguleringen i 2004 (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Snur/garn/trawl	28.092	26.424	23.300	26.003
	Trawl	298.575	280.298	278.071	279.032
24-40m	Bomtrawl	70.593	81.319	72.990	73.334
	Snur/garn/trawl	34.265	36.077	21.814	29.815
	Trawl blandet	389.884	417.860	345.400	392.581
I alt		821.409	841.978	741.576	800.765

Uden overførsler reduceres fangstværdien i 2004 betydeligt for fire af de fem fartøjsgrupper. Således reduceres snur/garn/trawl-fartøjer 24-40m med 40%, snur/garn/trawl 18-24m med 12%, trawlere blandet 24-40m med 17% og bomtrawlere 24-40m med 10%. For de tre førstnævnte fartøjsgrupper bliver faldet dog reduceret til henholdsvis 17%, 2% og 7%, hvis det antages, at alle de mulige overførsler gennemføres.

Hvorledes fangstværdien for det gennemsnitlige fartøj i hver fartøjsgruppe påvirkes er vist i tabel 4.7. Bomtrawlerne 24-40m forventes således gennemsnitlig at miste godt en million kr. af deres fangstværdi som følge af indsatsreguleringen i 2004. Dette er dog mindre end snur/garn/trawl-fartøjerne 24-40m, som i værste tilfælde kan forvente en reduktion i fangstværdien på tre millioner kr.

Tabel 4.7. Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjsgrupper påvirket af indsatsreguleringen i 2004 (1.000 kr.)

		2003	Forventet i 2004	Forventet i 2004 med indsatsregulering: Uden overførsler	Forventet i 2004 med indsatsregulering: Med overførsler
18-24m	Snur/garn/trawl	4.013	3.775	3.329	3.715
	Trawl	2.817	2.644	2.623	2.632
24-40m	Bomtrawl	8.824	10.165	9.124	9.167
	Snur/garn/trawl	6.853	7.215	4.363	5.963
	Trawl blandet	4.935	5.289	4.372	4.969

Virkning på omkostningerne

Mens kvoteregulering kan medføre en vis tendens til, at omkostningerne presses op, vil indsatsregulering medføre en tendens til at omkostningerne holdes i skak. I de situationer, hvor fiskerimønstret ikke omlægges ved indførelse af havdage, vil der være en klar tendens til at omkostninger reduceres i takt med, at havdagene reduceres.

Færre havdage tenderer til lavere omkostninger

Med henvisning til beskrivelsen af metoden til beregning af omkostninger i afsnit 4.2, antages det, at fiskerimønstret forbliver uændret før og efter indførelse af indsatsreguleringen. Det betyder, at omkostningerne vil variere med antallet af havdage. Imidlertid kendes havdagefordelingen på arter ikke, jf. afsnit 4.2 pkt. a-c. Fangst- henholdsvis værdisammensætningen er derfor anvendt i stedet. I tabel 4.8 ses de beregnede koefficienter til reduktion af omkostningerne.

Tabel 4.8. Koefficienter anvendt til omkostningsreduktion i 2004 for kommercielt aktive fartøjer

		Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Snur/garn/trawl	0,8818	0,9841
	Trawl	0,9921	0,9955
24-40m	Bomtrawl	0,9073	0,9118
	Snur/garn/trawl	0,5801	0,7935
	Trawl blandet	0,8266	0,9395

Det er ikke muligt på grundlag af Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik at beregne omkostninger for de to snur/garn/trawl-fartøjsgrupper. De følgende beregninger vil derfor alene omfatte de tre resterende fartøjsgrupper.

Driftsomkostninger ned

Omkostningsgrundlaget er omkostningerne i 2002 fremskrevet til 2003 med en skønnet prisudvikling for de enkelte omkostningsposter. Anvendes de beregnede omkostningskoefficienter i den situation, hvor der både er kvote- og havdagebegrænsninger, fås resultaterne, som er vist i tabel 4.9. Driftsomkostningerne er opgjort ekskl. aflønning af arbejdskraft og forrentning og afskrivning af kapital. Det betyder, at driftsomkostninger omfatter både direkte fiskeriomkostninger samt 'halvfaste' forsikrings- og administrationsomkostninger.

Tabel 4.9. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. arbejdskraftaflønning (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Trawl	143.619	139.758	138.827	139.229
24-40m	Bomtrawl	50.204	48.420	44.348	44.538
	Trawl blandet	212.535	211.166	179.820	200.230
I alt		406.358	399.343	362.996	383.997

Samlet falder de totale driftsomkostninger med henholdsvis 9% og 4% i 2004 afhængig af de anvendte antagelser om overførsel af havdageækvivalenter. De største reduktioner i omkostningerne forventes at forekomme for fartøjsgrupperne 24-40m. Således falder de totale driftsomkostninger for bomtrawlerne med omkring 8% i begge situationer, mens trawlerne forventes at opleve omkostningsreduktioner på henholdsvis 15% og 5% i de totale driftsomkostninger i forhold til beregningerne for 2004 uden hensyntagen til indsatsreguleringen, jf. kapitel 3.

For den gennemsnitlige trawler 18-24m forventes driftsomkostningerne kun at blive reduceret minimalt, jf. tabel 4.10. Derimod forventes omkostningerne at falde med godt 0,5 mio. kr. for bomtrawlerne 24-40m. For trawlere blandet 24-40m er størrelsen af omkostningsreduktionen afhængig af om overførsler antages at ske eller ej. Hvis ikke, reduceres driftsomkostningerne med godt 400.000 kr., hvorimod reduktionen forventes kun at være på 150.000 kr., hvis alle overførsler finder sted.

Tabel 4.10. Gennemsnitlige driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. arbejdskraftaflønning (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Trawl	1.355	1.318	1.310	1.313
24-40m	Bomtrawl	6.276	6.052	5.544	5.567
	Trawl blandet	2.690	2.673	2.276	2.535

4.4. Indsatsreguleringens betydning for indtjeningen

Indtjeningsevnen fremkommer, når de i afsnit 4.3 beregnede driftsomkostninger trækkes fra fangstværdien også vist i afsnit 4.3. Indtjeningsevnen er således det beløb, der er til rest til dækning af aflønning af arbejdskraft og forrentning og afskrivning af kapital.

Den totale indtjeningsevne for de inkluderede fartøjsgrupper fremgår af tabel 4.11. For de to hårdest ramte fartøjsgrupper, bomtrawlere og trawlere blandet 24-40m, forventes et fald i indtjeningsevnen på henholdsvis 13% og 20% i 2004, som følge af indsatsreguleringen og under antagelse af at ingen overførsler finder sted. Antages alle overførsler at finde sted, bliver reduktionen for trawlerne derimod kun på 7%, da overførselsmulighederne inden for redskabsgruppen 4A er betydelig bedre end for bomtrawlernes primære redskabsgruppe 4B.

Tabel 4.11. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Trawl	154.956	140.540	139.244	139.803
24-40m	Bomtrawl	20.388	32.900	28.642	28.796
	Trawl blandet	177.349	206.694	165.580	192.350
I alt		352.694	380.134	333.465	360.949

Faldet i den totale indtjeningsevne skal også ses i lyset af den forventede stigning fra 2003 til 2004 uden indsatsregulering. Således forventes bomtrawlerne til trods for indsatsreguleringen i 2004 at få en højere indtjeningsevne end i 2003. Det gør sig ligeledes gældende for blandet 24-40m, hvis alle overførselsmuligheder udnyttes. Hvis ikke, vil disse fartøjer få et fald i indtjeningsevnen sammenlignet med 2003.

Vurderes indtjeningsevnen på fartøjsniveau, jf. tabel 4.12, kan de samme tendenser genfindes. Trawl 18-24m forventes sammenlignet med 2003 at få en reduktion i indtjeningsevnen, og denne forværres kun i mindre grad af indsatsreguleringen. Gennemsnitlig får hver bomtrawler 24-40m en reduktion på godt 500.000 kr., som følge af indsatsreguleringen, men indtjeningsevnen forventes dog stadigvæk at blive forbedret med en million i forhold til 2003.

Tabel 4.12. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Trawl	1.462	1.326	1.314	1.319
24-40m	Bomtrawl	2.549	4.112	3.580	3.600
	Trawl blandet	2.245	2.616	2.096	2.435

For trawl blandet 24-40m kan indtjeningsevnen blive forbedret sammenlignet med 2003 til trods for indsatsreguleringen, men kun hvis alle overførselsmuligheder udnyttes. Sker dette ikke, vil indtjeningsevnen blive forværret sammenlignet med 2003.

Mandskabet bærer en del af byrden

I fiskeriet bestemmes en del af omkostningerne af fangstværdien, da både mandskabsaflønning, landings- og salgsomkostninger er en procentdel af denne. Derfor modsvares en del af faldet i fangstværdien direkte af en reduktion i især mandskabsaflønningen, der udgør den største del af de omsætningsafhængige omkostninger. Bruttooverskuddet, som vises i tabel 4.13, fremkommer, når indtjeningsevnen fratrækkes aflønningen til arbejdskraft. Denne "risikodeling" i fiskeriet mellem arbejdskraft og kapital betyder, at bruttooverskuddet er større end det ville have været med en konstant aflønning af arbejdskraft. Faldet i bruttooverskuddet vil dermed være på linie med faldet i omsætningen.

Samlet for de tre inkluderede fartøjsgrupper forventes der generelt at ske en forbedring i det totale bruttooverskud i 2004 sammenlignet med 2003 uanset reguleringstypen, som vist i tabel 4.13. Forbedringens størrelse er dog afhængig af, hvor let overførsel af havdage vil foregå, og hvad omkostningerne herved vil være.

Tabel 4.13. Total bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Trawl	24.409	18.122	17.798	17.937
24-40m	Bomtrawl	-2.571	5.161	3.744	3.781
	Trawl blandet	32.234	51.557	37.344	46.598
I alt		54.073	74.839	58.886	68.317

Bruttooverskuddet er særlig interessant på enkeltfartøjsniveau, da det viser, hvad ejeren har til rest til dækning af forrentning og afskrivning af kapitalen. Dette er vist i tabel 4.14.

Tabel 4.14. Gennemsnitlig bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

				Forventet i 2004 med indsatsregulering	
		2003	Forventet i 2004	Uden overførsler	Med overførsler
18-24m	Trawl	230	171	168	169
24-40m	Bomtrawl	-321	645	468	473
	Trawl blandet	408	653	473	590

Mens trawlere 18-24m kun påvirkes i minimal grad i 2004 af indsats-reguleringen, forventes bruttooverskuddet for den gennemsnitlige bomtrawler at falde med 172.000 kr., hvilket dog stadigvæk er en forbedring i forhold til 2003 på godt 800.000 kr. For trawler blandet 24-40m skønnes bruttooverskuddet reduceret med mellem 180.000 kr. og 63.000 kr. afhængig af de foretagne overførsler. Udnyttes alle overførselsmuligheder, forventes en forbedring i det gennemsnitlige bruttooverskud på 180.000 kr. i forhold til 2003.

4.5. Tilpasninger til indsatsreguleringen

Hvis forudsætningerne ændres

En række forudsætninger ligger til grund for de gennemførte beregninger. Hvis disse forudsætninger ikke holder for fiskeriet i 2004, vil dette påvirke de beregnede økonomiske konsekvenser af indsatsreguleringen.

En række forhold taler for, at de negative effekter af indsatsreguleringen kan afhjælpes, ikke blot for de fartøjer, der direkte rammes af reguleringen, men også for andre fartøjer i den danske fiskerflåde.

Følgende forhold skønnes at kunne have betydning:

1) redskab/maske-gruppe (havdage)
2) overførsel af havdage
3) fiskeri i andre områder
4) fiskeri med ikke-omfattede redskaber
5) ændringer i rationsstørrelser

I beregningerne af havdageeffekten er det forudsat, at fartøjerne i deres valg af redskabsgruppe og dermed antal tildelte havdage følger det mønster, der blev observeret i 2003. Om dette rent faktisk bliver tilfældet i 2004 er usikkert. Eksempelvis kunne fartøjer tænkes at vælge en anden redskabsgruppe, hvis de med mindre modifikationer i deres fiskeri vil kunne opnå en økonomisk gevinst.

I havdagereguleringssystemet for 2003 var der mulighed for, at fartøjerne kunne overføre havdage mellem måneder. Denne fleksibilitet er blevet forøget yderligere i indsatsreguleringssystemet for 2004. Således er der nu også mulighed for at overføre havdage mellem fartøjerne, givet at der blandt andet tages hensyn til forskelligheden i motorkraft.

Denne fleksibilitet indebærer som en umiddelbar konsekvens, at ikke anvendte havdage får en værdi for den enkelte fisker. Denne pris pr. havdageækvivalent vil være bestemt af, hvad der kan tjenes ved en ekstra havdag. Det er imidlertid uklart om omsætningen vil finde sted på vilkår, hvor priserne og omsatte ækvivalenter er gennemsigtige for alle involverede fiskere.

Ved oprettelse af et gennemskueligt marked for havdageækvivalenter må det formodes, at en række af de negative økonomiske konsekvenser af havdagereguleringen kan modvirkes, jf. afsnit 4.4. Det er imidlertid afgørende, at prisen pr. havdag bliver synlig, så de fartøjer, der kan opnå den største gevinst ved køb også får mulighed herfor. Dette vil være til gavn for både køber og sælger, men også for samfundet som helhed.

Omsætteligheden/overførslen af havdagene vil forventelig medføre en omfordeling mellem fartøjerne. Således viste analysen, at særlig de største fartøjer har behov for overførsel af havdageækvivalenter, hvis de vil afbøde nogle af indsatsreguleringens konsekvenser. Sælgerne vil primært være at finde blandt fartøjer under 18m, som derved vil kunne få en ikke-uvæsentlig indtægt udover deres fiskeri.

I den nuværende udformning af indsatsreguleringen synes at eksistere flere omstillingsmuligheder. Således kan fartøjer vælge at fiske med andre redskaber end dem, der er nævnt i de seks redskabsgrupper. Det er uklart, hvor mange rentable fiskerier der kan drives herved, men muligheden eksisterer og må formodes at blive forfulgt i et vist omfang.

En anden mulighed vil være, at fartøjerne vælge at fiske i områder, der ikke er omfattet af reguleringen, idet de hermed samtidig optjener havdage. Østersøen er det vigtigste område, der ikke er omfattet af indsatsreguleringen. Vælger et betydelig antal indsatsregulerede fartøjer at fiske i kortere eller længere tid i Østersøen, vil dette lægge et pres de fartøjer, som har dette område som deres primære farvand med eventuelt tab til følge.

Samspillet mellem indsats- og kvotereguleringen kan medføre, at de fartøjsgrupper, der begrænses af havdage, automatisk vil "frigøre" fangstmængder på kvoter, hvor presset fra hele flåden er stort. Dette gælder for eksempel torsk og tunge i Nordsøen. Herved åbnes op for justeringer i den løbende rationsregulering med den eventuelle konsekvens, at fangstmængder omfordeles mellem fartøjsgrupper. Kvoterne vil således fortsat blive udnyttet fuldt ud.

5. Prisudviklingen på fiskeprodukter

5.1. Vurdering af prisudviklingen i 2004

Vurdering af prisudviklingen

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet i 2004. Det nuværende modelgrundlag for prisprognoseberegninger tager udgangspunkt i det forventede udbud på det europæiske marked opdelt på grupper af fiskearter og baseret på Europa som et integreret marked for fiskeprodukter. I tilknytning hertil anvendes offentliggjorte resultater vedrørende prisreaktioner på ændringer i udbuddet af fisk samt tilgængelig viden om markedsforhold. Betydningen for priserne af ændringer i efterspørgsel, valutakurser og købekraft er inddraget i modellen.

På denne basis indgår følgende forventninger til prisudviklingen i 2004 angivet som procentvise ændringer i forhold til 2003:

Torsk	-15 %
Andre torskefisk	-10 %
Fladfisk (dyre)	-5 %
Fladfisk (almindelige)	+10 %
Sild	-15 %
Makrel	+10 %
Laksefisk	-5 %
Rejer	- 5 %
Jomfruhummer	- 10 %
Muslinger	+5 %
Industrifisk	-15 %

De angivne forventninger er behæftet med stor usikkerhed blandt andet som følge af afhængigheden af den internationale konjunkturudvikling. Specielt skal nævnes, at forventningerne bygger på at krone-dollarkursen året ud forbliver på samme niveau som medio februar.

Udviklingen i landingspriser 1999-2004

Med udgangspunkt i disse forventninger samt i bilagstabel 5.1 er prisudviklingen på de vigtigste fiskearter i grundlaget 1999-2004 vist i figur 5.1 – 5.3.

Figur 5.1. Priser for jomfruhummer og tunge 1999-2003 og 2004 skøn (kr./kg)

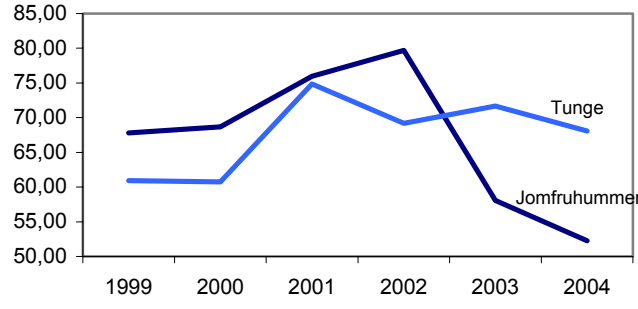

Jomfruhummer og tunge

Figur 5.2. Priser for torsk og rødspætte 1999-2003 og 2004 skøn (kr./kg)

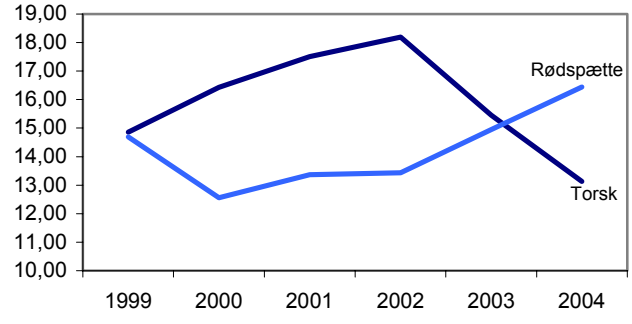

Torsk og rødspætte

Figur 5.3. Priser for sild og industrifisk 1999-2003 og 2004 skøn (kr./kg)

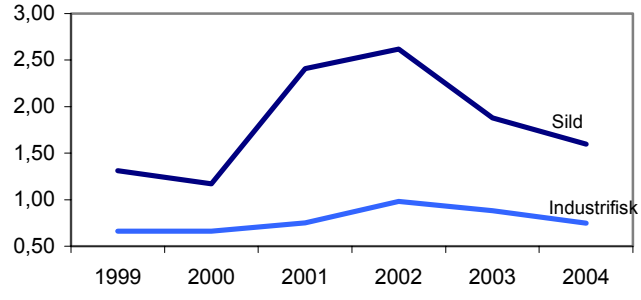

Sild og industrifisk

Drivkræfter for prisudviklingen

For jomfruhummer steg prisen indtil 2002 hvorefter den faldt. Årsagen er, at der i begyndelsen af 2003 var opbygget betydelige lagre af frosne jomfruhummere rundt omkring i Europa hvorfra løbende udsalg har forårsaget faldende priser. Prisen på tunge har være meget svingende og skifter retning i alle de seks år, hvilket kan skyldes, at prisen afhænger af kvalitet som igen afhænger af fiskerisæsonens længde. Prisen på torsk steg indtil 2002, hvorefter den faldt. Stigningen skyldes faldende kvoter og styrkelsen af den norske krone overfor den danske indtil 2002. Efter 2002 blev den danske krone styrket, hvilket medførte et prisfald. Prisen på rødspætte faldt i 2000, forblev tilnærmelsesvis konstant indtil 2002 og steg derefter. Prisen på sild har i perioden været meget svingende. Den faldt i 2000, fordobledes i 2001 og steg lidt mere i 2002, hvorefter den faldt med 28% i 2003 og forventes at falde yderligere i 2004. Udsvingene skyldes både udsving i kvoterne i det toneangivende norske atlantoskandiske fiskeri og fremkomsten af nye afsætningsmarkeder i de tidligere Sovjetrepublikker samt Østeuropa. Prisen på industrifisk steg indtil 2002 og forventes at falde derefter. Prisen bestemmes primært af valutakursen dansk krone-dollar, men også udsving i udbuddet på det globale marked har betydning.

5.2. Metode og datagrundlag

Europa et integreret marked for fisk.

Det danske marked for fisk er en integreret del af det europæiske marked. Blandt andet på grund af Danmarks betydelige im- og eksport af fisk og fiskeprodukter og EU's fælles markedsordning. Som følge af markedsintegrationen er der grund til at antage, at priserne for danske landinger bestemmes af det samlede udbud på det europæiske marked, som igen er påvirket af det globale udbud. Skønnene over prisudviklingen foretages derfor på grundlag af det samlede udbud på markedet i Europa. For grupper af fiskearter, hvor Europa som helhed er nettoimportør, indgår således også udbuddet i de vigtigste udbyderlande udenfor Europa. I tilknytning hertil vurderes, om der kan antages at være særlige forhold, som betyder, at de danske priser bør justeres. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper som er anvendt ved forudsigelser om fiskeriets økonomi i 2001-03.

Forudsætninger for udbuddet i 2004

Prisskøn i løbende priser for artsgrupper

Prisskønnene foretages for de vigtige arter i forskellige grupper. En række mindre vigtige arter bliver herved ikke omfattet af grupperingen. Priserne for disse beregnes for 2004 som gennemsnitsprisen i 2001-2003. Prisberegningerne foretages endvidere i faste priser. Den generelle inflationære prisstigning indregnes efterfølgende, ved at alle prisændringer opjusteres med 1,9%, jf. EU-Kommissionens skøn over inflationen.

Udbudsforhold

Prisskønnene for 2004 foretages ved at anvende skøn over det samlede udbud på det europæiske marked for 2004 multipliceret med en faktor for prisfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative udbudsændring. Prisfleksibiliteten er fastsat med udgangspunkt i skøn for en række delmarkeder og fiskearter. Skønnene for prisfleksibiliteter på delmarkederne er endvidere justeret under hensyntagen til at prisdannelsen finder sted på integrerede internationale markeder.

Valutakurser

Valutakurserne er fastlåst i EU, hvorimod de kan variere mellem EU og andre lande. Valutakursudviklingen har således betydning for prisudviklingen for varer, der handles mellem EU og tredjelande. Prisberegningerne inddrager den seneste kendte valutakurs (medio februar 2004) i forhold til den gennemsnitlige valutakurs i 2003, multipliceret med en faktor for valutakursfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative ændring i valutakursen. Beregningen foretages for kurser mellem den danske krone og henholdsvis den norske krone, den islandske krone, dollar, yen og den russiske rubel. Kursen mellem den danske krone og euroen er fast og derfor ikke inddraget. Prisskønnene bygger således på, at valutakurserne gældende medio februar 2004 holder året ud.

Efterspørgselsforhold

Priserne korrigeres endelig ud fra en vurdering af udviklingen i efterspørgslen på forskellige markeder. Korrektionen foretages ved skønsmæssigt at op- eller nedjustere de beregnede priser. Dette baseres på eksisterende undersøgelser af, om forskellige fiskeprodukter er luksusvarer, nødvendige varer eller inferiøre varer samt baseres på vurderinger af udviklingen i købekraft og forbrugerpræferencer. Udviklingen i købekraften bygger på EU Kommissionens skøn over væksten i en række økonomier i det kommende år. Udviklingen i forbrugerpræferencer relateres primært til fødevaresikkerhed, idet sådanne forhold på meget kort sigt kan ændre markedet markant.

Datakilder

Hovedkilden til data er rapporten om landinger offentliggjort af EU's generaldirektorat for fiskeri. Herfra kendes de officielle tal for alle EU landinger af kvoterede fiskearter i 2003 samt af kvoter i Nordøstatlanten. For Norge og Rusland kendes fangsterne i 2003, for Island går kvoteåret fra 1. september til 31. august året efter, hvorfor kvoterne er henført til kalenderår.

Yderligere anvendte datakilder er: EUROSTAT New Cronos Database, FAO Globefish Database, Fish Info Service, Worldfish Report, Det Internationale Havforskningsråd, Fiskeridirektoratet i Danmark og Norge, Fiskeriministeriet i Island og Russian Fish Net.

5.3. Valutakursudviklingen

Valutakursudviklinger af betydning for dansk fiskeri

Udviklingen i de vigtigste valutaer for den danske fiskerisektor er angivet i tabel 5.1.

Tabel 5.1. Valutakursudvikling, gennemsnit af 2002 og 2003 og dagskurs 13. februar 2004

Valuta	---------- Valutakurs /DKK ----------			------- Ændring (%)------	
	2002	2003	2004	2002-03	2003-04
Islandsk krone	11,61	11,66	11,65	+0,4	0,0
Norsk krone	1,01	1,08	1,18	+6,9	+9,2
Japansk yen	15,89	17,63	18,12	+11,0	+2,8
US dollar	0,13	0,15	0,17	+15,0	+13,3
Russisk rubel	4,70	4,60	4,85	-2,1	+5,4

Anm.: Tilsvarende kurs for euro er 0,13 i alle tre år.

Af tabellen fremgår de gennemsnitlige valutakurser for den danske krone for 2002 og 2003, i forhold til en række udvalgte valutaer. Også den aktuelle dagskurs pr. 13. februar 2004 fremgår. For eksempel angiver tallet 0,15 ud for US dollar i 2003 at der kan købes 0,15 US dollar for 1,00 dansk krone.

Endvidere er i tabellen angivet ændringer i valutakurserne fra 2002 til 2003 og fra 2003 til dagskursen pr. 13. februar 2004. I 2003 styrkedes den danske krone i forhold til alle de nævnte valutaer bortset fra rubel. Pr. 13. februar 2004 er den danske krone styrket i forhold til alle valutaerne bortset fra den islandske krone som er uændret.

Priseffekt i importørland…

Effekten af ændrede valutakurser afhænger af, om et land er importør eller eksportør. I importørlandet vil en styrkelse af importørlandets valuta indebære, at udbuddet af import stiger ved den eksisterende pris, idet udbyder får mere af egen valuta for sine varer. Udbyder vil derved søge at afsætte mere på markedet og mindre andre steder, og importprisen vil falde. Dette vil trække prisen på indenlandsk producerede varer med ned.

…og eksportørland

I eksportørlandet vil en styrkelse af eksportørlandets valuta derimod indebære at udbudet af eksport falder ved den eksisterende pris, idet udbyder får mindre af egen valuta for sine varer end tidligere. Udbyder vil derved søge at afsætte mindre på eksportmarkedet og mere andre steder. Eksportprisen vil derved stige og trække prisen på indenlandske producerede varer med op. Den samlede effekt af en styrket valuta i de to situationer er således faldende pris i importørlandet og stigende pris i eksportørlandet.

Den samlede effekt

Valutakursforhold globalt

Det skal bemærkes, at denne metode til at vurdere priseffekter af ændrede valutakurser er en forenkling. Det skyldes, at der på de fleste markeder for fiskeprodukter handles med fisk fra en række forskellige lande. Derved er den relative valutakursudvikling mellem alle de implicerede lande afgørende for prisudviklingen og ikke alene valutakursudviklingen mellem to lande. Metoden til vurdering af priseffekter af ændrede valutakurser er ligeledes en forenkling. Dette skyldes, at der på visse markeder traditionelt handles i en eller flere bestemte valutaer. Derved er det afgørende for prisudviklingen hvilke valutaer der handles i. Således handles for eksempel fiskemel og olie normalt i dollar på verdensmarkedet.

5.4. Udviklingen i efterspørgslen

Efterspørgsel, købekraft og forbrugerpræferencer

Efterspørgslen bestemmes både af forbrugernes købekraft og præferencer. Forøget købekraft påvirker efterspørgslen efter både luksusvarer og nødvendige varer i opadgående retning. Påvirkningen af luksusvarer er størst. Nødvendige varer vil forbrugerne købe uanset prisen. Udviklingen af købekraften i forhold til det foregående år i EU, Østeuropa, USA og Japan er vist i tabel 5.2:

Tabel 5.2. Ændring i købekraft, 2002, 2003 og skøn for 2004 (%)			
	2002	2003	2004
EU	1,2	1,5	1,8
Østeuropa	4,4	4,5	3,5
USA	3,1	3,0	3,5
Japan	1,4	1,2	1,3

Kilde: EU Kommissionen.

Købekraften i EU, Østeuropa, USA og Japan

Købekraften i EU stiger moderat over perioden 2002 til 2004. I Østeuropa er stigningstakten nogenlunde konstant i 2002 og 2003, hvorimod stigningstakten forventes at falde i 2004. Også i USA er niveauet konstant i de to første år, men i 2004 forventes en stigning i niveauet. I Japan forventes udviklingen i købekraften hele perioden at ligge på et lavt niveau. Udviklingen i købekraften på de vigtige markeder i Rusland og Kina kendes ikke, men i Rusland skønnes udviklingen at følge Østeuropa, hvorimod Kina skønnes at have en betydeligt højere årlig vækst i købekraften.

Købekraft påvirker prisen på luksusvarer.

Stigninger i købekraften giver normalt stigende efterspørgsel og derved stigende priser på luksusvarer som tunge, jomfruhummer, rejer og muslinger. Stigende købekraft, for eksempel forårsaget af højkonjunktur, medfører et opadgående pres på priserne på disse arter. Lavkonjunktur vil give et nedadgående pres på priserne. Således skønnes for eksempel lavkonjunkturen i EU indtil dato at have medvirket til prisfaldet i 2003 på muslinger og jomfruhummer. Endvidere forventes konjunkturen i Europa i 2004 at holde købekraften på et nogenlunde stabilt niveau.

Købekraften stabil i Europa i 2004

Forbrugerpræferencer

Forbrugerpræferencer har effekt på efterspørgslen og priserne og ændringer heri kan ske på både lang og kort sigt. Dette gælder for alle fiskeprodukter, ikke alene luksusvarer. På lang sigt i form af ændrede spisevaner og på kort sigt på grund af ydre påvirkninger.

Efterspørgsel efter fisk forøges i 2004

Forbrugernes præferencer forventes i 2004 at forøge efterspørgslen efter fiskeprodukter svagt. Årsagen er, at restaurationsmarkedet gradvist forventes normaliseret efter SARS epidemien og krigen mod terror og dels at udbruddet af fugleinfluenza i indeværende år forventes at give en afledt positiv effekt på efterspørgslen efter fisk.

5.5. Prisskøn for artsgrupper

5.5.1. Torsk

Pris, valutakurser og udbud af torsk indtil 2003

Prisen på torsk faldt i 2003 med 15% i forhold til 2002, hvilket blandt andet skyldes styrkelsen af den danske krone i forhold til den norske. Prisændringen formodes ikke i betydeligt omfang at være forårsaget af ændret udbud af torsk, idet det samlede udbud af torsk fra hele det nordlige Atlanterhav var faldende. Det samlede udbud af torsk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 660.000 tons i 2003 og udbuddet er sammensat af EU-fiskeres landinger samt landinger i Norge, Island og Rusland.

Ændrede valutakurser og større udbud giver prisfald på torsk i 2004

Prisen på torsk forventes i 2004 påvirket i nedadgående retning af en række faktorer. Udbuddet af torsk i 2004 på det europæiske marked forventes, som følge af stigende norske og russiske kvoter i Barenshavet samt i farvandene omkring Island, at stige med ca. 10%. Dette vil føre til et nedadgående pres på priserne. Endvidere forventes styrkelsen af den danske krone i forhold til den norske krone og rublen at påvirke prisen på torsk i Danmark i nedadgående retning. Endelig forventes et stigende udbud af alaskasej fra USA at give et nedadgående pres på prisen på torsk, idet torsk og alaskasej er substitutter på det europæiske marked. På dette grundlag skønnes et prisfald på 15% på torsk realistisk. Konsekvensen af prisfaldet skønnes for industrien i Norge, at blive en flytning af forarbejdning af torsk, primært filetering, til lande med lave lønomkostninger. Dette kan fx være Polen, de Baltiske lande eller Kina. Dette understreges af, at en dansk fileteringsvirksomhed har måttet lukke i indeværende år

med henvisning til forøget konkurrence fra Kina. Den samlede effekt skønnes at medføre et prisfald på 15%.

5.5.2. Andre torskefisk

Pris, valutakurser og udbud af andre torskefisk indtil 2003

Prisen på andre torskefisk, primært kuller, mørksej, lyssej, kulmule og hvilling, faldt i 2003 med 17% i forhold til 2002. Dette kan forklares ved, at andre torskefisk handles på et verdensmarked, der er domineret af alaskasej fra USA og Rusland samt kuller og sej fra Norge, Island og Rusland. Udbuddet af alaskasej fra Rusland steg som følge af en høj kvoteudnyttelse i det nordlige Stillehav. Dette har givet et nedadgående pres på priserne. Endvidere steg udbuddet af kuller og sej som følge af stigende norske og russiske kvoter i Barenshavet og i farvandene omkring Island. Dette har også givet et nedadgående pres på priserne. Endelig har styrkelsen af den danske krone i forhold til både dollar og den norske krone givet et nedadgående pres på priserne, idet begge lande forsyner EU markedet. Prisfaldet i 2003 følger efter uafbrudte prisfald de seneste 4 år, hvilket skal ses i sammenhæng med valutakursudviklingen og betydelige udsving i fiskeriet. Det samlede udbud af andre torskefisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til ca. 480.000 tons i 2003, hvor udbuddet i de vigtigste udbyderlande globalt var 3.7 mio. tons.

Ændrede valutakurser og større udbud af kuller, sej og alaskasej giver også prisfald på andre torskefisk i 2004

Prisen på andre torskefisk forventes i 2004 påvirket i nedadgående retning af en række faktorer. For det første forventes der et stigende globalt udbud af andre torskefisk. Årsagen er at kvoterne for både amerikansk fiskeri efter alaskasej i det nordlige Stillehav, samt for norsk, islandsk og russisk fiskeri efter kuller og sej i Barentshavet og i farvandene omkring Island er blevet forøget. Dette forventes dog delvist imødegået af, at de russiske kvoter på alaskasej i det nordlige Stillehav er reduceret. Konsekvensen af et generelt øget udbud er et nedadgående pres på priserne. For det andet forventes et udsalg fra store lagre af alaskasej i begyndelsen af 2004 ligeledes at give et nedadgående pres på priserne. For det tredje forventes en styrkelse af den danske krone i forhold til både dollar, rubel og norsk krone. Dette gør

importerede torskefisk billigere og trækker prisen på danske kuller, sej mv. ned. Endelig påvirker det de danske priser på kuller, sej mv. i nedadgående retning, at Kina i stadig højere grad forøger eksporten af dobbeltfrosne lavkvalitetsfileter af torskefisk til EU. På dette grundlag skønnes et prisfald på 10% på andre torskefisk.

5.5.3. Dyre fladfisk

Pris og udbud af dyre fladfisk indtil 2003

Prisen på dyre fladfisk, primært tunge, pighvarre, hellefisk og slethvarre, steg i 2003 med 4% i forhold til 2002. Dette kan forklares ved faldende udbud fra Frankrig og Danmark som følge af faldende kvoter. Priserne kan også være påvirket af kvalitetsforhold, blandt andet bestemt af længden af fiskerisæsonen, idet en lang sæson normalt giver en generel høj kvalitet. Dette kan også medvirke til at forklare, at priserne har bevæget sig op og ned over de sidste 5 år, trods nogenlunde uændret udbud. Det samlede udbud af dyre fladfisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 26.000 tons i 2003. Udbuddet er primært fra EU fiskeres landinger og den vigtigste art, tunge, stammer fra et sæsonbetonet fiskeri i Nordsøen.

Kvoteforøgelser giver prisfald i 2004

Prisen på dyre fladfisk forventes i 2004 at falde med 5% som følge af, at udbuddet forventes at stige med 3%. Denne udvikling skal ses på grundlag af stigende kvoter på tunge i dansk farvand samt i det franske fiskeri efter tunge i Biscayen. Prisskønnet er dog usikkert, som følge af at kvalitetsaspektet er vigtigt, men ikke kan inddrages i skønnet.

5.5.4. Almindelige fladfisk

Pris og udbud af almindelige fladfisk indtil 2003

Prisen på almindelige fladfisk, primært rødspætte, ising, skærising, rødtunge og skrubbe, steg i 2003 med 11% i forhold til 2002. Årsagen er blandt andet fald i udbuddet af rødspætte, men kvalitetsforhold kan, som for tunge, også have spillet ind. Det samlede udbud af almindelige fladfisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 67.000 tons i 2003 og stammer primært fra EU fiskernes landinger.

Kvotereduktioner giver prisstigninger i 2004

Prisen på almindelige fladfisk forventes i 2004 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Et forventet faldende udbud, forårsaget af faldende kvoter på rødspætte i Nordsøen for blandt andet Holland, Storbritannien og Danmark, giver et opadgående pres på priserne. Modsat forventes et nedadgående pres, som følge af et stigende globalt udbud af torskefisk, kombineret med en styrkelse af den danske krone i forhold til lande, der konkurreres med på EU markedet (Rusland, USA og Norge), idet torskefisk kan substituere rødspætte. Dette giver et nedadgående pres på prisen på rødspætte. På dette grundlag forventes en prisstigning på 10% på almindelige fladfisk.

5.5.5. Sild

Markedet for sild indtil 2003

Prisen på sild faldt i 2003 med 28% i forhold til 2002 efter i den foregående 5 års periode først at være faldet indtil år 2000 for derefter at stige med 100% i 2001 og yderligere indtil medio 2002. Derefter faldt prisen med ca. 30% i efteråret 2002, og i 2003 holdt priserne det lavere niveau. Denne udvikling skal ses på grundlag af to forhold i 1990'erne. For det første var bestanden af atlantoskandisk sild nedfisket og et forbud mod fiskeri indført i starten af 1980'erne. Dette førte til, at bestanden i 1980'erne og 1990'erne blev genopbygget med stigende udbud som følge op gennem 1990'erne og indtil 2001. For det andet medførte murens fald, at markeder i Rusland og Østeuropa (gen) åbnedes og efterspørgslen forøgedes gradvist med forøget købekraft på disse markeder.

Situationen i 2001 var, at bestanden igen var kommet under pres og kvoterne på atlantoskandisk sild blev derfor reduceret med 25%. Sammenholdt med at markedet i Rusland var ved at reetablere sig efter en devaluering af den russiske rubel i august 1998, samt med at købekraften gradvist forbedredes og med at udbuddet af andre fiskearter, som substitut for sild, blev reduceret, gav dette betydelig usikkerhed på markederne. Konsekvensen var de nævnte prisstigninger på 100% i 2001. Usikkerheden på markederne førte således til en overreaktion i industrien i 2001, som korrigeredes på markedet i 2002.

Norge markedsførende

I 2003 blev det lavere prisniveau opretholdt, men prisniveauet var dog stadig 2/3 højere end det laveste niveau i 2000. Prisstigningerne på sild gjorde sig primært gældende i Norge, fordi Norge er den førende udbyder blandt andet baseret på den atlantoskandiske bestand. Norge er den førende udbyder på det russiske og de østeuropæiske markeder. Danmark er derimod den førende udbyder på det tyske marked, hvor hovedparten af dansk produktion afsættes, og hvor afsætningsforholdene har været stabile. Danmark har således ikke direkte været påvirket af hverken ændringer i den atlantoskandiske bestand eller af markedsforholdene. Indirekte har forholdene i Norge og Rusland dog haft en meget klar effekt på de danske priser, idet sildeprisen også i Danmark steg med 100% i 2001 og faldt med 28% i 2003. Dette skyldes, at priserne varierer ens over tid i Danmark og Norge, som følge af at det danske og norske marked for landinger er sammenhængende.

Stigende udbud giver prisfald i 2004

Prisen på sild forventes i 2004 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Forøget købekraft på det russiske og østeuropæiske marked vil påvirke prisen i opadgående retning. Styrkelse af den danske krone i forhold til rublen og den norske krone vil også give et opadgående pres på priserne. Omvendt vil en forventet udbudsforøgelse på 12%, som følge af stigende kvoter på Nordsøsild og atlantoskandisk sild, give et nedadgående pres på priserne. Kvoterne for atlantoskandisk sild er endnu ikke fastsat, idet forhandlingerne om forlængelse af fempartsaftalen om sildefiskeriet er brudt sammen. Udgangspunktet vurderes dog på grundlag af den biologiske rådgivning at være en forøgelse af den samlede TAC til 825.000 tons. Samlet set forventes et prisfald på 15% på sild.

5.5.6. Makrel

Pris, valutakurser og marked for makrel indtil 2003

Prisen på makrel faldt i 2003 med 23% i forhold til 2002 på trods af, at udbuddet af makrel faldt betydeligt. Der er flere årsager hertil, som skal ses i sammenhæng med, at Europa er nettoeksportør til et todelt verdensmarkedet. Den ene del består af et asiatisk marked med Japan i spidsen, hvortil store makrel af

høj kvalitet afsættes. Den anden del af et østeuropæisk marked, hvor der primært afsættes frosset makrel.

For det første har en kompleks valutasituation givet prisfald i Danmark. Svækkelsen af både den norske og danske krone i forhold til rublen har givet et nedadgående pres på prisen, idet både Norge og EU er eksportører og Rusland importør. Det nedadgående pres på priserne har dog været specielt mærkbart i Danmark, idet den danske krone er styrket mere i forhold til rublen end den norske. Omvendt er dette delvist imødegået af et opadgående pres på prisen på makrel i EU og Norge, som følge af at både den norske og danske krone blev styrket i forhold til yen, og at Japan er importør af makrel. For det andet vurderes usikkerheder på markederne i 2001 og 2002 også at kunne forklare en del af prisfaldet i 2003, idet industrien kan have overvurderet potentialet på markederne i Rusland og Østeuropa. Dette er analogt til overreaktionen på sildemarkederne, og prisfaldet i 2003 skyldes således at markedet normaliseres. Endelig har det store udbud af alaskasej i Rusland, som en mulig substitut for makrel på markedet i Rusland, gjort alaskasej relativt billigere. Dette har givet et nedadgående pres på prisen på makrel i Rusland. Det samlede udbud af makrel på det europæiske marked er opgjort til 481.000 tons i 2003 som primært stammer fra EU og Norge.

Faldende udbud og ændrede valutakurser giver stigende priser i 2004

Prisen på makrel forventes i 2004 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Faldende udbud i Europa, som følge af faldende kvoter i Nordsøen for både EU og Norge, forventes at give et opadgående pres på priserne. Endvidere forventes en styrkelse af den danske krone i forhold til valutaerne på afsætningsmarkederne i Rusland og Japan at give et opadgående pres på priserne. Dette forventes dog delvist at blive imødegået af, at en svækkelse af den norske krone i forhold til disse valutaer vil give et nedadgående pres på priserne. Effekten på prisen af valutakursudsving er således usikker og afhænger af styrken af ændringerne i de enkelte kurser. Også stigende efterspørgsel i Rusland og Østeuropa kan give et opadgående pres på priserne. På dette grundlag forventes en prisstigning på 10% på makrel.

5.5.7. Laksefisk

Pris, valutakurser og marked for laksefisk indtil 2003

Prisen på laksefisk, der omfatter laks og ørred, faldt i 2003 med 5% i forhold til 2002, på trods af et fald i det globale udbud. Dette skal ses i sammenhæng med at markedet er et verdensmarked, hvor Norge og Chile er de vigtigste udbyderlande og hvor EU, USA og Japan er de vigtigste aftagere. Der er flere årsager til de faldende priser i Danmark. For det første blev den danske krone styrket i forhold til Norge, hvilket giver et nedadgående pres på priserne i Danmark, da Norge forsyner EU. Også styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar og yen gav et nedadgående pres på prisen i Danmark, idet både USA og Japan konkurrerer med EU om import af laksefisk på verdensmarkedet. Endelig betød ophævelsen af mindsteprisordningen i EU, at priserne faldt. Det samlede udbud af laksefisk fra de vigtigste udbyderlande er globalt opgjort til 1,6 mio. tons i 2003, hvoraf 90% stammer fra fiskeopdræt, hvor de producerede mængder, i modsætning til i det vilde fiskeri, kan tilpasses ændrede priser. Det vil sige udbuddet bestemmer ikke nødvendigvis priserne, priserne er snarere bestemmende for udbuddet. Dette har givet relativt stabile priser de seneste 5 år.

Ændrede valutakurser giver faldende priser i 2004

Prisen på laksefisk forventes i 2004 påvirket i både opadgående og nedadgående retning af en række faktorer. Et forventet stigende globalt udbud, som følge af et forventet udsalg af laks fra opdræt i Norge, giver et nedadgående pres på priserne i 2004. Årsagen er, at den økonomisk krise i opdrætssektoren i Norge forventes at nødvendiggøre, at likviditet rejses på kort sigt. Dette kan alene ske ved udsalg af laks. Endvidere forventes en yderligere styrkelse af den danske krone i forhold til både den norske krone, dollar og yen at skabe et nedadgående pres på priserne. Omvendt forventes af flere grunde en stigende global efterspørgsel efter laksefisk. Dels som følge af at forbrugerne forventes at spise mere på restaurant efter at krigen mod terror er kommet lidt på afstand. Dels som følge af at fugleinfluenza forventes at give en substitution fra fjerkræ mod fisk, herunder laksefisk. Endelig som følge af stigende efterspørgsel i Rusland som følge af forøget købekraft. På dette grundlag forventes et prisfald på 5% på laksefisk.

5.5.8. Rejer

Pris, valutakurser, udbud og fødevaresikkerhed for rejer indtil 2003

Prisen på koldvandsrejer faldt i 2003 med 1% i forhold til 2002 og stabiliseredes således efter betydelige udsving i de foregående år. Stabiliseringen skal ses på grundlag af modsatrettede udviklings tendenser. Stigende udbud fra de grønlandske og canadiske bestande i den nordvestlige del af Atlanterhavet forårsagede et nedadgående pres på priserne på koldvandsrejer. Også styrkelsen af den danske krone i forhold til valutaen i andre konkurrerende importørlande, primært USA og Japan, har givet et nedadgående pres på priserne i EU. Omvendt er dette imødegået af et opadgående pres på priserne på koldvandsrejer af EU's "nul tolerance politik" overfor rester af chloramphenicol og nitrofuran (antibiotika) i importerede opdrætsprodukter. Dette har medført en kraftig reduktion i importen af opdrættede varmvandsrejer og i nogle tilfælde helt til forbud mod import fra visse lande.

Udbuddet af varmvandsrejer i EU, som en substitut for koldvandsrejer, er derved reduceret og har givet et afledt opadgående pres på priserne på koldvandsrejer. Denne politik i EU har medvirket til, at importen af rejer i USA slog rekord i 2003, idet Thailand rettede sin eksport mod USA samtidig med at Kina etablerede sig yderligere i USA. Konsekvensen af blandt andet den forøgede import af rejer i USA har været, at den amerikanske industri har anlagt en anti-dumping sag mod seks rejeeksporterende udviklingslande i Verdenshandelsorganisationen. Det samlede udbud af koldvandsrejer fra det nordlige Atlanterhav er opgjort til 340.000 tons i 2003 og udbuddet stammer primært fra Canada, Grønland, Norge og Island samt i mindre grad fra EU fiskere.

Kvoteforøgelser i det nordvestlige Atlanterhav giver prisfald i 2004

Prisen på rejer forventes i 2004 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Stigende efterspørgsel efter koldvandsrejer i Japan, som følge af et præferenceskift fra dyre store rejer til billigere små, forventes at påvirke priserne i opadgående retning. Omvendt forventes udbuddet af koldvandsrejer fra det nordvestlige Atlanterhav i 2004, som følge af stigende kvoter i

Davis Strædet, at føre til et nedadgående pres på priserne. Dette understøttes af, at styrkelsen af den danske krone i forhold til US og canadiske dollar vil give et svagt nedadgående pres på priserne. Endvidere forventes EU's "nul tolerance politik" i forhold til rester af antibiotika i opdrætsrejer ikke ændret væsentligt, men flere eksportører af varmvandsrejer forventes at blive i stand til at leve op til kravet om fravær af antibiotika i opdrættede varmvandsrejer. Dette kan føre til en stigende import til EU af varmvandsrejer og give et afledt nedadgående pres på priserne på koldvandsrejer i EU. Også et forventet skift i den globale eksport af rejer fra USA mod EU og Japan kan give et nedadgående pres på priserne i EU. Årsagen er mulige begrænsninger i USA's rejeimport, dels som følge af forøget gebyr på import forårsaget af en evt. accept af anti-dumping søgsmålet, dels som følge af at der er ved at blive indført et "told-handelspartnerskab mod terrorisme" rettet mod at forebygge bioterrorisme. Samlet set forventes et prisfald på 5% på rejer.

5.5.9. Jomfruhummer

Pris og udbud af jomfruhummer indtil 2003

Prisen på jomfruhummer faldt i 2003 med 25% i forhold til 2002 trods faldende udbud. Årsagen skønnes at være, at der i hele Europa var store lagre i begyndelsen af året, som der løbende blev solgt ud af. Samtidig skønnes, at der har været faldende efterspørgsel efter luksusvarer som jomfruhummer på det europæiske marked som følge af lavkonjunktur. Det samlede udbud af jomfruhummer fra de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 41.000 tons i 2003 og udbuddet udgøres primært af EU-fiskeres landinger.

Stigende kvoter, store lagre og faldende efterspørgsel giver prisfald i 2004

Prisen på jomfruhummer forventes i 2004 påvirket i nedadgående retning af flere faktorer. Stigende udbud som følge af stigende kvoter i Storbritannien forventes at give et nedadgående pres på priserne. Omvendt blev kvoterne i Storbritannien ikke opfisket i 2003, hvilket kan dæmpe det nedadgående pres. Endvidere er der stadig store lagre i hele Europa, der forventes at blive solgt i løbet af året, hvilket medfører et nedadgående pres på priserne. På dette grundlag forventes et prisfald på 10% på jomfruhummer.

5.5.10. Muslinger

Pris og udbud af musling indtil 2003

Prisen på blåmuslinger faldt i 2003 med 13% i forhold til 2002, efter at være steget med gennemsnitligt 8% om året de foregående 5 år. Der skønnes at være flere årsager til de faldende priser i 2003. For det første har stigende udbud fra muslingeopdrætsnationer givet et nedadgående pres på priserne. Udbuddet er således forøget fra et traditionelt forsynerland som Holland, men også fra nye muslingeopdrætsnationer som Chile og Grækenland. Det nedadgående pres på priserne understøttes i forhold til Chile af, at den danske krone er styrket i forhold til dollaren, som opdrætsprodukter fra Chile typisk handles i. Endvidere skønnes faldende efterspørgsel på hovedmarkederne i Frankrig, Belgien og Italien, som følge af lavkonjunktur, også at have givet et nedadgående pres på priserne. Dette skyldes at store opdrætsmuslinger, som dominerer markedet, opfattes som en luksusspise.

Det samlede udbud af muslinger fra de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til ca. 500.000 tons i 2003 og udbuddet stammer primært fra forskellige former for opdræt i EU. Chile er imidlertid kommet ind på det europæiske marked de senere år. Markedet er tredelt og består af et regionalt europæisk marked for ferske muslinger, et verdensmarked for konserverede muslinger og et for frosne. De vigtigste muslingearter på EU markedet er Middelhavs- og blåmusling. Hovedparten af EU markedet forsynes således fra opdræt, hvor de producerede mængder, i modsætning til i det vilde fiskeri, kan indrettes efter ændrede priser.

Stigende købekraft på hovedmarkeder giver prisstigning i 2004

Prisen på muslinger forventes i 2004 påvirket i både nedadgående og opadgående retning. Udbuddet af muslinger på det europæiske marked fra Chile forventes at stige. Dette giver et nedadgående pres på priserne. Styrkelsen af den danske krone i forhold til dollaren vil understøtte denne udvikling. Udbuddet fra opdræt i EU er mere uforudsigeligt. Omvendt forventes en stigende købekraft på hovedmarkederne i Frankrig, Belgien, Italien og Spanien, at skabe et svagt opadgående pres på prisen på

en luksusvare som muslinger. På dette grundlag forventes en prisstigning på 5% på muslinger. Dette er dog usikkert, som følge af at oplysninger om opdrætsmængder er forsinkede.

5.5.11. Industrifisk

Markeder for industrifisk, fiskemel og olie indtil 2003

Prisen på industrifisk faldt i 2003 med 10% i forhold til 2002. Dette skyldes primært at den danske krone blev styrket i forhold til dollaren. Dette er vigtigt, fordi der handles i dollar på et verdensmarked for fiskemel og olie, hvor EU er nettoimportør. Udviklingen i den danske krone i forhold til dollaren skønnes at have været den helt afgørende årsag til de faldende priser, men også et usædvanligt stort udbud af sojabønner globalt har givet et nedadgående pres på priserne på fiskemel og olie. Årsagen er, at sojamel og olie er substitutter for fiskemel og olie. Den faldende tendens i prisen blev imødegået af, at det globale udbud faldt med 23%, efter faldende fangster i alle de vigtigste lande. For Peru og Chile var hovedårsagen, at vejrfænomenet El Niño viste sig, dog i en mild form. I Skandinavien var årsagen blandt andet at tobisfiskeriet både i Danmark og Norge og loddefiskeriet omkring Island slog fejl. Det faldende udbud har givet et opadgående pres på priserne, der dog er modsvaret af de ovenfor nævnte faktorer.

Samlet udbud

Den samlede fangst af industrifisk fra de 5 største globale udbyderlande er opgjort til ca. 12 mio. tons i 2003, hvoraf godt halvdelen stammer fra Peru. Prisen på industrifisk er afledt af prisen på fiskemel og olie, som dannes på et verdensmarked. Denne pris bestemmes af det globale udbud, med Peru og Chile som de største aktører, men hvor Danmark, Norge og Island også er betydende udbydere. Efterspørgslens betydning for prisen er præget af, at fiskeopdrætssektoren globalt i en årrække har haft store vækstrater. Dette har givet stigende efterspørgsel som følge af, at opdræt af næsten alle fiskearter nødvendigvis må baseres på foder udvundet af fisk. Den vigtigste globale aftager er Kina, som over de seneste 10-20 år har opbygget en meget betydelig fiskeopdrætssektor.

Svag dollar giver prisfald i 2004

Prisen på industrifisk forventes i 2004 at falde. Der er flere årsager hertil. Hovedårsagen er, at styrkelsen af den danske krone i forhold til dollaren vil forårsage prisfald i et importområde som EU. Endvidere forventes det globale udbud at stige betydeligt. Dels som følge af at El Niño vejrfænomenet forventes at aftage i år 2004 og derved give større fangster af ansjos og hestemakrel i Stillehavet. Dels som følge af at dårligt tobis og loddefiskeri i den nordlige del af Atlanterhavet traditionelt efterfølges af bedre fiskeri. Dette vil give et nedadgående pres på priserne. Endelig forventes udbuddet af sojamel og olie som substitut for fiskemel og olie at stige svagt, hvilket også vil give et nedadgående pres på priserne.

Omvendt vil den vedvarende vækst i akvakultur blandt andet i Kina til stadighed forøge efterspørgslen og give et opadgående pres på prisen. Endelig kan der opstå et opadgående pres på prisen i EU, såfremt EU Kommissionen, som forventet, beslutter sig for at ophæve forbudet mod anvendelse af fiskemel i dyrefoder. Dette forbud blev indført i januar 2001 sammen med forbud mod anvendelse af kød- og benmel begrundet i fare for kogalskab. Årsagen var ikke problemer med fiskemel, men alene at der ikke kunne skelnes mellem kød- og benmel og fiskemel. Da der nu er udviklet en testmetode til at skelne fiskemel fra kød- og benmel, forventes forbudet ophævet. Samlet set forventes et prisfald på 15% på industrifisk.

Bilagstabel 1.1. Danske kvoter fra 2001 til 2004 (tons)

	Fangstområde	2001	2002	2003	2004
Blåhvilling	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	4.459	2.218	2.218	4.333
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	13.300	0	7.040	7.040
	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	1.500	1.500	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	50.875	26.171	26.746	52.365
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	19.000	19.000	18.050	18.050
Brisling	Den Engelske Kanal	3.900	3.900	3.120	3.120
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	202.680	202.732	222.815	216.683
	Skagerrak og Kattegat	34.000	33.500	33.504	33.504
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	52.887	51.104	39.764	37.254
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	23.254	13.148	13.111	11.966
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	29.036	23.630	14.168	31.811
Lodde[2)]	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	41.497	49.285	17.595	40.985
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	189.820	172.840	172.840	172.840
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	66.500	47.500	47.500	47.500
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	903.000	792.388	776.336	718.039
	Nordsøen (norsk)	123.500	123.500	124.450	124.450
Industrifisk i alt		**1.759.208**	**1.562.416**	**1.519.257**	**1.519.940**
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	70	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU)	0	0	20	20
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	0	10
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU)	0	0	15	10
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	2.024	2.024	2.024	1.694
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	4.288	3.626	3.626	3.626
	Nordsøen (norsk)	900	900	900	900
	Skagerrak og Kattegat	3.520	3.373	3.298	3.717
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	21	22	17	5
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	0	0	1.388	1.388
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	10	10	10	10
	Farvandene ved Irland og England	10	10	0	10
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.100	418	263	396

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2001	2002	2003	2004
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	385	1.733	179	926
	Skagerrak og Kattegat	1.230	836	648	651
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	2.645	2.772	2.193	2.003
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.028	1.232	1.078	1.116
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	3.621	3.613	3.274	3.380
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	2.439	5.612	3.054	4.300
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	1.580	3.867	1.784	3.107
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	461	547	611	792
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	670	739	828	1.086
Laks (stk.)	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	100.232	97.509	110.679	93.512
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	0	0	10	20
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	0	0	10	10
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	457	457
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU-zone)	0	0	102	86
Makrel[4)]	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	4.469	4.566	3.893	3.589
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	13.413	14.512	12.692	11.951
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	13.800	14.100	12.020	11.100
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	3.494	5.711	7.882	7.879
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	863	691	549	435
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	930	943	724	764
Rødspætte	Kattegat	2.090	1.880	2.955	1.658
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	13.679	13.352	15.011	12.033
	Skagerrak	8.960	7.888	10.419	7.454
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	2.700	2.700	2.697	2.697
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.485	1.450	1.222	1.048

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2001	2002	2003	2004
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	25.750	25.750	16.908	24.945
	Nordlig og central Nordsø	38.457	38.085	61.404	77.959
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	339	372	21	763
	Skagerrak og Kattegat	33.380	33.379	33.379	29.177
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	46.096	19.833	8.904	8.279
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	0	2
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU-zone)	0	0	1.699	1.769
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	30	32	27	23
Torsk	Kattegat	3.820	1.778	1.433	841
	Nordsøen og Norskehavet	8.460	9.028	4.675	4.635
	Skagerrak	5.620	5.536	3.092	3.129
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	29.399	21.532	22.337	20.597
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	827	716	766	718
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen	710	568	294	436
Andre arter	Nordsøen (norsk)	5.420	5.340	5.980	5.440
Konsumfisk i alt[3)]		**290.624**	**261.564**	**257.395**	**269.609**
I alt[3)]		**2.049.832**	**1.823.980**	**1.776.652**	**1.789.549**

Anm.: I kvoterne for 2003 er inkluderet kvotebytter frem til 23. februar 2004. Desuden er der inkluderet en forventet kvotestigning på 3.680 tons hel fisk for torsk i Øresund, Bælthavet og Østersøen og 70 tons tunge i Nordsøen og Norskehavet (EU) og et forventet kvotefald på 700 tons hvilling i Nordsøen og Norskehavet.

Noter: [1)] Inkluderet er kvoterne i de estiske, lettiske og litauiske zoner.
[2)] Loddekvoten er ufordelt til rådighed for EU-medlemslandene.
[3)]Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 5 kg.

Bilagstabel 1.2. Kvoteudnyttelse fra 2001 til 2003 og skønnet udnyttelse i 2004 (%)

	Fangstområde	2001	2002	2003	2004
Blåhvilling	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	100	97	100	99
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	93	0	80	80
	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	16	75	94	61
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	94	99	99
Brisling	Den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	84	81	87	84
	Skagerrak og Kattegat	99	76	80	80
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	101	93	99	100
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	91	77	83	91
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	8	5	19	8
Lodde[2)]	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	42	47	101	43
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	26	31	8	22
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	72	43	6	40
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	72	82	36	63
	Nordsøen (norsk)	14	8	5	9
Industrifisk i alt		62	67	42	57
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	14	10
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU)	0	0	23	23
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	0	0
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen	0	0	93	100
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	100	76	84	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	27	29	25	25
	Nordsøen (norsk)	96	65	79	79
	Skagerrak og Kattegat	34	58	79	70
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	90	25	43	100
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	0	0	16	16
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	0	0	0	0
	Farvandene ved Irland og England	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	22	56	80	52

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

	Fangstområde	2001	2002	2003	2004
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	27	6	50	10
	Skagerrak og Kattegat	5	12	14	14
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	33	42	74	81
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	85	82	99	99
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	80	91	85	85
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	99	91	99	96
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	101	98	98	99
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	95	94	100	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	53	58	40	31
Laks (stk.)	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	88	75	96	96
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	0	0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	21	21
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU-zone)	0	0	92	100
Makrel[4)]	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	0	0	0	0
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	113	115	112	100
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	0	0	0
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	103	100	88	97
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	7	7	9	11
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	58	73	68	64
Rødspætte	Kattegat	99	96	69	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	101	94	92	100
	Skagerrak	101	82	47	77
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	72	80	65	65
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	48	53	61	71

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

	Fangstområde	2000	2001	2002	2003
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	93	99	84	92
	Nordlig og central Nordsø	99	96	97	97
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Skagerrak og Kattegat	99	96	98	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen1)	100	93	93	100
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	0	0
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen (EU-zone)	0	0	71	68
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	12	13	26	31
Torsk	Kattegat	72	99	101	100
	Nordsøen og Norskehavet	99	100	100	100
	Skagerrak	105	100	99	98
	Øresund, Bælthavet og Østersøen1)	99	100	100	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	92	90	92	98
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælhavet og Østersøen	77	99	101	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	99	90	90	99
Konsumfisk i alt[3)]		94	93	89	92
I alt[3)]		66	71	49	62

Noter: Se bilagstabel 1.1.

Bilagstabel 2.1. Anvendte fartøjsgrupper i Fiskeriets Økonomi 2004

Længde	Redskabstype/fiskeri
<12m	Garn/krog Jolle/ruse Snur/garn/trawl Trawl Alle redskaber
≥12m - <15m	Garn/krog Snur/garn/trawl Snurrevod Trawl Alle redskaber
≥15m - <18m	Garn/krog Snur/garn/trawl Snurrevod Trawl Alle redskaber
≥18m - <24m	Garn/krog Snur/garn/trawl Snurrevod Trawl Alle redskaber
≥24m - <40m	Bomtrawl Snur/garn/trawl Trawl industri Trawl blandet Alle redskaber
≥40m	Not Trawl industri Trawl blandet Alle redskaber
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri Muslingefiskeri Grønlansk rejefiskeri Andet Alle specialfiskerier
I alt	

Bilagstabel 2.2. Antal fartøjer fordelt på fartøjsgrupper og på økonomiske størrelsesklasser ultimo 2003

				Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.			
Længde	Redskabstype/fiskeri	Registrerede fiskerfartøjer	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	I alt
<12m	Garn/krog	946	120	251	212	363	826
	Jolle/ruse	1.448	646	57	139	606	802
	Snur/garn/trawl	118	6	39	40	33	112
	Trawl	41	2	23	11	5	39
	Alle redskaber	2.553	774	370	402	1.007	1.779
≥12m - <15m	Garn/krog	68	2	61	3	2	66
	Snur/garn/trawl	41	0	33	7	1	41
	Snurrevod	16	0	15	1	0	16
	Trawl	141	0	133	5	3	141
	Alle redskaber	266	2	242	16	6	264
≥15m - <18m	Garn/krog	38	1	35	0	2	37
	Snur/garn/trawl	9	0	9	0	0	9
	Snurrevod	20	0	20	0	0	20
	Trawl	106	0	105	1	0	106
	Alle redskaber	173	1	169	1	2	172
≥18m - <24m	Garn/krog	20	0	20	0	0	20
	Snur/garn/trawl	7	0	7	0	0	7
	Snurrevod	32	0	32	0	0	32
	Trawl	108	1	106	1	0	107
	Alle redskaber	167	1	165	1	0	166
≥24m - <40m	Bomtrawl	8	0	8	0	0	8
	Snur/garn/trawl	5	0	5	0	0	5
	Trawl industri	45	0	45	0	0	45
	Trawl blandet	79	0	79	0	0	79
	Alle redskaber	137	0	137	0	0	137
≥40m	Not	9	0	9	0	0	9
	Trawl industri	12	0	12	0	0	12
	Trawl blandet	19	0	19	0	0	19
	Alle redskaber	40	0	40	0	0	40
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	26	0	26	0	0	26
	Muslingefiskeri	66	2	62	2	0	64
	Grønlandsk rejefiskeri	1	0	1	0	0	1
	Andet	161	147	0	2	12	14
	Alle specialfiskerier	254	149	89	4	12	105
I alt		3.590	927	1.212	424	1.027	2.663

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Bilagstabel 2.3. Gennemsnitlig besætning, forsikringsværdi og kapitalintensitet for kommercielt aktive fartøjer i 2003

Længde	Redskabstype/fiskeri	Besætning	Forsikringsværdi (1.000 kr.)	Forsikringsværdi/ besætning (1.000 kr./person)
<12m	Garn/krog	1,2	696	588
	Jolle/ruse	1,5	497	337
	Snur/garn/trawl	1,2	1.000	867
	Trawl	1,4	849	610
	Alle redskaber	1,2	713	576
≥12m - <15m	Garn/krog	2,1	1.535	737
	Snur/garn/trawl	1,8	1.313	747
	Snurrevod	2,3	1.318	565
	Trawl	1,8	1.540	864
	Alle redskaber	1,9	1.498	793
≥15m - <18m	Garn/krog	3,6	2.556	705
	Snur/garn/trawl	2,1	2.858	1.354
	Snurrevod	2,7	1.956	738
	Trawl	2,3	2.627	1.154
	Alle redskaber	2,6	2.550	984
≥18m - <24m	Garn/krog	4,2	4.350	1.036
	Snur/garn/trawl	4,1	9.756	2.355
	Snurrevod	3,1	3.404	1.100
	Trawl	3,1	5.086	1.644
	Alle redskaber	3,3	4.877	1.490
≥24m - <40m	Bomtrawl	5,1	19.474	3.800
	Snur/garn/trawl	5,6	17.580	3.139
	Trawl industri	4,5	12.960	2.887
	Trawl blandet	4,3	11.134	2.602
	Alle redskaber	4,4	12.414	2.793
≥40m	Not	10,8	50.572	4.692
	Trawl industri	4,8	22.500	4.655
	Trawl blandet	5,7	28.798	5.020
	Alle redskaber	6,6	31.808	4.819
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2,8	4.146	1.477
	Muslingefiskeri	1,7	1.906	1.115
	Grønlandsk rejefiskeri	25,0	90.000	3.600
	Alle Specialfiskerier	2,3	3.562	1.554
I alt		2,5	4.383	1.789

Bilagstabel 3.1. Total fangstmængde for alle fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004
<12m	Garn/krog	11.526	10.510	10.066
	Jolle/ruse	4.083	3.945	3.737
	Snur/garn/trawl	2.000	1.998	1.799
	Trawl	1.789	2.189	2.048
	Alle redskaber	19.399	18.642	17.650
≥12m - <15m	Garn/krog	4.750	3.795	4.037
	Snur/garn/trawl	2.149	1.774	1.909
	Snurrevod	1.753	1.467	1.511
	Trawl	24.639	21.155	23.279
	Alle redskaber	33.292	28.192	30.736
≥15m - <18m	Garn/krog	6.119	5.012	5.271
	Snur/garn/trawl	2.023	2.515	1.767
	Snurrevod	3.126	2.430	2.835
	Trawl	48.600	40.894	39.332
	Alle redskaber	59.868	50.851	49.205
≥18m - <24m	Garn/krog	3.414	2.903	3.024
	Snur/garn/trawl	2.633	1.547	2.343
	Snurrevod	6.526	5.136	6.059
	Trawl	86.405	64.173	78.187
	Alle redskaber	98.977	73.758	89.613
≥24m - <40m	Bomtrawl	4.772	4.045	4.398
	Snur/garn/trawl	2.381	2.247	2.557
	Trawl industri	358.682	248.043	339.107
	Trawl blandet	180.610	124.191	173.352
	Alle redskaber	546.446	378.527	519.415
≥40m	Not	89.785	89.850	100.430
	Trawl industri	165.165	113.950	157.024
	Trawl blandet	174.286	155.526	181.193
	Alle redskaber	429.236	359.326	438.647
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.039	3.742	3.115
	Muslingefiskeri	110.359	93.936	110.776
	Grønlandsk rejefiskeri	2.232	2.681	2.672
	Andet	7	20	6
	Alle specialfiskerier	115.636	100.378	116.569
Ophørte fartøjer[1)]		26.603	25.830	.
I alt		1.329.457	1.035.505	1.261.835

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.
Noter: [1)] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden indenfor det aktuelle år.

Bilagstabel 3.2. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004
<12m	Garn/krog	9.543	8.523	8.292
	Jolle/ruse	2.760	2.669	2.496
	Snur/garn/trawl	1.642	1.512	1.489
	Trawl	1.684	2.093	1.947
	Alle redskaber	15.628	14.797	14.224
≥12m - <15m	Garn/krog	4.714	3.771	4.009
	Snur/garn/trawl	2.114	1.700	1.877
	Snurrevod	1.744	1.464	1.504
	Trawl	24.593	21.109	23.238
	Alle redskaber	33.165	28.045	30.628
≥15m - <18m	Garn/krog	6.117	5.007	5.270
	Snur/garn/trawl	2.023	2.515	1.767
	Snurrevod	3.122	2.430	2.832
	Trawl	48.566	40.813	39.311
	Alle redskaber	59.828	50.765	49.179
≥18m - <24m	Garn/krog	3.414	2.903	3.024
	Snur/garn/trawl	2.633	1.547	2.343
	Snurrevod	6.526	5.136	6.058
	Trawl	86.404	64.171	78.186
	Alle redskaber	98.976	73.756	89.612
≥24m - <40m	Bomtrawl	4.772	4.045	4.398
	Snur/garn/trawl	2.381	2.247	2.557
	Trawl industri	358.682	248.043	339.107
	Trawl blandet	180.610	124.191	173.352
	Alle redskaber	546.446	378.527	519.415
≥40m	Not	89.785	89.850	100.430
	Trawl industri	165.165	113.950	157.024
	Trawl blandet	174.286	155.526	181.193
	Alle redskaber	429.236	359.326	438.647
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.039	3.742	3.115
	Muslingefiskeri	110.323	93.828	110.740
	Grønlandsk rejefiskeri	2.232	2.681	2.672
	Alle specialfiskerier	115.593	100.250	116.527
I alt		1.298.873	1.005.468	1.258.232

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Bilagstabel 3.3. Priser på arter i 2003 og forventede priser i 2004 (kr. pr. kg.)

	2003	--- Forventet i 2004 --- Scenario 1	Scenario 2		2003	--- Forventet i 2004 --- Scenario 1	Scenario 2
Aborre	10,37	10,44	14,41	Kvabbe	22,20	25,80	28,25
Almindelig hummer	124,58	126,11	113,50	Laks	94,37	93,76	89,08
Almindelig reje	21,50	21,87	20,77	Lange	9,33	9,43	8,49
Andre arter	28,12	27,25	31,34	Lille rødfisk	13,29	13,29	13,29
Ansjos	0,94	0,94	0,80	Lodde	0,67	0,63	0,54
Bars	84,97	86,67	86,67	Lyssej	16,30	16,59	14,93
Blanke ål	43,78	43,51	44,82	Makrel	5,62	5,61	6,18
Blæksprutte	23,93	23,78	22,11	Malle	38,00	38,00	38,00
Blåhaj	2,41	8,58	29,36	Mulle	39,59	35,51	33,74
Blåhvilling	0,76	0,76	0,65	Multe	36,75	34,76	34,06
Blåmusling	1,10	1,10	1,16	Mørksej	4,40	4,40	3,96
Brasen	1,20	1,63	1,32	Pighaj	12,23	11,70	10,41
Brisling	0,90	0,90	0,76	Pighvarre	52,42	53,45	50,78
Brosme	9,04	8,82	7,94	Pig- og slethvarre	67,99	68,20	64,79
Byrkelange	13,73	13,48	12,13	Regnbueørred	25,14	25,4	23,63
Dybhavsrejer	14,15	14,07	13,37	Rokke	13,61	13,14	14,85
Fjæsing	6,61	8,33	5,17	Rød knurhane	13,57	10,51	12,92
Gedde	14,19	14,43	14,00	Rødhaj	22,50	22,50	22,50
Glashvarre	14,11	13,92	15,31	Rødspætte	14,24	14,31	15,74
Grønlandsrejer	20,67	20,67	19,63	Rødtunge	28,37	28,34	31,18
Gråhaj	16,85	13,84	12,31	Rødtunge og skærising	25,81	26,01	28,61
Guldlaks	3,63	3,63	3,09	Sandart	38,37	38,56	35,86
Gule ål	41,80	42,08	43,76	Sardin	0,98	0,98	0,98
Havbrasen	30,00	2,97	2,97	Sild	1,88	1,88	1,60
Havkat	29,20	29,02	26,12	Sildehaj	29,36	29,77	25,90
Havmus	7,02	7,48	4,13	Skade	9,85	9,52	9,33
Havtaske	29,97	30,04	27,03	Skade og rokke	13,46	14,30	11,01
Hellefisk	51,58	50,79	48,25	Skalle	2,09	1,99	1,17
Helleflynder	49,85	49,73	47,25	Skolæst	0,75	0,76	0,68
Helt	17,50	17,56	22,65	Skrubbe	3,69	3,63	3,99
Hestemakrel	1,05	1,06	0,90	Skægtorsk	4,20	3,77	3,40
Hestereje	15,69	15,70	14,91	Skærising	21,72	21,74	23,91
Hjertemusling	2,80	2,80	2,94	Slethvarre	34,05	34,06	32,36
Hornfisk	3,45	3,43	3,74	Smelt	23,74	23,73	20,64
Hvilling	3,48	3,82	3,44	Snegl	4,86	4,98	4,92
Håising	0,82	0,12	0,03	Sperling	0,83	0,78	0,66
Ising	6,86	6,96	7,65	Stenbider	1,99	2,00	2,76
Ising og skrubbe	7,71	7,78	8,55	Stor rødfisk	7,66	10,16	9,14
Jomfruhummer	52,06	51,85	46,67	Strømsild	1,50	0,50	0,50
Kammusling	3,32	1,92	2,02	Suder	5,00	5,00	5,00
Karpe	8,80	0,05	0,01	Søpindsvin	6,10	5,15	4,28
Knurhane	6,25	6,69	5,68	Søstjerne	5,00	0,33	0,17
Konksnegl	5,32	5,16	4,95	Taskekrabbe	15,63	15,53	18,94
Krabbe	18,40	18,53	21,12	Tobis	0,80	0,80	0,68
Krebs	4,19	2,91	2,74	Torsk	13,69	13,92	11,83
Krill	0,82	0,81	0,79	Troldkrabbe	3,12	2,89	3,81
Kuller	6,93	6,86	6,17	Trugmusling	1,94	1,94	2,04
Kulmule	20,48	20,57	18,52	Tunge	70,05	71,08	67,52
Kulso	30,77	33,07	27,78	Ørred	16,08	16,04	15,23
				Østers	23,83	23,78	24,97

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.

Bilagstabel 3.4. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	----- Forventet i 2004[1] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	181.267	164.231	160.275	148.297
	Jolle/ruse	61.305	59.094	56.977	56.524
	Snur/garn/trawl	27.915	26.691	24.829	23.266
	Trawl	17.375	13.392	14.846	14.011
	Alle redskaber	287.863	263.408	256.928	242.099
≥12m - <15m	Garn/krog	91.524	70.375	78.221	73.831
	Snur/garn/trawl	30.787	26.129	26.115	23.930
	Snurrevod	23.250	20.757	20.632	21.408
	Trawl	169.084	129.890	138.951	126.775
	Alle redskaber	314.644	247.152	263.920	245.945
≥15m - <18m	Garn/krog	93.756	77.963	80.327	76.174
	Snur/garn/trawl	15.904	16.004	13.383	12.664
	Snurrevod	41.925	33.241	38.214	39.813
	Trawl	209.309	174.886	171.695	156.663
	Alle redskaber	360.895	302.095	303.619	285.314
≥18m - <24m	Garn/krog	71.709	58.493	61.549	59.217
	Snur/garn/trawl	30.638	28.092	25.752	26.424
	Snurrevod	94.209	71.735	83.488	82.868
	Trawl	338.247	298.666	296.168	280.329
	Alle redskaber	534.803	456.986	466.956	448.839
≥24m - <40m	Bomtrawl	78.912	70.593	76.764	81.319
	Snur/garn/trawl	37.044	34.265	36.168	36.077
	Trawl industri	325.106	224.695	286.950	244.340
	Trawl blandet	479.156	389.884	433.945	417.860
	Alle redskaber	920.218	719.437	833.827	779.596
≥40m	Not	245.791	197.609	219.909	208.675
	Trawl industri	155.840	106.592	137.417	117.229
	Trawl blandet	235.099	187.169	205.016	182.046
	Alle redskaber	636.730	491.370	562.342	507.950
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	64.247	60.976	47.266	44.991
	Muslingefiskeri	142.774	121.202	133.893	140.560
	Grønlandsk rejefiskeri	52.249	55.402	55.225	52.464
	Andet	130	370	125	122
	Alle specialfiskerier	259.400	237.950	236.509	238.137
Ophørte fartøjer[2]		73.922	68.136	.	.
I alt		3.388.473	2.786.533	2.924.102	2.747.880

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2003 var på i alt ca. 30 mio. kr.
[2] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden indenfor det aktuelle år.

Bilagstabel 3.5. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	---- Forventet i 2004[1)] ---- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	150.222	132.408	132.420	121.938
	Jolle/ruse	37.876	35.817	35.585	35.072
	Snur/garn/trawl	22.670	20.168	20.471	19.131
	Trawl	15.979	11.668	13.616	12.836
	Alle redskaber	226.747	200.061	202.091	188.976
≥12m - <15m	Garn/krog	90.967	69.942	77.759	73.393
	Snur/garn/trawl	30.324	25.164	25.701	23.536
	Snurrevod	23.138	20.695	20.538	21.322
	Trawl	168.376	129.113	138.348	126.198
	Alle redskaber	312.806	244.914	262.347	244.448
≥15m - <18m	Garn/krog	93.739	77.913	80.313	76.158
	Snur/garn/trawl	15.904	16.004	13.383	12.664
	Snurrevod	41.889	33.241	38.214	39.813
	Trawl	209.169	174.714	171.623	156.601
	Alle redskaber	360.701	301.872	303.533	285.237
≥18m - <24m	Garn/krog	71.709	58.493	61.549	59.217
	Snur/garn/trawl	30.638	28.092	25.752	26.424
	Snurrevod	94.205	71.735	83.488	82.868
	Trawl	338.216	298.575	296.138	280.298
	Alle redskaber	534.768	456.895	466.927	448.808
≥24m - <40m	Bomtrawl	78.912	70.593	76.764	81.319
	Snur/garn/trawl	37.044	34.265	36.168	36.077
	Trawl industri	325.106	224.695	286.950	244.340
	Trawl blandet	479.156	389.884	433.945	417.860
	Alle redskaber	920.218	719.437	833.827	779.596
≥40m	Not	245.791	197.609	219.909	208.675
	Trawl industri	155.840	106.592	137.417	117.229
	Trawl blandet	235.099	187.169	205.016	182.046
	Alle redskaber	636.730	491.370	562.342	507.950
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	64.247	60.976	47.266	44.991
	Muslingefiskeri	142.645	120.816	133.764	140.425
	Grønlandsk rejefiskeri	52.249	55.402	55.225	52.464
	Alle specialfiskerier	259.141	237.193	236.255	237.880
I alt		3.251.110	2.651.741	2.867.322	2.692.895

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1)] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2003 var på i alt ca. 30 mio. kr.

Bilagstabel 3.6. Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	----- Forventet i 2004[1)] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	533	528	528	486
	Jolle/ruse	590	628	624	615
	Snur/garn/trawl	521	517	525	491
	Trawl	540	507	592	558
	Alle redskaber	541	541	546	511
≥12m - <15m	Garn/krog	1.191	1.147	1.275	1.203
	Snur/garn/trawl	861	763	779	713
	Snurrevod	1.215	1.380	1.369	1.421
	Trawl	1.079	971	1.040	949
	Alle redskaber	1.090	1.012	1.084	1.010
≥15m - <18m	Garn/krog	2.244	2.226	2.295	2.176
	Snur/garn/trawl	1.710	1.778	1.487	1.407
	Snurrevod	1.715	1.662	1.911	1.991
	Trawl	1.808	1.664	1.635	1.491
	Alle redskaber	1.886	1.786	1.796	1.688
≥18m - <24m	Garn/krog	2.753	2.925	3.077	2.961
	Snur/garn/trawl	3.857	4.013	3.679	3.775
	Snurrevod	2.384	2.242	2.609	2.590
	Trawl	3.120	2.817	2.794	2.644
	Alle redskaber	2.935	2.769	2.830	2.720
≥24m - <40m	Bomtrawl	10.357	8.824	9.596	10.165
	Snur/garn/trawl	7.409	6.853	7.234	7.215
	Trawl industri	6.817	4.993	6.377	5.430
	Trawl blandet	5.856	4.935	5.493	5.289
	Alle redskaber	6.478	5.251	6.086	5.690
≥40m	Not	23.675	21.957	24.434	23.186
	Trawl industri	11.840	8.883	11.451	9.769
	Trawl blandet	12.373	9.850	10.790	9.581
	Alle redskaber	14.957	12.284	14.059	12.699
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2.590	2.345	1.818	1.730
	Muslingefiskeri	2.237	1.949	2.157	2.265
	Grønlandsk rejefiskeri	52.249	55.402	55.225	52.464
	Alle specialfiskerier	2.889	2.665	2.655	2.673
I alt		2.404	2.188	2.366	2.222

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 23. februar 2004.
Noter: [1)] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2003 var på i alt ca. 30 mio. kr.

Bilagstabel 3.7. Gennemsnitlige omkostninger for kommercielt aktive fartøjer for udvalgte omkostningsgrupper (1.000 kr.)

		Brændstof			Salg				Vedligeholdelse		
			Forventet i				Forventet i 2004			Forventet i	
Længde	Redskabstype/fiskeri	2002	2003	2004	2002	2003	Scenario 1	Scenario 2	2002	2003	2004
<12m	Garn/krog	28	27	26	62	58	59	55	70	70	71
	Jolle/ruse	18	18	17	41	49	49	48	68	58	60
	Trawl	49	84	69	58	57	65	61	49	101	99
	Alle redskaber	28	30	27	58	56	58	54	68	70	71
≥12m - <15m	Garn/krog	58	58	52	124	124	137	129	87	97	94
	Trawl	124	141	132	124	100	111	101	138	158	159
	Alle redskaber	102	115	107	124	108	119	110	121	139	138
≥15m - <18m	Garn/krog	85	105	102	203	212	221	210	181	219	202
	Snurrevod	83	86	82	204	214	245	255	145	260	241
	Trawl	198	214	201	187	164	161	147	243	247	248
	Alle redskaber	157	174	164	193	181	185	174	216	243	237
≥18m - <24m	Garn/krog	142	146	137	262	295	308	296	242	257	245
	Snurrevod	121	111	109	259	245	285	283	373	327	342
	Trawl	382	415	390	292	255	252	238	458	425	429
	Alle redskaber	285	320	301	280	258	266	255	405	384	388
≥24m - <40m	Bomtrawl	3.006	3.196	2.795	1.474	987	1.066	1.129	1.418	1.219	1.365
	Trawl industri	891	984	917	807	535	651	554	961	923	918
	Trawl blandet	828	914	865	502	458	503	484	727	819	811
	Alle redskaber	977	1.076	1.000	667	516	588	547	850	879	881
≥40m	Not	1.792	2.084	1.928	586	555	584	554	3.780	3.428	3.666
	Trawl industri	1.412	1.679	1.561	1.272	947	1.177	1.004	1.222	1.411	1.337
	Trawl blandet	1.157	1.187	1.132	1.358	942	936	831	1.356	1.189	1.236
	Alle redskaber	1.397	1.537	1.440	1.138	856	929	821	1.920	1.759	1.813
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	194	195	199	79	77	57	54	202	191	211
	Muslingefiskeri	56	65	59	19	31	30	32	302	308	306
	Alle specialfiskerier	93	103	101	35	45	38	38	276	274	278
I alt		260	293	274	229	195	210	196	319	327	329

Bilagstabel 3.8. Totale brændstofsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2000-2002	2002	Forventet i 2003	Forventet i 2004
<12m	Garn/krog	8.460	7.819	6.876	6.528
	Jolle/ruse	1.364	1.036	1.025	947
	Trawl	3.186	1.460	1.922	1.588
	Alle redskaber	13.010	10.315	9.823	9.063
≥12m - <15m	Garn/krog	4.979	4.372	3.514	3.186
	Trawl	24.666	18.586	18.712	17.523
	Alle redskaber	29.646	22.958	22.225	20.709
≥15m - <18m	Garn/krog	5.054	3.399	3.672	3.557
	Snurrevod	2.421	1.982	1.727	1.644
	Trawl	26.846	22.575	22.447	21.061
	Alle redskaber	34.321	27.956	27.847	26.262
≥18m - <24m	Garn/krog	4.533	3.838	2.917	2.736
	Snurrevod	4.955	4.853	3.555	3.501
	Trawl	45.486	41.256	44.018	41.289
	Alle redskaber	54.974	49.948	50.490	47.526
≥24m - <40m	Bomtrawl[1)]	20.746	24.047	25.566	22.362
	Trawl industri	53.682	43.637	44.265	41.276
	Trawl blandet	75.172	67.099	72.236	68.325
	Alle redskaber	149.600	134.782	142.067	131.963
≥40m	Not	23.260	19.714	18.759	17.349
	Trawl industri	25.172	19.774	20.151	18.731
	Trawl blandet	21.497	21.977	22.552	21.500
	Alle redskaber	69.929	61.466	61.462	57.580
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	4.815	4.473	5.058	5.170
	Muslingefiskeri	4.272	3.593	4.029	3.680
	Alle specialfiskerier	9.087	8.067	9.088	8.851
I alt		367.872	315.492	323.003	301.954

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] I gennemsnittet for bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for 2001 og 2002.

Bilagstabel 3.9. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2000-2002	2002	Forventet i 2003	------ Forventet i 2004 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	66.800	63.373	55.683	56.408	55.231
	Jolle/ruse	12.414	10.957	10.355	10.507	10.467
	Trawl	11.545	6.433	7.297	7.058	6.972
	Alle redskaber	90.759	80.764	73.334	73.972	72.670
≥12m - <15m	Garn/krog	32.372	28.604	23.107	23.417	22.947
	Trawl	89.626	74.422	68.085	68.605	67.306
	Alle redskaber	121.998	103.026	91.192	92.022	90.254
≥15m - <18m	Garn/krog	31.719	26.558	24.810	24.803	24.402
	Snurrevod	20.941	14.907	14.711	15.059	15.264
	Trawl	98.230	92.055	83.047	82.076	80.599
	Alle redskaber	150.890	133.520	122.568	121.939	120.265
≥18m - <24m	Garn/krog	26.901	22.979	18.615	18.810	18.577
	Snurrevod	39.340	39.473	28.995	30.952	30.884
	Trawl	147.491	150.343	143.619	141.185	139.758
	Alle redskaber	213.731	212.795	191.228	190.947	189.219
≥24m - <40m	Bomtrawl[1)]	45.835	53.824	50.204	47.914	48.420
	Trawl industri	184.824	171.578	147.884	150.576	146.226
	Trawl blandet	220.166	204.121	212.535	212.639	211.166
	Alle redskaber	450.825	429.523	410.623	411.129	405.812
≥40m	Not	87.213	92.274	73.223	75.030	74.762
	Trawl industri	84.158	74.894	66.324	67.269	65.195
	Trawl blandet	81.897	94.730	83.526	83.921	81.928
	Alle redskaber	253.269	261.899	223.073	226.221	221.885
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	15.551	15.187	16.855	17.009	16.938
	Muslingefiskeri	35.096	33.452	34.252	34.144	34.238
	Alle specialfiskerier	50.648	48.639	51.107	51.153	51.176
I alt		1.344.072	1.270.166	1.163.125	1.167.382	1.151.280

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] I gennemsnittet for bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for 2001 og 2002.

Bilagstabel 3.10. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2000-2002	2002	Forventet i 2003	------ Forventet i 2004 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	98.042	82.353	76.726	76.012	66.707
	Jolle/ruse	28.914	23.721	25.462	25.078	24.605
	Trawl	8.343	9.759	4.371	6.558	5.864
	Alle redskaber	135.299	115.833	106.559	107.647	97.175
≥12m - <15m	Garn/krog	72.527	61.345	46.836	54.341	50.446
	Trawl	103.391	92.180	61.028	69.744	58.892
	Alle redskaber	175.917	153.525	107.863	124.085	109.337
≥15m - <18m	Garn/krog	75.137	61.596	53.103	55.510	51.756
	Snurrevod	26.199	26.141	18.530	23.155	24.550
	Trawl	131.054	125.488	91.667	89.547	76.002
	Alle redskaber	232.390	213.224	163.300	168.212	152.308
≥18m - <24m	Garn/krog	53.775	53.015	39.878	42.739	40.640
	Snurrevod	67.509	60.474	42.740	52.536	51.984
	Trawl	193.118	222.410	154.956	154.953	140.540
	Alle redskaber	314.402	335.898	237.574	250.228	233.164
≥24m - <40m	Bomtrawl[1)]	37.236	29.506	20.388	28.851	32.900
	Trawl industri	186.723	254.781	76.811	136.374	98.114
	Trawl blandet	264.103	325.501	177.349	221.306	206.694
	Alle redskaber	488.062	609.788	274.549	386.530	337.707
≥40m	Not	152.695	187.837	124.386	144.879	133.913
	Trawl industri	90.926	130.095	40.268	70.148	52.034
	Trawl blandet	142.767	195.853	103.623	121.095	100.118
	Alle redskaber	386.388	513.784	268.277	336.122	286.065
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	43.695	55.775	44.121	30.257	28.053
	Muslingefiskeri	109.306	119.910	86.564	99.620	106.187
	Alle specialfiskerier	153.000	175.685	130.684	129.877	134.240
I alt		1.879.459	2.117.738	1.288.807	1.502.702	1.349.997

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Noter: [1)] I gennemsnittet for bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for 2001 og 2002.

Bilagstabel 3.11. Total aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2000-2002	2002	Forventet i 2003	------ Forventet i 2004 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	126.151	110.619	99.223	98.965	91.131
	Jolle/ruse	29.347	22.104	27.155	26.567	26.184
	Trawl	13.814	9.276	7.951	8.495	8.008
	Alle redskaber	169.312	141.999	134.329	134.026	125.323
≥12m - <15m	Garn/krog	64.293	53.199	43.271	49.355	46.584
	Trawl	105.051	89.436	68.550	73.949	67.454
	Alle redskaber	169.344	142.635	111.821	123.304	114.038
≥15m - <18m	Garn/krog	53.304	42.929	43.478	44.347	42.053
	Snurrevod	27.377	21.693	17.279	19.972	20.808
	Trawl	111.333	107.682	85.027	84.162	76.795
	Alle redskaber	192.014	172.303	145.784	148.481	139.656
≥18m - <24m	Garn/krog	41.891	42.474	30.948	32.207	30.986
	Snurrevod	49.402	47.649	35.219	40.652	40.350
	Trawl	149.873	160.455	130.547	129.337	122.419
	Alle redskaber	241.165	250.578	196.715	202.195	193.755
≥24m - <40m	Bomtrawl[1)]	30.007	33.119	22.959	26.185	27.739
	Trawl industri	123.352	142.253	72.247	92.066	78.395
	Trawl blandet	169.915	172.912	145.115	161.109	155.138
	Alle redskaber	323.274	348.284	240.321	279.361	261.271
≥40m	Not	74.106	88.310	61.127	67.991	64.518
	Trawl industri	49.547	58.754	30.763	40.254	34.340
	Trawl blandet	63.141	87.600	50.449	55.140	48.962
	Alle redskaber	186.794	234.665	142.339	163.385	147.820
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	26.644	28.632	28.772	21.821	20.771
	Muslingefiskeri	54.882	56.766	41.339	45.893	48.178
	Alle specialfiskerier	81.526	85.398	70.111	67.714	68.949
I alt		1.369.231	1.375.863	1.041.420	1.118.466	1.050.813

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.
Noter: [1)] I gennemsnittet for bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for 2001 og 2002.

Bilagstabel 3.12. Totalt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2000-2002	2002	Forventet i 2003	------ Forventet i 2004 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	-28.109	-28.266	-22.497	-22.953	-24.424
	Jolle/ruse	-433	1.617	-1.693	-1.489	-1.579
	Trawl	-5.471	483	-3.580	-1.937	-2.144
	Alle redskaber	-34.013	-26.166	-27.770	-26.379	-28.147
≥12m - <15m	Garn/krog	8.234	8.145	3.565	4.986	3.861
	Trawl	-1.661	2.744	-7.523	-4.205	-8.563
	Alle redskaber	6.573	10.890	-3.958	781	-4.701
≥15m - <18m	Garn/krog	21.834	18.667	9.625	11.163	9.703
	Snurrevod	-1.178	4.448	1.251	3.183	3.742
	Trawl	19.721	17.806	6.639	5.385	-793
	Alle redskaber	40.376	40.921	17.516	19.731	12.652
≥18m - <24m	Garn/krog	11.884	10.540	8.930	10.532	9.654
	Snurrevod	18.107	12.825	7.521	11.884	11.634
	Trawl	43.246	61.955	24.409	25.616	18.122
	Alle redskaber	73.237	85.320	40.859	48.033	39.409
≥24m - <40m	Bomtrawl[1)]	7.229	-3.613	-2.571	2.665	5.161
	Trawl industri	63.371	112.528	4.564	44.308	19.719
	Trawl blandet	94.188	152.589	32.234	60.197	51.557
	Alle redskaber	164.787	261.504	34.228	107.170	76.436
≥40m	Not	78.589	99.527	63.259	76.888	69.395
	Trawl industri	41.379	71.341	9.505	29.894	17.694
	Trawl blandet	79.626	108.252	53.174	65.955	51.156
	Alle redskaber	199.594	279.120	125.938	172.737	138.245
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	17.051	27.142	15.348	8.436	7.283
	Muslingefiskeri	54.423	63.145	45.224	53.727	58.009
	Alle specialfiskerier	71.474	90.287	60.573	62.163	65.291
I alt		510.227	741.876	247.387	384.236	299.184

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Noter: [1)] I gennemsnittet for bomtrawl 2000-2002 indgår kun tal for 2001 og 2002.

Bilagstabel 5.1 Udviklingen i priser og udbud på fiskeprodukter, 1999-2004

	Faktisk pris /kr. per kg.						Skøn /ændring		
	1999	2000	2001	2002	2003	Jan 2004*		2003	2004
Torsk	13.11	14.45	15.46	16.10	13.69	11.46	Udbud	-6%	10%
	.	10%	7%	4%	-15%	-19%	Pris	-5%	-15%
Andre torskefisk	8.58	8.33	6.48	5.09	4.22	6.27	Udbud	6%	6%
	-	-3%	-22%	-22%	-17%	-17%	Pris	-10%	-10%
Dyre fladfisk	57.38	56.36	64.93	60.83	63.26	65.45	Udbud	4,8	3%
	.	-2%	15%	-6%	4%	-1%	Pris	10%	-5%
Almindelige fladfisk	13.16	11.94	12.30	12.32	13.68	10.38	Udbud	2%	-7%
	.	-9%	3%	Uændret	11%	8%	Pris	-5%	10%
Sild	1.28	1.15	2.31	2.62	1.89	1.64	Udbud	2%	12%
	.	-10%	101%	13%	-28%	-22%	Pris	-25%	-15%
Makrel	3.73	4.68	6.31	6.80	5.24	6.98	Udbud	-10%	-5%
	.	25%	35%	8%	-23%	15%	Pris	10%	10%
Laksefisk	20.08	21.47	21.87	20.61	19.58	19.13	Udbud	4%	2%
	.	7%	2%	-6%	-5%	-15%	Pris	-10%	-5%
Rejer	23.05	20.75	22.94	19.22	19.02	18.52	Udbud	8%	8%
	.	-10%	11%	-16%	-1%	-2%	Pris	-5%	-5%
Jomfruhummer	62.36	63.90	70.22	75.09	54.82	60.55	Udbud	Uændret	4%
	.	2%	10%	7%	-27%	-25%	Pris	5%	-10%
Muslinger	0.91	1.10	1.22	1.29	1.12	1.92	Udbud	-10%	-4%
	.	20%	11%	6%	-13%	38%	Pris	5%	5%
Industrifisk	0.66	0.66	0.75	0.98	0.88	0.89	Udbud	-10%	13%
	.	Uændret	14%	31%	-10%	-18%	Pris	10%	-15%

Note: Udvikling i januar 2004 i forhold til januar 2003.

English summary

The basis of the fishery

TACs and quota

The 2002 reform of the EU's Common Fisheries Policy was put in effect in 2003. The reform out-lines the basic conditions for EU fisheries, including Denmark, where the overall framework still encourages the fixing of "Total Allowable Catches" (TACs) and subsequent allocation among member states on the basis of relative stability.

Days at sea regulation continues

As a part of the recovery plans for certain stocks, effort regulation with restrictions on days at sea has in higher regard been integrated into the common management system together with quotas. There has been a shift towards the regulation of individual vessel operations to supplement the enforced quotas for fisheries of member states.

Unchanged fish for reduction quota

For 2004, the basis of the fish for reduction fishery comprises 15 quotas with a total volume of 1,520 thousand tonnes, similar to 2003. There is however a shift away from sandeel and sprat towards blue whiting, horse mackerel and capelin.

270 thousand tonne consumption quota

The 51 quotas that serve as the basis for the consumption fishery comprise a total volume 270 thousand tonnes in 2004, a rise of 5% in contrast to 2003 but a decline of ca. 7% compared to 2001. These changes can primarily be attributed to changes in the central quotas for codfish, flatfish and pelagic consumption species.

Fluctuating quota for consumption species

Despite a modest rise in the important codfish quota from 2003 to 2004, it is still 12% lower than in 2001. The flatfish quota, especially the plaice quota, is reduced significantly in 2004, through reductions in plaice quota by some 8 thousand tonnes. The herring quota is however almost at the 2001 level following an increase of 20 thousand tonnes from 2003 to 2004. The mackerel quota continues to decline however, and the quota is

now 5 thou-sand tonnes below the 2001 level and 3 thousand tonnes below the 2003 level.

Quota for northern prawn, Norwegian lobster and other species have fluctuated since 2001, but are more or less at the same level in 2004 as in 2001.

Better quota utilisation in fish for reduction fishery

The utilisation of the fish for reduction quota is expected to increase in 2004 following a failed sandeel fishery and low utilisation rate in 2003. The average utilisation rate is expected to be 57% for the quota, but there remains much uncertainty surrounding the level of utilisation given natural fluctuations of the fishery.

Consumption quota highly utilised

The consumption fishery has historically seen very high utilisation rates. These are expected to continue in 2004, where the average utilisation of consumption species is expected to be 92%.

Potential effects of effort regulation have not been accounted for in the estimations of quota utilisation rates.

The fishing fleet

Continued fleet reductions

At the end of 2003 there were 3,590 vessels in the Danish fishing fleet, which is a continuation of reductions in recent years. The number of vessels has declined by ca. 26% since 1996, while fleet tonnage has seen slight reductions of ca. 2% to 95,343 GT/GRT, and engine power has declined by 16% to 348,519 kW.

The fleet can be divided into four catch value groups: 1) vessels with a catch value >230,232 DKK, 2) vessels with a catch value of 50,000-230,232 DKK (VAT limit), 3) vessels with a catch value <50,000 DKK, and 4) vessels without catch.

The first group, the commercially active vessels, comprise only 34% of the number of vessels in 2003, but 99% of tonnage, 96%

Commercially active vessels comprise 34% of fleet

of engine power, 85% of vessel length, and 99% of the insurance value of the whole Danish fleet. These commercially active vessels are also characterised by almost 100% of vessels being owned by commercial fishermen or companies that are allowed to undertake commercial fishing.

Fall in employment…

The fleet's structural development is characterised by significant reductions in the number of commercially active vessels, a fall from 1,730 vessels in 1996 to 1,212 vessels in 2003. This has resulted in a fall in vessel employment from 4,229 people to 2,970 in 2004.

…and rise in capital per fisherman

Calculations of the average crew size and insurance value for commercial vessels show an increase with vessel size. A vessel below 12m has an average crew size of 1.2 and an insurance value of 713 thousand DKK, whereas a vessel over 40m has an average of 6.6 and 31,808 thousand DKK, respectively. Hence, the insurance value per crew member is 576 thousand DKK for the small vessels and 4,819 thousand DKK for the large vessels.

Catches and earnings in 2004

Calculation of total catch value…

For 2004, calculations of forecasted catch values are undertaken for the whole Danish fleet, whereas previously only commercially active vessels were included. The reason for the inclusion of vessels not commercially active is because they exploit relatively more of the central quota such as cod quota. It is worth to notice that the commercially active vessels being responsible for over 99% of catch volumes and some 98% of values in 2003.

…shows rise in 2004

The total catch volume in 2004 is estimated to be 1,262 thousand tonnes, whereof 1,258 thousand tonnes is caught by the commercially active vessels. As a result of the failed fish for reduction fishery in 2003 this corresponds to a rise of 22% and 25% respectively, but if compared to averages for 2001-03 then there is fall of 5% and 3%.

Falling prices impact catch value

Assuming a price level corresponding to 2003, the catch value in 2004 for the whole Danish fleet will increase by 5% to 2,924 million DKK. Meanwhile, the price changes in 2004 are not expected to be favourable for the Danish fishery. Hence, the total catch value of the Danish fleet is expected to fall by 1% to 2,748 million DKK when price changes are accounted for.

For vessels that are commercially active it is expected that a modest increase in catch value will be realised in 2004. In accordance with calculations, the catch value will be 2,693 million DKK com-pared to 2,652 million DKK in 2003, representing a rise by some 2%. On average this improvement will benefit commercial vessel over 24m, while other vessel groups will either see unchanged or falling average catch values.

Falling fuel costs

Forecasts of operating costs are based on the Ac-count Statistics compiled by the Danish Research Institute of Food Economics. The three dominant costs concern fuel, maintenance and sales. Fuel costs have traditionally been influenced by large fluctuating prices on the world's oil markets. Following a significant increase in 2003 it is anticipated that fuel costs will decline significantly in 2004, thus reducing average costs per vessel from 293 thousand DKK in 2003 to 274 thousand DKK.

Tendency for fall in operating costs

As a result of modest increases in a range of other operating costs, and assuming that 2004 landing prices do not change compared to 2003, it is expected that average operating costs per vessel excluding wage costs will rise slightly in 2004. Contrary, if price changes are accounted for then aver-age operating costs are expected to decline from 1,055 thousand DKK to 1,044 thousand DKK, corresponding to the average for 2000-02. The decline can thus solely be attributed to falling catch volumes and value, which reduces sales costs.

Fluctuating development in earning capability…

The average earning capability of vessels, given by the surplus to cover costs related to labour and capital, is expected to be 1.22 million DKK in 2004 once price changes are accounted for. This is an in-crease of 5% in relation to 2003, but is still

significantly lower than the 2002 level and 2000-02 aver-age. It is primarily vessels below 24m that are negatively affected whereas vessels over 24m are expected to see improvements, not least because of assumptions of improvements in the fish for reduction fishery in 2004.

…and wage costs

Wage costs are calculated to be 953 thousand DKK for the average vessel, which is slightly higher than in 2003 but lower than the 2002 level and 2000-02 average. Vessels over 24m have rising wage costs while vessels below 24m generally see a decline in wage costs. If average wage costs per crew member are analysed, there was a steady increase during 2000 to 2002 followed by a decline until 2004, re-turning to the 2000 level.

Rise in gross profits

The gross profit is defined as the earning capability minus wage costs, that is, the portion of earnings that remains to cover the invested capital. The estimated average gross profits is expected to be 271 thousand DKK in 2004, an increase of 21% compared to 2003 but only half of what was observed for 2002.

The earning capability is seen as the best indicator of the economic development for the small vessels below 12m, since their wage portion can be overestimated given their special crew composition with an owner and periodically supplemented by a deck-hand. For vessels over 24m, however, gross profit is regarded to be the favoured indicator.

Rentability is generally too low

The gross profit in relation to the invested capital is an indicator of the fishery's rentability. As a basis for the evaluation of the size of capital the insurance value of vessels is used. A level of rentability of at least 10% is required to create a basis for investment in the fishery, and thereby a renewal of the fishing fleet. The rentability in 2003 was 5%, which is the lowest for some time. Only a slight improvement is expected in 2004 with an estimation of 6%. This needs to be contrasted with 15% in 2002.

The low level of rentability in the previous two years especially

affects the trawler fleet. However, netters/liners and Danish seiners over 12m have had rentability levels of over 10% for some time, in addition to purse seiners and vessels participating in the mussel fishery.

Consequences of effort regulation

Days at sea regulation continues in 2004

An instrument of the cod recovery plans is the introduction of restricting the number of days at sea that may be used for various gears/mesh size groups in the North Sea, Skagerrak and Kattegat. This regulation is continued in 2004 with certain amendments. The area has been expanded to include waters west of Scotland, the eastern English Channel and the Irish Sea. Further, gear and mesh-size groups have been changed and the transfer of days at sea between vessels has been introduced.

Change in EU regulation

Alterations in effort regulation according to Council Regulation (EC) No. 2287/2003 of 19 December 2003 can be regarded as a change in regime in both Danish and EU regulation. The regulation is now imposed at the vessel level, in addition to allowing transferability.

Days at sea regulations is complex…

The calculations attempt to account for the many conditions that the regulation instruments impact. The calculations are affected by the assumptions applied, which clearly result in uncertainty of the estimated consequences. The approach is similar to the analysis of days at sea regulation in 2003 applied in Economic Situation of the Danish Fishery 2003.

…and is calculated with basis on end of 2003

The Directorate of Fisheries logbook database can be used to initially calculate the number of days at sea used by each vessel for each gear/mesh-size group in 2003. By assuming that the effort regulation in 2004 had been used in 2003, one can under certain assumptions calculate the number of days at sea each vessel would have been allocated in 2003. By comparing the used number of days at sea with the allocated number of days at sea, an estimate of the limitations imposed on the vessel groups by the regulation in 2003 is obtained.

Impacted vessel groups

On the basis of the calculations, five vessel groups can be identified that have a significant deviation between allocated and used days at sea, when transfer of days is assumed not to take place. These are: 1) seine/net/trawl 18-24m, 2) trawl 18-24m, 3) beam trawl 24-40m, 4) seine/net/trawl 24-40m, and 5) trawl mixed 24-40m.

Role of days at sea restrictions on quota utilisation

Further, the quota that is likely to be affected by effort regulation through lower catches can be identified for the five vessel groups. By calculating the catches for 2003 assuming effort regulation, and subsequently correcting these with the relation between expected quota utilisation in 2004 and the actual utilisation in 2003, a basis for evaluating the size of catches in 2004 under effort regulation is obtained. If these are lower than the previously calculated catches then it is concluded that effort regulation is restrictive, whereas the quota is assumed to be the limiting factor if the opposite case is true.

Vessels impacted by days at sea lose 41-100 million DKK in catch value

Through the application of the abovementioned approach it is anticipated that effort regulation in 2004 will lead to a reduction in catch value for the five vessel groups as compared to the case without effort regulation. The catch value will decline by 41 million DKK if it is assumed that all feasible days at sea transfers take place. Conversely, if no transfers take place between vessels then the reduction will be 100 million DKK.

Role of days at sea on operating costs

The smaller number of days at sea and thereby the smaller catches can be expected to lower costs. By comparing catches in 2003 with those in 2004 under effort regulation one can calculate a coefficient for cost reduction. By multiplying this coefficient with costs related to days at sea, such as fuel, an expression of expected cost reductions following effort regulation is obtained.

Change in earnings for…

Changes in the earning capability and gross profit can only be estimated for three trawler groups due to lack of account statistics.

…trawlers 18-24m

For trawlers 18-24m it is expected that the earning capability will only be marginally affected by effort regulation, irrespective of whether transferability is included or not. Despite these vessels expecting a decline in earning capability from 2003 to 2004 of 140 thousand DKK to 1.3 million DKK, these will only see a further reduction of 7-10 thousand DKK as a result of effort regulation.

…beam trawlers 24-40m

Beam trawlers 24-40m can expect improved aver-age earning capability by slightly more than 1.5 million DKK in 2004 to 4.1 million DKK, com-pared to 2.6 million DKK in 2003, when ef-fort regulation is not accounted for. However, when ef-fort regulation is accounted for the increase is some 1 million DKK, irrespective of transferability. The reason is that beam trawlers use gear that only a limited number of other vessels use, which limits the opportunity for transfer.

…mixed trawlers 24-40m

The earning capability of trawlers 24-40m with a mixed fishery is expected to improve by 400 thou-sand DKK from 2.2 million DKK in 2003 to 2.6 million DKK in 2004. If there is no transfer between vessels under effort regulation then the earning capability will decline by 500 thousand DKK in relation to the 2004 level, and thus is lower than the 2003 level. If all transfers are undertaken, however, then the earning capability will be 2.4 million DKK.

Effects on gross profits

A corresponding development can be identified for gross profit. Trawlers 18-24m see a decline of 60 thousand DKK from 230 thousand DKK in 2003 to 171 thousand DKK in 2004, while the gross profit is only modestly affected by effort regulation. Beam trawlers had a negative gross profit in 2003 of 321 thousand DKK and it is expected to significantly improve to 645 thousand DKK in 2004. Effort regulation is however expected to detract some 200 thousand DKK of this improvement, but there will nevertheless be a marked increase in the gross profit of beam trawlers in 2004. Trawlers 24-40m classified as mixed can expect to see increasing gross profits by 250 thousand DKK from 2003 to 2004. It is also anticipated that despite effort regu-

lation there will be an improvement, although the extent will be reduced by 70 thousand DKK and 180 thousand DKK, respectively, depending on undertaken days at sea transfers.

Effect of days at sea can be limited

There is a range of conditions that could neutralise the negative consequences of effort regulation. These include vessels being able to alter their catch patterns in relation to 2003, the establishment of a transparent and well-functioning system for days at sea transfers, fishing in non-included areas or gears, and increasing rations for a range of key species.

It is clear that effort regulation with the applied transfer possibilities give some key vessels the opportunity to sell to other vessels. This can in some circumstances involve revenues of some significance for given vessel groups. It is especially the vessel groups below 18m that have an excess of days at sea, and hence there will be a monetary re-allocation from the large to the small vessels.

Price development of fish products

Fall in prices for a range of species expected in 2004

The price development of fish is of pivotal importance for revenues in the fishery. Estimates of price developments are based on the expected supply on the EU market for groups of fish species. On this basis the price increases are evaluated for flatfish (+10%), mackerel (+10%) and mussels (+5%). For another range of fish the price is expected to fall. This is the case for cod (-15%), other codfish (-10%), expensive flatfish (-5%), herring (-15%), salmon fish (-5%), shrimp (-5%), Norwegian lobster (-10%), and fish for reduction (-15%).

Supply and strength of dollar impact prices

Many conditions can explain the price decline in fish products, but the rise in supply and the weakening dollar are especially influential in this regard. Supply is estimated on the basis of the fixed quota and quota utilisation in previous years, applying the same principles as in previous Economic Situation of the Danish Fishery reports. Since the price for a range of fish species is fixed on the international market, the dollar exchange rate is of

great importance. Were the dollar to strengthen significantly in 2004, then this would neutralise some of the expected price falls, and thus would ceteris paribus improve the economic situation for Danish fisher-men.